

Inhoud

	Samenvatting	1
	Inleiding	5
<hr/>		
1	Beleid	7
1.1	Plek architectuurbeleid binnen gemeente	7
1.1.1	Beleidsmatige verankering	7
1.1.2	Verantwoordelijke portefeuille	8
1.2	Draagvlak en voorlichting architectuurbeleid	8
1.2.1	Draagvlak	8
1.2.2	Voorlichting	9
1.3	Discussie kwaliteit: frequentie, inbreng, inhoud	9
1.3.1	Frequentie	9
1.3.2	Inbreng	9
1.3.3	Gewenste extra inbreng ruimtelijk kwaliteitsbeleid	11
1.3.4	Inhoud	12
1.4	Lokaal architectuurbeleid in perspectief	12
1.4.1	‘Decentraal wat kan, centraal wat moet’	12
1.4.2	Tegengaan van verrommeling	14
1.4.3	Architectuurbeleid op verschillende beleidsniveaus	14
<hr/>		
2	Instrumenten ter bevordering kwaliteit	15
2.1	Waarborging ruimtelijke kwaliteit	15
2.2	Toegepaste instrumenten	16
2.3	Geschiktheid instrumenten	17
<hr/>		
3	Welstand	18
3.1	De welstandstoets	18
3.2	Effectiviteit	18
3.3	Welstandsvrij	18
<hr/>		
4	Selectie ontwerpers en ontwikkelaars	20
4.1	De gemeente als opdrachtgever	20
4.1.1	Inspirerend opdrachtgeverschap	20
4.1.2	Organisatie opdrachtgeverschap	20
4.1.3	Kennis en expertise opdrachtgeverschap	21
4.1.4	Evaluatie opdrachtgeverschap	21
4.1.5	Veranderende rol opdrachtgever	22
4.2	Architectendiensten	22
4.2.1	Gehanteerde procedures voor contracteren architect	22
4.2.2	Indicatie aantal procedures	23
4.2.3	Keuze ontwerp bureau	24
4.2.4	Veranderende rol als opdrachtgever van architecten	24
4.3	Ontwikkelopdrachten	24

4.3.1	Gehanteerde procedures voor contracteren ontwikkelaar	24
4.3.2	Indicatie aantal procedures	25
4.3.3	Keuze projectontwikkelaar	25
4.3.4	Veranderende rol als opdrachtgever van ontwikkelaars	26
4.3.5	Reiswijzer Gebiedsontwikkeling	26

5	Conclusie en aanbevelingen wethouders	27
----------	--	-----------

Bijlagen

1	Onderzoeksverantwoording
2	Vragenlijst
3	Tabellen
4	Open antwoorden

Inhoud figuren en tabellen

1	<i>Beleidsmatige verankering gemeentelijk architectuurbeleid</i>	7
2	<i>Strategie draagvlak voor gemeentelijk architectuurbeleid</i>	8
3	<i>Voorlichting gemeentelijk architectuurbeleid</i>	9
4	<i>Inbreng van beleidsterreinen voor het kwaliteitsbeleid</i>	10
5	<i>Gewenste extra inbreng wethouders in relatie tot ruimtelijk kwaliteitsbeleid</i>	11
6	<i>Onderwerpen kwaliteitsdiscussie (minimum score 40%)</i>	12
7	<i>Motieven onderschrijven rijksmotto: 'decentraal wat kan, centraal wat moet'</i>	13
8	<i>Waarborgen architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit</i>	15
9	<i>Instrumenten ter bevordering kwaliteit</i>	16
10	<i>Belangrijkste instrumenten bevordering kwaliteit (totaal genoemd)</i>	17
11	<i>Kennisbehoefte opdrachtgeverschap</i>	20
12	<i>Beoordelingsaspecten gemeentelijk opdrachtgeverschap (minimumscore 40%)</i>	22
13	<i>Ingezette procedures voor contracteren architect</i>	23
14	<i>Ingezette procedures voor contracteren ontwikkelaar</i>	25
15	<i>Samenstelling steekproef – functieprofiel</i>	
16	<i>Samenstelling steekproef – portefeuille</i>	
17	<i>Samenstelling steekproef – politieke partij</i>	
18	<i>Samenstelling steekproef – aantal inwoners gemeente</i>	
19	<i>Gemeenten naar grootte in Nederland</i>	
20	<i>Samenstelling steekproef – oppervlakte gemeente</i>	
21	<i>Samenstelling steekproef – geografische spreiding</i>	
21	<i>Deelnemende gemeenten</i>	

Samenvatting

Gemeentebestuurders zijn de afgelopen vier jaar minder direct betrokken bij de uitvoering van ruimtelijke projecten in Nederland. De aandacht is verlegd naar coalitievorming en draagvlak. Terugkijkend hadden de bestuurders in deze raadsperiode graag nog meer inbreng geleverd op de beleidsterreinen ruimtelijke ordening, welstand, cultuurbeleid en infrastructuur. Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren gewerkt aan de structuurvisie. Woningbouw werd in 2006 nauwelijks genoemd als belangrijkste opgave voor de toekomst, maar staat met 68% nu veruit aan de top. Wanneer de gemeente zelf als opdrachtgever optreedt, zeggen de wethouders vooral te streven naar kwaliteit. In de praktijk blijkt dit vooral de financieel economische aspecten van de opgave te betreffen en niet de ontwerpqualität. Het enthousiasme over projectontwikkeling daalde van 38% in 2006 naar 25% in 2010.

Het oordeel van de wethouders over welstand is opvallend positiever dan in 2006. Het vernieuwde welstandsbeleid vergroot de transparantie voor alle betrokkenen en leidt tot betere bouwaanvragen. Dit zijn de belangrijkste conclusies van het onderzoek dat Architectuur Lokaal heeft verricht onder de wethouders aan het einde van de onlangs afgesloten raadsperiode.

Beleid

De raadsperiode 2006-2010 was wederom een periode waarin de gemeenten hun ruimtelijk beleid vorm moesten geven in een context van veranderende centrale wet- en regelgeving. In de voorgaande raadsperiode werden zij geconfronteerd met een herziening van de Woningwet (2003). Dit had onder meer gevolgen voor het welstandsbeleid. De Nota Ruimte (2004) introduceerde een nieuwe rolverdeling tussen het Rijk en gemeenten en in 2005 werd het Europees aanbesteden met de inwerkintreding van het Besluit Aanbestedingsregels Overheidsaanbestedingen op de kaart gezet. Deze veranderingen werkten door in de afgelopen gemeenteraadsperiode. Daarbovenop kwamen een herziening van de Wet op de ruimtelijke ordening (2008) en een nieuwe rijksarchitectuurnota, Een cultuur van ontwerpen (2008).

Ondanks de dynamiek in het beleidsveld stemmen de voorliggende uitkomsten van de enquête vaak overeen met de uitkomsten van de voorgaande enquête in 2006. Maar er zijn ook verschuivingen.

Architectuurbeleid valt in de meeste gevallen onder de portefeuille Ruimtelijke Ordening. Een architectuurnota hebben de meeste gemeenten niet. Meestal wordt architectuurbeleid verankerd in verschillende beleidsstukken - meestal in een **welstandsnota** of een **beeldqualitätplan**. De **structuurvisie** maakt onderdeel uit van nieuwe wetgeving die gedurende de onderzochte bestuursperiode van kracht is geworden (Wro 2008). Nagenoeg alle gemeenten hebben de afgelopen jaren gewerkt aan de structuurvisie, hoewel hiertoe geen verplichting bestaat. Mogelijk hangt dit samen met de behoefte aan (bovenlokale) afstemming en samenwerking.

Draagvlak voor het gemeentelijk architectuurbeleid wordt hoofdzakelijk gecreëerd via de **gemeenteraad** en in iets mindere mate via het college van B&W. Opvallend is dat bijna de helft van de wethouders wijzen op het belang van organisaties van **belanghebbenden en bewoners**. Voorlichting speelt een belangrijke rol bij het opbouwen en handhaven van draagvlak: in driekwart van de gemeenten via hun website, bij tweederde wordt gebruik gemaakt van discussiebijeenkomsten en informatiebijeenkomsten.

Het initiatief om kwaliteit op de agenda te zetten, komt meestal van B&W en inbreng wordt het meest gevraagd vanuit de beleidsterreinen Ruimtelijke Ordening en Welstandstoezicht. De onderwerpen waarover het meest gediscussieerd wordt als het gaat om kwaliteitsbeleid zijn **woningbouw** en **welstandsbeleid**. De **structuurvisie** is een belangrijk nieuw agendapunt geworden.

Een meerderheid kan zich vinden in het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. Het aantal wethouders dat geen positie kiest ten opzicht van dit motto is de afgelopen vier jaar verdampt (6% in 2010 tegenover 31% in 2006). Vooral over het eerste deel van het motto, 'decentraal wat kan', spreken bestuurders zich nu veel specifiek uit. Driemaal zoveel als in 2006 is men van mening dat de gemeente weet wat het beste is; een derde vindt dat decentralisatie het beleid dichterbij de burgers brengt.

Een meerderheid onderschrijft het belang van het tegengaan van 'verrommeling' van Nederland. Wel plaatsen wethouders kanttekeningen bij het delegeren van verantwoordelijkheden naar decentraal niveau zonder dat het Rijk daarbij extra financiële middelen beschikbaar stelt. Soms blijkt rijksbeleid ook effectief wanneer een subsidieregeling tijdelijk wordt beëindigd. Twee derde van de gemeenten zet het **landschapsontwikkelingsplan** nog steeds in; een derde ziet het als een van de drie belangrijkste instrumenten voor kwaliteitsbevordering.

Instrumenten

Om de in het architectuurbeleid geformuleerde ambities te kunnen realiseren moet de gemeente over instrumenten beschikken om kwaliteit te stimuleren en/of een minimale kwaliteitsstandaard af te dwingen.

Om kwaliteit te waarborgen maken gemeenten overwegend gebruik van middelen met een wettelijke basis zoals bestemmingsplan (93%) en welstandstoezicht (91%). Hiernaast maken gemeenten veel gebruik van niet (wettelijk) verplichte instrumenten zoals de structuurvisie (97%), het beeldkwaliteitplan (95%), het stedenbouwkundig plan (76%) en stedenbouwkundige randvoorwaarden (66%). Deze instrumenten worden ook het hoogst gewaardeerd. Het beeldkwaliteitplan is absoluut favoriet als instrument voor *kwaliteitsbevordering* - meer nog dan in 2006 -, maar men is het erover eens dat het geen rol speelt bij *kwaliteitswaarborging*.

De structuurvisie komt nieuw binnen op de tweede plaats. Overigens is ten opzichte van 2006 weinig veranderd in de waardering. Een uitzondering vormt de toegenomen waardering voor het landschapsontwikkelingsplan.

Welstand

De meeste wethouders beschouwen welstandsbeleid als één van de belangrijkste pijlers van het gemeentelijk architectuurbeleid. In een derde van de gemeenten heeft het welstandstoezicht uitsluitend betrekking op de beoordeling van bouwaanvragen. Andere gemeenten raadplegen de welstandscommissie ook over beeldkwaliteit of de ontwikkeling van stedenbouwkundige randvoorwaarden bij de planontwikkeling. Het oordeel over welstand verschilt significant van dat van 2006, toen de herziening van de Woningwet net van kracht was. Het effect op de kwaliteit van de bouwaanvragen wordt gewaardeerd. Ook wordt welstandsbeleid nu vooral positief beoordeeld als het gaat om transparantie voor de betrokkenen. De meningen lopen sterk uiteen over de vermeende administratieve rompslomp. Inmiddels heeft één op de vijf gemeenten gekozen voor welstandsvrije zones. Bovendien overweegt een op de tien wethouders om hun gemeenten geheel welstandsvrij te maken; een op de vijf wil dat gedeeltelijk.

Selectie ontwerpers en ontwikkelaars

Het opdrachtgeverschap van de gemeenten bij uitvoering van concrete projecten is een andere belangrijke pijler van het architectuurbeleid. Maar de selectie van architecten en projectontwikkelaars, evenals aandacht voor het eigen opdrachtgeverschap, scoren relatief laag als instrument ten opzichte van de structuurvisie, beeldkwaliteitplan en bestemmingplan.

Bij de meeste gemeenten worden opdrachten aan architecten en ontwikkelaars binnen het eigen aanbestedings- en inkoopbeleid gepast. De procedures worden meestal opgesteld door ambtenaren zonder dat de wethouder er aan te pas komt. Ook worden er geregeld externe adviseurs ingeschakeld.

De beoordeling van offertes geschiedt ook hoofdzakelijk door ambtenaren. Bestuurders spelen ook hierin een bescheiden rol. Daarnaast worden voor de beoordeling eveneens externe adviseurs ingeschakeld.

Ruim de helft van de gemeenten evalueert zijn bouwprojecten. De evaluatie richt zich dan het meest op de financiële aspecten en op het proces.

De meeste gemeenten hebben de afgelopen raadsperiode één of meerdere keren een **architect** gecontracteerd. Een kwart heeft hierbij ten minste één keer te maken gehad met een Europese aanbesteding. De meervoudige opdracht is de meest populaire inkoopprocedure, gevolgd door respectievelijk prijsvraag, één-op-één opdrachtverlening, Europese aanbesteding en nationale aanbesteding.

Hier moet als kanttekening worden opgemerkt, dat in de praktijk altijd veel verwarring heeft bestaan over de definiëring van het begrip 'prijsvraag'. Dit wordt vaak als containerbegrip gebruikt voor alle selecties waarin sprake is van concurrentie. Mogelijk hebben meerdere wethouders de meervoudige opdracht en het aan meerdere architecten vragen om een offerte op basis waarvan een 'winnaar' gekozen wordt, ook in deze enquête aangemerkt als prijsvraagprocedure. Op basis van de gegevens van het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden van Architectuur Lokaal is vast te stellen dat er geen sprake kan zijn geweest van 29% prijsvragen.

De meeste gemeenten geven aan dat kwaliteit de doorslag geeft bij de selectie van architecten en de beoordeling van hun offertes. Dit, terwijl wethouders aangeven dat bij de evaluatie met name prijs en proces het zwaarst wegen. Uit gegevens van het Steunpunt, dat het verloop van alle aanbestedingen in de afgelopen raadsperiode heeft gevolgd, blijkt evenmin dat kwaliteit de doorslag geeft in selectieprocedures.

De meeste gemeenten hebben in de afgelopen raadsperiode ook één of meerdere malen een **projectontwikkelaar** gecontracteerd. Een vijfde van de gemeenten heeft hierbij ten minste één keer met een Europese aanbesteding te maken gehad. De meervoudige opdracht is de favoriete inkoopprocedure, gevolgd door respectievelijk nationale aanbesteding, Europese aanbesteding, ontwikkelingscompetitie en één-op-één opdrachtverlening.

Het is opvallend dat de concurrentiegerichte dialoog, een aanbestedingsprocedure die bij uitstek bedoeld is voor complexe opdrachten, niet genoemd wordt, ook al is deze procedure wel aangereikt als keuzemogelijkheid in de enquête.

Bij de keuze voor een projectontwikkelaar spelen goede ervaringen met de ontwikkelaar, creativiteit, ervaring, daadkracht en specifieke expertise een rol. Bij de beoordeling van de offerte weegt voor de meeste gemeenten de kwaliteit het zwaarst. Ook hier is er een ogenschijnlijk contrast met de evaluatie van bouwprojecten waar hoofdzakelijk prijs en proces beoordeeld worden.

Conclusies en aanbevelingen wethouders

Als wethouders terugkijken op hun raadsperiode kijken zij met het meeste plezier terug op zaken die te maken hebben met ruimtelijke ordening, projectontwikkeling en het ontwikkelen en uitvoeren van diverse plannen. Het enthousiasme over projectontwikkeling is wel gedaald van 38% in 2006 naar 25% in 2010.

De belangrijkste opgave die de wethouders noemen voor de toekomst zijn verschoven ten opzichte van 2006. Woningbouw staat voorop met 68%, gevolgd door openbare ruimte (59%), centrumvernieuwing (50%) en buitengebied (43%). In 2006 stond het buitengebied nog op de eerste plaats, gevolgd door openbare ruimte en algemene bewaking van kwaliteit.

Inleiding

Vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 heeft Architectuur Lokaal opnieuw het initiatief genomen om de wethouders, die verantwoordelijk zijn voor architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur en/of openbare ruimte een enquête voor te leggen. Dit initiatief wordt ondersteund door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Atelier Rijksbouwmeester. Centraal thema is het ruimtelijke kwaliteitsbeleid van gemeenten. Dit onderzoeksinitiatief is een vervolg op soortgelijke enquêtes van Architectuur Lokaal en TNS NIPO die in 2002 en 2006 afgenomen werden. Sinds 2006 krijgt landelijk ruimtelijk beleid vorm langs lijnen zoals geschetst in de Nota Ruimte. Net als in andere beleidsvelden staat de nota sterk in het teken van het motto van het huidige kabinet: 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. Sinds de Nota Ruimte heeft het Rijk de beleidskaders verder aangescherpt met een groot aantal nota's, visies en rapporten. Vanuit het Ministerie van VROM verschenen onder andere de Structuurvisie Randstad 2040 (2008) en Innovatieprogramma Mooi Nederland (2009). De ministeries van OCW, VROM, LNV en V&W lanceerden een nieuwe architectuurnota: Een Cultuur van Ontwerpen (2008), waarin de speerpunten in architectuurbeleid worden omschreven. Het Ministerie van LNV bracht de Agenda Landschap (2009). De uitvoering van het (nieuwe) rijksbeleid verloopt via andere overheden omdat de daadwerkelijke ruimtelijke inrichting en vormgeving van ons land hoofdzakelijk op decentraal niveau geschiedt. Het Rijk is daarbij meestal niet rechtstreeks betrokken. Dit dilemma is zo oud als het Nederlandse architectuurbeleid zelf. De uitvoering ligt bij provincies, regionale samenwerkingsverbanden en gemeenten - en in het verlengde daarvan, bij bestuurders, gemeenteraden, provinciale bouwmeesters, stadsarchitecten, supervisors, ambtenaren, adviseurs, bewoners, wetenschappers en vrijwilligers.

Al deze mensen werken anno 2010 in een andere context dan vier jaar geleden. Er is sprake van een economische crisis en een langdurige recessie die ook de bouwpraktijk hard treft. Er is een nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening die de verhouding tussen gemeente en provincie heeft veranderd. In ruimtelijke opgaven verschuift het accent steeds meer naar binnenstedelijke transformaties en kleinschalige projecten. Europese aanbestedingen staan steeds nadrukkelijker en steeds vanzelfsprekender op de agenda. Dat is althans het globale, landelijke beeld. Hoe ziet dat beeld er uit op gemeentelijk niveau? (Hoe) werken rijksbeleid en andere ontwikkelingen lokaal door? En andersom: welke lokale en regionale ontwikkelingen zouden landelijk moeten doorwerken? Met welke opgaven hebben gemeenten zich de afgelopen vier jaar vooral bezig gehouden? Welke kennis en ervaring is de afgelopen periode opgebouwd? Welke thema's zouden meer aandacht verdienen? Deze en andere vragen zijn aan de gemeentebestuurders voorgelegd. Tegelijkertijd valt te constateren dat het dualisme de bestuurlijke verhoudingen op scherp zet – wellicht niet zozeer beleidsmatig, maar wel bij de projectuitvoering, twee zaken die in samenhang bepalend zijn voor het opdrachtgeverschap. De afgelopen bestuursperiode legde jaarlijks 10% van alle raadsleden en wethouders hun functie neer; 60% maakte de periode af. Welke consequenties heeft dat voor ruimtelijk kwaliteitsbeleid?

Door het invullen van de enquête stellen wethouders als het ware een ‘politiek testament’ op van de afgelopen periode en schetsen zij de contouren van de opgaven voor de komende periode. Aan dit onderzoek hebben 76 van de 430 wethouders deelgenomen. Zij hebben in het onderzoek geparticipeerd in de drukke tijd rond de gemeenteraadsverkiezingen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 gaat over het ruimtelijk beleid. In dit hoofdstuk zijn meningen en visies hierover in kaart gebracht. In hoofdstuk 2 wordt uitvoerig ingegaan op de instrumenten die de wethouders inzetten om de ruimtelijke kwaliteit te bevorderen bij concrete projecten. Hoofdstuk 3 gaat over welstand; in hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de selectie van ontwerpers en projectontwikkelaars. In hoofdstuk 5 is gevraagd naar conclusies en aanbevelingen.

In de bijlage treft de lezer, naast een overzicht van de deelnemende gemeenten, de onderzoeksverantwoording en de vragenlijst, ook de tabellen met de resultaten en open antwoorden aan.

We vergelijken de resultaten van dit onderzoek met die van 2006. In de tabellen zijn cijfers van beide onderzoeken (2006 en 2010) opgenomen. Wanneer sprake is van een significant verschil, zijn de betreffende percentages vetgedrukt. Soms zijn cijfers in een tabel grijs weergegeven. Dit betekent dat de cijfers in deze tabel indicatief zijn omdat de vraag waarover deze tabel rapporteert door minder dan 50 wethouders beantwoord is.

1 Beleid

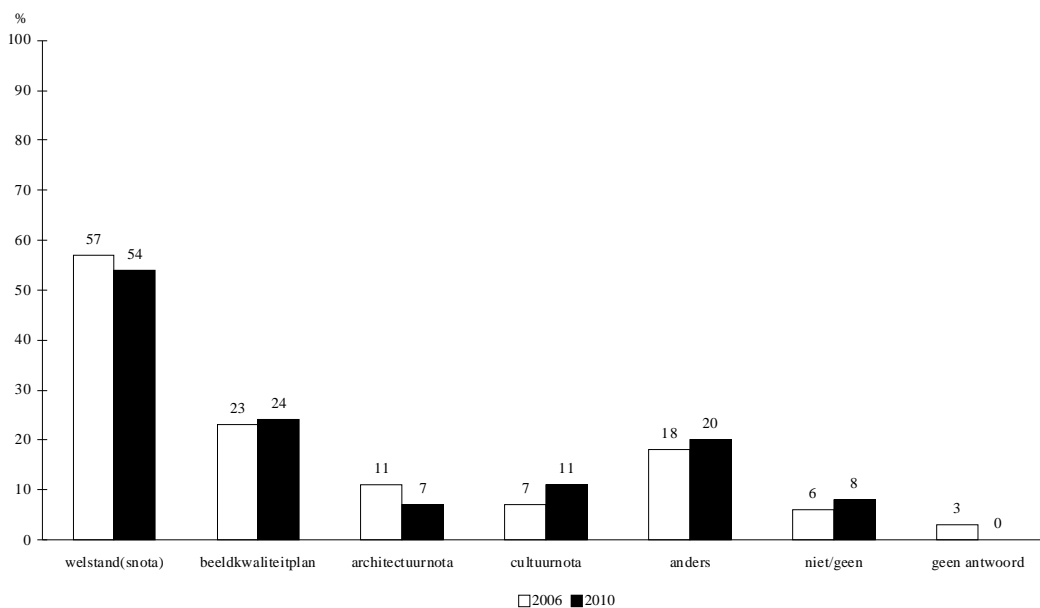
1.1 Plek architectuurbeleid binnen gemeente

1.1.1 Beleidsmatige verankering

Architectuurbeleid wordt veelal breed gedefinieerd. Slechts een minderheid van de gemeenten heeft het architectuurbeleid vastgelegd in een zelfstandige Architectuurnota (7%) of als onderdeel van een Cultuurnota (11%). De meeste wethouders noemen welstandsbeleid als een belangrijke basis voor architectuurbeleid (54%) terwijl, zeer strikt genomen, de Welstandsnota hoofdzakelijk betrekking heeft op de handhaving van bestaande ruimtelijke kwaliteit. Het beeldkwaliteitplan (24%) bevat wel een visie op ruimtelijke ontwikkelingen, maar biedt geen mogelijkheden voor de bevordering van het architectuurklimaat.

De structuurvisie, die hoog scoort als *uitvoeringsinstrument* van architectuurbeleid (97%), wordt niet genoemd als *beleidsinstrument*. De structuurvisie maakt onderdeel uit van nieuwe wetgeving die gedurende de onderzochte bestuursperiode van kracht is geworden (Wro 2008). Nagenoeg alle gemeenten hebben de afgelopen jaren gewerkt aan de structuurvisie, hoewel hiertoe geen verplichting bestaat.

1 | Beleidsmatige verankering gemeentelijk architectuurbeleid

Bron: TNS NIPO, 2010

1.1.2 Verantwoordelijke portefeuille

Net als in 2006 valt het architectuurbeleid - als onderdeel van het bredere omgevingsbeleid - in de meeste gemeenten (88%) onder de portefeuille Ruimtelijke Ordening.

Bij één op de tien gemeenten (9%) valt architectuurbeleid (ook) onder de portefeuille Cultuur. Een aantal gemeenten (9%) heeft architectuurbeleid (ook) elders ondergebracht (met name volkshuisvesting). Een minderheid van 7% van de wethouders stelt dat architectuurbeleid niet onder één of meerdere portefeuilles valt.

1.2 Draagvlak en voorlichting architectuurbeleid

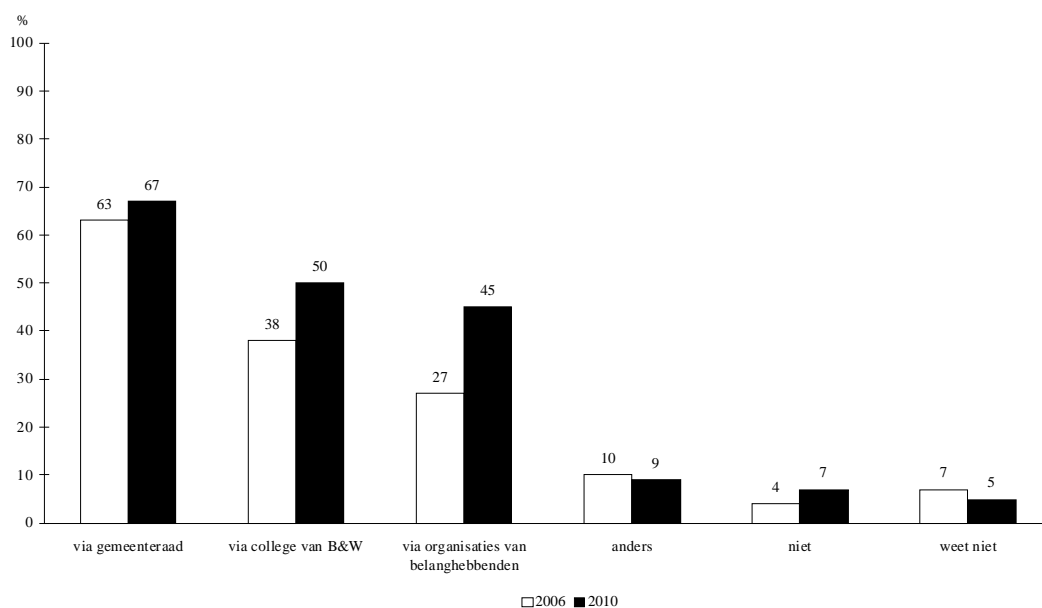
1.2.1 Draagvlak

Binnen het dualisme nemen gemeenteraad en College van Burgemeester en Wethouders gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het creëren van draagvlak van architectuurbeleid.

In verreweg de meeste gemeenten (67%) neemt de gemeenteraad het voortouw. In de helft van de gemeenten speelt het College van B&W een rol (50%).

Opvallend is dat bijna de helft van de wethouders in dit verband ook organisaties van belanghebbenden noemt; in 2006 was dit ongeveer een kwart. Aanvullend op de vraagstelling wijzen meerdere wethouders op het belang van de inwoners.

2 // Strategie draagvlak voor gemeentelijk architectuurbeleid

Bron: TNS NIPO, 2010

1.2.2 Voorlichting

Voorlichting is erg belangrijk voor het creëren van voldoende draagvlak van het gemeentelijk architectuurbeleid. In drie kwart van de gemeenten (74%) kunnen inwoners en andere belangstellenden zich via de website van de gemeente informeren over het gemeentelijke architectuurbeleid. In zes van de tien gemeenten (59%) kan men meer over dit onderwerp te weten komen tijdens discussiebijeenkomsten en informatieavonden. De helft van de gemeenten (47%) geeft brochures uit over het beleid of over specifieke projecten. In een op de vijf gemeenten (20%) kan men terecht in een gemeentelijk informatiecentrum met exposities en iets meer dan een op de tien gemeenten (13%) organiseert excursies of architectuurwandelingen.

3 | Voorlichting gemeentelijk architectuurbeleid

	2006	2010
	%	%
website van de gemeente	64	74
discussiebijeenkomsten en informatieavonden	57	59
brochures over het beleid of over specifieke projecten	51	47
gemeentelijk informatiecentrum met exposities	19	20
excursies, architectuurwandelingen	7	13
lokaal architectuurcentrum	6	3
Informatie front office/ medewerkers gemeente	1	-

Bron: TNS NIPO, 2010

1.3 Discussie kwaliteit: frequentie, inbreng, inhoud

1.3.1 Frequentie

Gemiddeld wordt jaarlijks vier keer in de gemeenteraad gediscussieerd over (aspecten van) architectuurbeleid en ruimtelijke kwaliteit in brede zin.

1.3.2 Inbreng

Het initiatief om kwaliteit op de agenda te zetten komt meestal van het dagelijks bestuur (60%). Er lijkt met name inbreng uit de eigen portefeuille - ruimtelijke ordening (99%) en welstandstoetsing (89%) - gevraagd te worden. Wethouders vragen inbreng vanuit een breed scala van aangrenzende beleidsterreinen: infrastructuur (46%), wijkontwikkeling

(38%), milieubeleid (38%), cultuurbeleid (30%), veiligheid (28%), aanbestedingsbeleid (28%), grondbeleid (28%). De inbreng vanuit infrastructuur, wijkontwikkeling en milieubeleid is opvallend. Mogelijk komt dit niet zozeer voort uit gemeentelijke ambities, maar is aannemelijker dat dit samenhangt met verplichtingen op grond van de MER-procedures. De inbreng vanuit milieubeleid kan ingegeven zijn door de actuele aandacht voor duurzaamheid.

Opvallend is de inbreng vanuit aanbestedingsbeleid. Dit beleidsveld is in de enquête opgenomen vanwege de aanbestedingsplicht van grote ontwerp- en bouwopdrachten, die voortvloeit uit het in 2005 in werking getreden Besluit Aanbestedingsregels Overheidsopdrachten (Bao). Ruim een kwart van de gemeenten (28%) vraagt inbreng vanuit aanbestedingsbeleid voor het kwaliteitsbeleid.

4 | Inbreng van beleidsterreinen voor het kwaliteitsbeleid

	2006	2010
	%	%
ruimtelijke ordening	94	99
welstandstoezicht	87	89
infrastructuur	37	46
wijkontwikkeling	31	38
milieubeleid	30	38
cultuurbeleid	23	30
veiligheid	24	28
aanbestedingsbeleid	-	28 ¹
grondbeleid	22	28
economisch beleid	21	24
sociaal beleid	21	11
integratiebeleid	3	1
landschap/groen/buitengebied	3	-
anders	3	-

Bron: TNS NIPO, 2010

¹ niet voorgelegd in 2006

1.3.3 Gewenste extra inbreng ruimtelijk kwaliteitsbeleid

Terugkijkend op de raadsperiode geven de wethouders aan dat zij graag nog meer inbreng hadden geleverd op de beleidsterreinen ruimtelijke ordening (22%), welstand (20%), cultuurbeleid (17%) en infrastructuur (16%) om het gemeentelijk ruimtelijk kwaliteitsbeleid handen en voeten te geven.

5 / Gewenste extra inbreng wethouders in relatie tot ruimtelijk kwaliteitsbeleid

	2006	2010
	%	%
ruimtelijke ordeningsbeleid	23	22
welstandsbeleid	21	20
cultuurbeleid	13	17
infrastructuur	10	16
economisch beleid	19	12
milieubeleid	8	12
wijkontwikkeling	16	11
sociaal beleid	8	9
grondbeleid	13	7
aanbestedingsbeleid	-	7 ²
integratiebeleid	1	5
veiligheid	6	1
geen	4	9
weet niet	22	17

Bron: TNS NIPO, 2010

² niet voorgelegd in 2006

1.3.4 Inhoud

Het thema kwaliteit blijkt doorgedrongen in alle beleidsvelden waarin inrichting en/of vormgeving van (publieke) ruimte een rol speelt. Zaken die het meest aan de orde komen, hebben betrekking op woningbouw (77%), welstandsbeleid (75%) en openbare ruimte in algemene zin (69%).

Het thema structuurvisie is nieuw ten opzichte van de enquête van 2006. Deze nieuwe strategische planfiguur is geïntroduceerd in de herziening van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) van 2008. Volgens de wethouders is de structuurvisie een belangrijk onderwerp op de kwaliteitsagenda (48%).

6 | Onderwerpen kwaliteitsdiscussie (minimum score 40%)

	2006	2010
	%	%
woningbouw	77	77
welstandsbeleid	79	75
openbare ruimte	50	69
centrumvernieuwing	53	57
monumenten	45	51
structuurvisie	-	48 ³
buitengebied	41	44
bedrijventerreinen	42	40

Bron: TNS NIPO, 2010

1.4 Lokaal architectuurbeleid in perspectief

1.4.1 ‘Decentraal wat kan, centraal wat moet’

‘Decentraal wat kan, centraal wat moet’ is het motto van de Rijksoverheid, zoals vastgelegd in de Nota Ruimte (2004). Negen op de tien wethouders (87%) kunnen zich hierin vinden. Een op de tien (12%) herkent zich niet in het motto.

Het rijksmotto wordt beduidend vaker onderschreven dan in 2006 (87% tegenover 74% in 2006). Wethouders onderschrijven het motto omdat zij vinden dat het de overheid dichterbij de burger brengt (32%). Verder hebben zij een voorkeur voor een lokale verantwoordelijkheid (21%). Gemeenten weten wat er op lokaal niveau speelt, weten wat de beste oplossingen zijn (29%) en kunnen op grond van de eigen verantwoordelijkheid maatwerk leveren (18%). Opvallend is verder dat de categorie ‘weet niet/geen antwoord’

³ Categorie in 2006 niet voorgelegd

beduidend geslonken is. Het rijksmotto werd midden in de vorige raadsperiode gelanceerd. Mogelijk wisten meerdere wethouders in 2006 nog niet hoe het nieuwe rijksbeleid concreet zou uitpakken en namen derhalve een afwachtende houding aan. Inmiddels is de Nota Ruimte zes jaar oud en zijn de kaders van de eigen verantwoordelijkheid duidelijker geworden. Dat stelt de lokale bestuurder wellicht beter in hun positie te kiezen.⁴

7 | *Motieven onderschrijven rijksmotto: 'decentraal wat kan, centraal wat moet'*

	2006	2010
	%	%
dichter bij burger\invloed burger	15	32 ⁵
lokale verantwoordelijkheid	17	21
gemeente weet wat beste is	10	29
maatwerk/betere afstemming vraag & aanbod/effectief	16	18
logisch/licht voor de hand\normaal	15	6
nota ruimte	5	-
anders	16	18
weet niet/geen antwoord	31	6

⁴ De groep respondenten dat zich niet kan vinden in het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet' (n=9) is te klein om statistisch verantwoorde uitspraken over te doen.

⁵ Het percentage 'geen antwoord/weet niet' was in 2006 veel groter en dit heeft invloed op de andere percentages antwoorden. Mogelijk hangt dit samen met de implementatie van de Nota Ruimte, die bij de vorige enquête nog relatief nieuw was.

1.4.2 Tegengaan van verrommeling

Ruim drie kwart van de wethouders (78%) onderschrijft de visie van het kabinet dat het nodig is 'de verrommeling van Nederland' tegen te gaan.⁶ 16% herkent zich niet in deze visie. In de meeste gemeenten (86%) maakt het tegengaan van 'verrommeling' deel uit van het ruimtelijk beleid. Hier moet de kanttekening geplaatst worden dat het begrip verrommeling niet gedefinieerd is.

1.4.3 Architectuurbeleid op verschillende beleidsniveaus

De helft (49%) van de wethouders geeft aan (tamelijk) onbekend te zijn met het architectuurbeleid van de rijksoverheid. De wethouders die wel (tamelijk) bekend zijn met dit rijksbeleid (42%) refereren vooral aan de standpunten met betrekking tot verstedelijking (55%) en herbestemming (48%).⁷

Ruim de helft van de wethouders (55%) wil dat in het architectuurbeleid van de rijksoverheid meer aandacht besteed wordt aan specifieke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven.

Formeel gezien worden met name de rolverdeling van overheden (21%) en financiering (18%) genoemd. De delegatie van verantwoordelijkheden naar decentraal niveau zonder dat daarbij extra financiële middelen beschikbaar gesteld worden, blijft kennelijk een heet hangijzer.

Inhoudelijk gezien vragen de wethouders hoofdzakelijk meer aandacht voor landschapsbeleid (13%), krimp (13%) en industrieel erfgoed, herbestemming van kerken en Belvederebeleid (10%).⁸

Ruim de helft van de wethouders (55%) wil meer aandacht vragen bij de provinciale overheid. Ruim vier op de tien gemeenten (43%) zou op regionaal niveau meer aandacht willen vragen voor onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven. De onderwerpen waarvoor men meer aandacht zou willen vragen zijn vooral samenwerking en afstemming (48%).⁹ Mogelijk hangt de grote belangstelling voor de structuurvisie hier ook mee samen.

⁶ De groep respondenten die zich niet kan vinden in de visie van het kabinet dat het nodig is om 'de verrommeling van Nederland tegen te gaan' is klein (n=12). De antwoorden op de vraag waarom men niet achter deze visie staat dat het nodig is om 'verrommeling' tegen te gaan zijn om deze reden niet weergegeven in een tabel. Voor de open antwoorden: zie bijlage 4.

⁷ De groep respondenten die (tamelijk) bekend is met het architectuurbeleid van de rijksoverheid is kleiner dan 50 (n=33). Dit betekent dat uitspraken over deze groep indicatief zijn.

⁸ De groep respondenten die bij de rijksoverheid meer aandacht zou willen vragen voor onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven is kleiner dan 50 (n=39). Dit betekent dat uitspraken over deze groep indicatief zijn.

⁹ De groep respondenten die op gemeentelijk niveau meer aandacht zou willen vragen voor onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven is kleiner dan 50 (n=33). Dit betekent dat uitspraken over deze groep indicatief zijn.

2 Instrumenten ter bevordering kwaliteit

2.1 Waarborging ruimtelijke kwaliteit

Om de ambities, zoals geformuleerd in verschillende beleidsdocumenten, te kunnen realiseren moeten gemeenten over instrumenten beschikken om kwaliteit te stimuleren en/of een minimale kwaliteitsstandaard af te dwingen.

Waarborging vindt hoofdzakelijk plaats via welstandstoezicht (91%) en supervisie vanuit de ruimtelijke ordening. Het gaat hierbij vooral om stedenbouwkundige randvoorwaarden (66%) en een stedenbouwkundig plan (76%). Het is opvallend dat het beeldkwaliteitplan, dat vaak wordt genoemd als instrument voor architectuurbeleid, beduidend lager scoort als middel tot het waarborgen van kwaliteit (3%). Ook valt op dat de structuurvisie nauwelijks genoemd wordt als beleidsinstrument, terwijl deze wel veelvuldig genoemd wordt als uitvoeringsinstrument (zie hierna).

Hiernaast beschikken gemeenten over andere middelen om (ruimtelijke) kwaliteit te bevorderen. In dit kader worden vooral een ontwerp voor de openbare ruimte, het aanstellen van een kwaliteitsteam, supervisor of architect, architectenkeuze en afstemming tussen beleidsvelden genoemd.

8 | Waarborgen architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit

	2006	2010
	%	%
welstandstoezicht	94	91
stedenbouwkundige randvoorwaarden	76	66
stedenbouwkundig plan	64	76
ontwerp voor openbare ruimte	38	46
kwaliteitsteam, supervisor of stadsarchitect	31	39
architectenkeuze	29	32
afstemming met andere beleidsterreinen	24	28
beheerplannen	8	13
eigen aanbestedingsdienst	-	8 ¹⁰
beeldkwaliteitplan	6	3
anders	2	4

Bron: TNS NIPO, 2010

¹⁰ niet voorgelegd in 2006

2.2 Toegepaste instrumenten

In tabel 9 zijn de instrumenten weergegeven waarvan gemeenten gebruik maken in het kader van het ruimtelijk kwaliteitsbeleid. Ten opzichte van de voorgaande raadsperiode zijn significante verschuivingen in de inzet van beschikbare instrumenten: de structuurvisie komt met topnotering nieuw binnen, de welstandsnota neemt af in belang, en er wordt minder belang gehecht aan eisen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers. Over de welstand kan worden opgemerkt dat de daling wellicht logisch is: in 2006 was het nieuwe welstandsbeleid nog een item, dat is nu minder het geval. Desondanks noemt toch nog 84% de welstandsnota als instrument voor kwaliteitsbeleid. De wethouders zijn vooral zeer te spreken over het beeldkwaliteitplan (0,9), het opstellen van een structuurvisie (0,8), en het uitschrijven van prijsvragen (0,8)¹¹. Wat betreft de digitalisering lijkt het dat het verstrekken van informatie via de gemeentelijke website blijft toenemen (zie 1.2.2). Dat geldt kennelijk niet voor het inzetten van digitale media als instrument voor kwaliteitsbevordering.

9 | Instrumenten ter bevordering kwaliteit

	<i>Gebruik instrument</i>	<i>Gebruik instrument 2010</i>	<i>Gemiddeld effect op kwaliteit 2006</i>	<i>Gemiddeld effect op kwaliteit 2010</i>
	<i>2006</i>	<i>%</i>	<i>tussen -1 negatief en 1 positief¹²</i>	<i>tussen -1 negatief en 1 positief¹³</i>
opstellen van structuurvisie ¹⁴	-	97	-	0,8
beeldkwaliteitplan	94	95	0,9	0,9
bestemmingsplan	92	93	0,7	0,7
welstandsnota	98	84	0,7	0,7
landschapsonwikkelingsplan	62	57	0,6	0,8
eisen niet-gemeentelijke opdrachtgevers	64	30	0,8	0,6
gronduitgifte	53	50	0,7	0,5
architectenkeuze	52	39	0,8	0,7
deelname publiekprivate samenwerking	52	39	0,7	0,4
openbare discussiebijeenkomsten	43	37	0,6	0,6

¹¹ Over de instrumenten waarvoor de laagste cijfers worden gegeven, zijn slechts indicatieve uitspraken te doen omdat de groep respondenten die deze instrumenten gebruikt hebben onder n=50 ligt.

¹² In de kolom 'gemiddeld effect op kwaliteit tussen -1 en 1' is aangegeven in hoeverre de gemeenten tevreden of ontevreden zijn over de inzet van het instrument (cijfers 2006). Alle instrumenten scoren gemiddeld positief.

¹³ In de kolom 'gemiddeld effect op kwaliteit tussen -1 en 1' is aangegeven in hoeverre de gemeenten tevreden of ontevreden zijn over de inzet van het instrument (cijfers 2010). Alle instrumenten scoren gemiddeld positief.

¹⁴ niet voorgelegd in 2006

extra aandacht eigen opdrachtgeverschap	47	36	0,7	0,9
supervisor	38	34	0,7	0,9
uitschrijven van prijsvragen ¹⁵	-	28	-	0,8
excursies of studiereizen	38	26	0,8	0,7
digitale informatievoorziening	42	20	0,3	0,7
uitwisselen ervaring met andere gemeenten	40	20	0,6	0,6
cursus kwaliteitszorg betrokken ambtenaren	27	17	0,6	0,8
stadsstedenbouwer	19	17	0,8	0,9
lokaal architectuurcentrum	6	7	0,7	0,6
stadsarchitect	3	7	0,4	0,8
gemeentelijke architectuurprijs	8	3	0,3	1,0

Bron: TNS NIPO, 2010

2.3 Geschiktheid instrumenten

De wethouders is gevraagd aan te geven welke drie voorgelegde instrumenten zij het meest geschikt achten om kwaliteit op het gebied van architectuur, stedenbouw, openbare ruimte en landschap te bevorderen.¹⁶

Het beeldkwaliteitplan wordt nog steeds genoemd als een van de geschiktste instrumenten: nu door 80%, in 2006 door 55%. Het opstellen van een structuurvisie staat op de tweede plaats (37%). Dit instrument speelde in 2006 nog niet als zodanig mee. Wanneer we het nieuwe instrument van de structuurvisie niet in beschouwing zouden nemen, is er in feite niet veel veranderd. Deze ranglijst correspondeert met de opgegeven waardering van de toegepaste instrumenten.

In 2006 zag de lijst voorgelegde instrumenten er iets anders uit en daardoor zag ook de top van instrumenten er ook anders uit.¹⁷

10 / Belangrijkste instrumenten bevordering kwaliteit (totaal genoemd)

2006	2010
Beeldkwaliteitplan (55%)	Beeldkwaliteitplan (80%)
Bestemmingsplan (32%)	Structuurvisie (37%)
Welstandsnota (31%)	Bestemmingsplan (36%)
Supervisor (19%)	Welstandsnota (33%)
Landschapsontwikkelingsplan (17%)	Landschapsontwikkelingsplan (30%)
Architectenkeuze (17%)	Architectenkeuze (18%)
	Supervisor (17%)

Bron: TNS NIPO, 2010

¹⁵ niet voorgelegd in 2006

¹⁶ Zie de vragenlijst voor de lijst met voorgelegde instrumenten (vraag 22)

¹⁷ Een goede vergelijking tussen 2006 en 2010 is dus niet mogelijk

3 Welstand

3.1 De welstandstoets

De meeste wethouders beschouwen de Welstandsnota als één van de belangrijkste - zo niet dé belangrijkste - fundamenteën van gemeentelijk architectuurbeleid. In bijna de helft van de vier gemeenten (41%) doet de welstandsnota uitspraken over de gewenste kwaliteit van (toekomstige) ontwikkelingen.

Een zeer ruime meerderheid van de gemeenten (63%) raadpleegt de welstandscommissie in een vroeg stadium van (bouw)projecten. In bijna een derde van de gemeenten (28%) buigt de commissie zich pas voor het eerst over een plan in het kader van de bouwaanvraag. Een derde van de gemeenten (33%) beperkt de inbreng van welstand tot bouwvergunningen. Dat wordt wel gezien als kernfunctie van het welstandsbeleid. Als ander advies wordt gevraagd gaat dit vooral over het beeldkwaliteitplan (22%), over grote plannen of de structuurvisie (17%) of over stedenbouwkundige randvoorwaarden en ontwikkelingen (13%).

3.2 Effectiviteit

De effectiviteit van welstand is geruime tijd onderwerp van een maatschappelijk debat. De wethouders vellen een overwegend positief oordeel over welstandsbeleid: het vergroot de transparantie voor de burger (63%), voor het bestuur (70%) en voor de ontwerper (78%) en draagt bij aan kwalitatief betere bouwaanvragen (64%).

Het oordeel over de kwaliteit van de bouwaanvragen verschilt significant van dat van 2006 (28%). Het percentage dat het niet eens was met de stelling was echter gelijk, terwijl het percentage dat geen antwoord gaf op deze vraag veel hoger was dan in 2010 (41% in 2006 ten opzichte van 11% in 2010). Mogelijk had men hiermee nog onvoldoende uitgesproken ervaring.

De wenselijkheid om het aantal plannen dat moet worden beoordeeld, terug te brengen, bestaat bij de helft van de bestuurders nog steeds (46%). 30% vindt dat de effectiviteit juist wel is verbeterd, 24% heeft geen mening. Het oordeel over afname van rompslomp bij kleine bouwplannen ligt iets anders: 37% vindt dat hiervan nog geen sprake is, 43% juist wel, 20% heeft over dit onderwerp geen mening.

3.3 Welstandsvrij

Een op de vijf gemeenten (20%) beschikt over welstandsvrije zones, dat is ongeveer gelijk aan 2006 (24%). In de periode 2002-2006 was de welstand actueel op grond van de Woningwet. Gemeenten dienden te kiezen voor het vaststellen van een welstandsnota, dan wel het aanstellen van een stadsbouwmeester aan wie welstandsbeoordeling gedelegeerd werd. Deed men dit niet, dan was de gemeente automatisch welstandsvrij.

In de hiernavolgende raadsperiode 2006-2010 overweegt een aantal bestuurders om de gemeente geheel (11%) of gedeeltelijk (20%) welstandsvrij te maken. Dat is een doelbewuste keuze.

4 Selectie ontwerpers en ontwikkelaars

4.1 De gemeente als opdrachtgever

4.1.1 Inspirerend opdrachtgeverschap

Gemeenten kunnen niet alleen door beleid invloed uitoefenen op ruimtelijke kwaliteit, maar ook bij de uitvoering van concrete projecten kunnen zij een significante bijdrage leveren.

Verantwoord cultureel opdrachtgeverschap draagt bij aan een hoogwaardige vormgeving van openbare ruimte en publieke gebouwen, het stimuleert het architectuurklimaat en moedigt anderen aan het voorbeeld van de gemeente te volgen. Het bevorderen van inspirerend opdrachtgeverschap staat ook op de agenda van de rijksoverheid. Zo is er de rijksprijs voor inspirerend opdrachtgeverschap Gouden Piramide. 28% van de wethouders is op de hoogte van het bestaan van deze rijksprijs.

Om de rol als gemeentelijke opdrachtgever goed te kunnen vervullen, zouden wethouders vooral (nog) meer willen weten over architectuur en cultuur (39%) en juridische zaken en kostenbeheersing (38%).

11 | Kennisbehoefte opdrachtgeverschap

	2006	2010
	%	%
architectuur en cultuur	33	39
juridische aspecten en kostenbeheersing	27	38
politieke besluitvormingsproces	12	9
aanbesteden	-	9 ¹⁸
bouwproces	10	7
techniek	1	5

Bron: TNS NIPO, 2010

4.1.2 Organisatie opdrachtgeverschap

De meeste gemeenten zetten architectuuropdrachten (architectendiensten en ontwikkelopdrachten met een ontwerpcomponent) uit binnen de kaders van hun eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid (61%). Vier op de tien gemeenten (38%) maakt gebruik van externe adviseurs, twee op de tien (18%) regelen het via de markt of pps en één op de

¹⁸ in 2006 niet voorgelegd

tien (9%) schakelt het eigen inkoopbureau in. Bij de meeste gemeenten (62%) worden aanbestedingsprocedures opgesteld door ambtenaren. Een deel van de wethouders (36%) zegt zelf betrokken te zijn bij de formulering van aanbestedingen.

Degenen binnen de gemeenten die bij de beoordeling van de offertes op ruimtelijke kwaliteit letten, zijn bijna altijd de ambtenaren (93%). Daarnaast spelen bestuurders bij twee derde van de gemeenten in dit kader ook een rol (67%). Bij vier op de tien gemeenten (42%) worden (ook) externe deskundigen of adviseurs ingeschakeld, terwijl bij drie op de tien gemeenten (28%) ook bewoners en belangengroepen worden betrokken. Verder wordt bij een kwart van de gemeenten (26%) de welstandscommissie betrokken bij de beoordeling en bij twee op de tien gemeenten de raadsleden (22%) en/of de stedenbouwkundige dienst (20%). Bij een op de tien gemeenten (14%) speelt de stadsbouwmeester, supervisor of stadsarchitect ook een rol.

Drie kwart van de wethouders (75%) is tot nu toe tevreden met het resultaat, een kwart is dit niet (25%).

4.1.3 Kennis en expertise opdrachtgeverschap

Zes op de tien gemeenten (58%) huren externen in voor inwinnen van informatie voor het aanbesteden van architectendiensten en ontwikkelopdrachten. Bij de helft van de gemeenten (53%) is deze expertise (ook) intern aanwezig. Een op de tien gemeenten (12%) gaat te rade bij andere gemeenten en eveneens een op de tien (11%) zoekt informatie bij de VNG.

Driekwart van de wethouders (76%) heeft geen behoefte aan meer kennis en informatie over aanbesteden. Een op de tien (12%) voelt die behoefte juist wel, terwijl twee op de tien (21%) het niet zegt te weten. Het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden, ondergebracht bij Architectuur Lokaal, is een niet-commerciële helpdesk waar gemeenten terecht kunnen voor al hun vragen over aanbestedingen en prijsvragen. Het Steunpunt heeft sinds medio 2009 zijn activiteiten uitgebreid. Een op de zeven (14%) wethouders kent dit Steunpunt.¹⁹

4.1.4 Evaluatie opdrachtgeverschap

De oplevering van gemeentelijke bouwopdrachten is een concreet moment waarop het opdrachtgeverschap geëvalueerd kan worden. Een meerderheid van de gemeenten (54%) evalueert bouwprojecten na oplevering. De belangrijkste aspecten die worden geëvalueerd zijn financiële aspecten (80%), het proces (76%), de rol van de gemeente als opdrachtgever (68%) en de planning (59%).²⁰ Het valt op dat de architectonische kwaliteit van het ontwerp (46%) relatief laag scoort ten opzichte van financiële en procesmatige aspecten.

¹⁹ Over de vraag of men wel eens contact had met het steunpunt en wat de ervaringen met het steunpunt waren, zijn slechts zeer indicatieve uitspraken te doen, omdat de grootte van de substeekproef $n=11$ is. Voor de aantallen verwijzen we naar bijlage 3 (Tabellen)

²⁰ indicatieve cijfers: $n=41$

12 | Beoordelingsaspecten gemeentelijk opdrachtgeverschap (minimumscore 40%)

	2006	2010
	%	%
financiële aspecten	55	80
proces	51	76
rol gemeente als opdrachtgever	45	68
planning	45	59
oorspronkelijk ontwerp versus resultaat	38	46
communicatie extern	37	49
samenwerking met andere partners	27	41

Bron: TNS NIPO, 2010

4.1.5 Veranderende rol opdrachtgever

De helft van alle wethouders (49%) vindt dat haar rol als opdrachtgever in de afgelopen vier jaar veranderd is. Dit is significant meer dan in 2006 (29%).

Gemeenten die vinden dat hun rol veranderd is in de afgelopen vier jaar zeggen dat zij nu een meer regisserende rol hebben, meer bestuurder zijn in plaats van uitvoerder (22%) en dat er meer overleg met andere partijen is (19%).²¹ Dit is een belangrijke constatering, ervan uitgaande dat opdrachtgeverschap betrekking heeft op beleid én uitvoering.

4.2 Architectendiensten

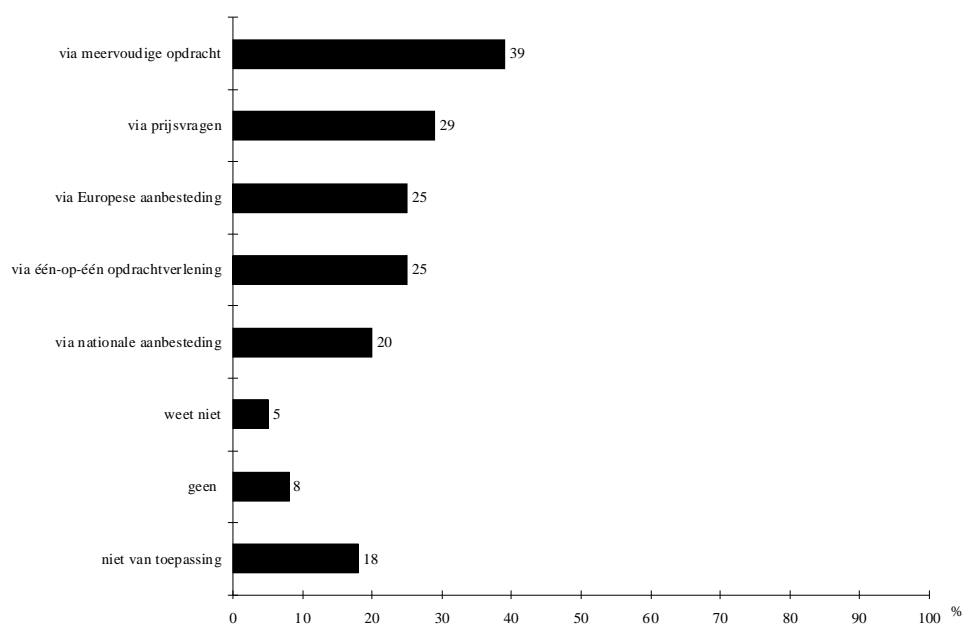
4.2.1 Gehanteerde procedures voor contracteren architect

Het merendeel van de gemeenten heeft de afgelopen raadsperiode één of meerdere keren een architect gecontracteerd. Ongeveer een kwart van de gemeenten heeft geen architectendiensten gevraagd (geen 8%; niet van toepassing 18%). Een kwart van de gemeenten (25%) heeft te maken gehad met een Europese aanbesteding. Een overgrote meerderheid heeft gebruik gemaakt van niet-Europese aanbestedings- en inkoopprocedures. De meervoudige opdracht (39%) is duidelijk favoriet, gevolgd door prijsvraag (29%), één-op-één opdrachtverlening (25%) en nationale aanbesteding (20%).

²¹ De groep respondenten die vinden dat hun rol veranderd is in de afgelopen vier jaar is kleiner dan 50 (n=37). Dit betekent dat uitspraken over deze groep indicatief zijn.

Hier moet als kanttekening worden opgemerkt, dat in de praktijk altijd veel verwarring heeft bestaan over de definiëring van het begrip ‘prijsvraag’. Dit wordt vaak als containerbegrip gebruikt voor alle vormen van selecties waarin sprake is van concurrentie. Mogelijk hebben meerdere wethouders de meervoudige opdracht en het aan meerdere architecten vragen om een offerte op basis waarvan een ‘winnaar’ gekozen wordt, ook in deze enquête aangemerkt als prijsvraagprocedure. Op basis van de gegevens van het Steunpunt is vast te stellen dat geen sprake kan zijn geweest van 29% prijsvragen.

13 | Ingezette procedures voor contracteren architect

Bron: TNS NIPO, 2010

4.2.2 Indicatie aantal procedures

Gezien de omvang van de steekproef kunnen alleen indicatieve uitspraken gedaan worden over het aantal ‘in de markt gezette’ opdrachten per aanbestedingsvorm.²² De meeste gemeenten die te maken gehad hebben met Europees aanbesteden, hebben slechts één Europese aanbesteding georganiseerd (53%). Qua frequentie scoort de meervoudige opdracht het hoogst (gemiddeld 4,3 opdrachten) gevolgd door nationale aanbesteding, één-op-één opdrachtverlening, prijsvraag en Europese aanbesteding (respectievelijk gemiddeld 2,8; 2,6; 2,4 en 2,3 opdrachten).

In de vorige paragraaf is reeds aangegeven, dat over het begrip ‘prijsvraag’ in de praktijk vaak onduidelijkheid bestaat.

²² De aantallen per substeekproef zijn kleiner dan n=50. Dit betekent dat uitspraken hierover indicatief zijn. Voor de aantallen/percentages verwijzen we naar bijlage 3 (Tabellen)

4.2.3 Keuze ontwerpbureau

Bij de keuze voor een architect weegt voor verreweg de meeste gemeenten de kwaliteit van het ontwerp het zwaarst (70%). Een veel kleiner deel van de wethouders noemt de ervaring met het ontwerpbureau (8%), de ambities van de architect (7%), de financiële draagkracht (3%) of de naamsbekendheid (1%).

Bij het beoordelen van offertes van architectenbureaus geeft twee derde van de wethouders (68%) aan dat die het zwaarst beoordeeld worden op kwaliteit. 16% geeft aan zowel op prijs als op kwaliteit te letten en 7% let vooral op de prijs.

Het is opvallend dat de wethouders aangeven dat kwaliteit het zwaarst weegt bij een architectenselectie. Immers, een meerderheid van dezelfde wethouders geeft aan dat bij de evaluatie van bouwprojecten juist de financiële aspecten zwaarder wegen dan kwaliteit (zie 4.1.4).

4.2.4 Veranderende rol als opdrachtgever van architecten

Ruim de helft van de wethouders (55%) vindt niet dat de rolverdeling tussen de gemeente en architecten de afgelopen vier jaar is veranderd.

Twee op de tien vinden dat die wel is veranderd; volgens sommigen is er sprake van meer of vroeger overleg (7%), anderen vinden dat de gemeente meer regisseert of stuurt (3%).

KOMPAS light
In december 2009 is KOMPAS light, de digitale leidraad voor aanbesteding van architecten gelanceerd door het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden van Architectuur Lokaal. KOMPAS light beschrijft stapsgewijs hoe een gemeente een goede aanbestedingsleidraad kan opstellen en wordt aanbevolen door Architectuur Lokaal, BNA, NEPROM, PIANOo, Rijksbouwmeester en VNG. Drie maanden na eerste publicatie kent één op de vijftientig wethouders (4%) KOMPAS light.

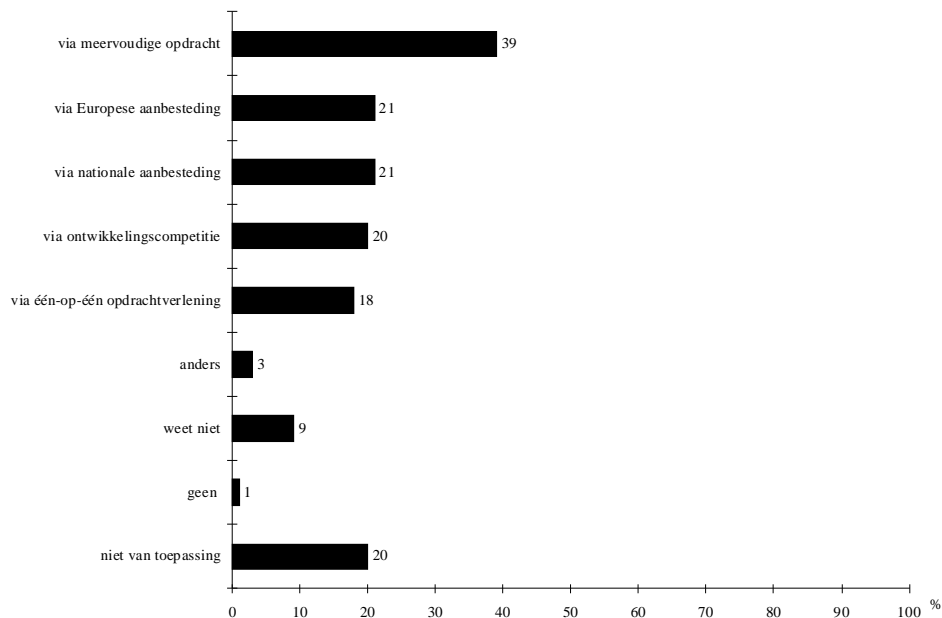
4.3 Ontwikkelopdrachten

4.3.1 Gehanteerde procedures voor contracteren ontwikkelaar

Het merendeel van de gemeenten heeft de afgelopen raadperiode één of meerdere keren een ontwikkelaar gecontracteerd. Ongeveer een vijfde van de gemeenten heeft geen ontwikkelopdrachten verstrekt (geen 1%; niet van toepassing 20%). Een vijfde van de gemeenten (21%) heeft te maken gehad met een Europese aanbesteding. Een overgrote meerderheid heeft gebruik gemaakt van niet-Europese aanbestedings- en inkoopprocedures. De meervoudige opdracht (39%) is favoriet, gevolgd door nationale aanbesteding (21%), ontwikkelingscompetitie (20%) en één-op-één opdrachtverlening

(18%). Het is opvallend dat de concurrentiegerichte dialoog, een aanbestedingsprocedure die bij uitstek bedoeld is voor complexe opdrachten, niet genoemd wordt.

14 | Ingezette procedures voor contracteren ontwikkelaar

Bron: TNS NIPO, 2010

4.3.2 Indicatie aantal procedures

Gezien de omvang van de steekproef kunnen alleen indicatieve uitspraken gedaan worden over het aantal 'in de markt gezette' opdrachten per aanbestedingsvorm.²³ De meeste gemeenten die te maken gehad hebben met Europees aanbesteden, hebben slechts één Europese aanbesteding georganiseerd (44%). Qua frequentie scoort de meervoudige opdracht het hoogst (gemiddeld 3,8 opdrachten) gevolgd door één-op-één opdrachtverlening, nationale aanbesteding, ontwikkelingscompetitie en Europese aanbesteding (respectievelijk 3,5; 2,1; 2,0 en 1,8 opdrachten).

4.3.3 Keuze projectontwikkelaar

Bij de keuze voor een projectontwikkelaar wegen voor een kwart van de gemeenten (26%) eerdere goede ervaringen met de projectontwikkelaar het zwaarst. Voor een op de vijf (20%) is dit creativiteit, voor een op de tien ervaring (12%), financiële draagkracht (12%) of specifieke expertise (11%).

²³ De aantallen per substeekproef zijn kleiner dan n=50. Dit betekent dat uitspraken hierover indicatief zijn. Voor de aantallen/percentages verwijzen we naar bijlage 3 (Tabellen)

Bij het beoordelen van een offerte van een projectontwikkelaar weegt voor zes op de tien gemeenten (61%) kwaliteit het zwaarst. 16% laat de prijs het zwaarst meewegen en voor een op de tien gemeenten (12%) spelen prijs en kwaliteit een even grote rol. Voor 3% weegt de grondpositie het zwaarst.

Het is opvallend dat de wethouders aangeven dat kwaliteit het zwaarst weegt bij een selectie van een ontwikkelaar. Immers, een meerderheid van dezelfde wethouders geeft aan dat bij de evaluatie van bouwprojecten juist de financiële aspecten zwaarder wegen dan kwaliteit (zie 4.1.4).

4.3.4 Veranderende rol als opdrachtgever van ontwikkelaars

De helft van de wethouders (51%) vindt dat de rolverdeling tussen gemeente en projectontwikkelaars in de afgelopen vier jaar niet is veranderd. 16% vindt dat de gemeente meer een regierol heeft en 8% vindt dat de samenwerking moeizamer is.

4.3.5 Reiswijzer Gebiedsontwikkeling

In 2009 is de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling 2009 gepubliceerd, ter vervanging van de Reiswijzer Marktpartijen & Gebiedsontwikkeling (2007). De Reiswijzer is een publicatie van het Ministerie van VROM, in samenwerking met NEPROM, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, VNG en IPO. De Reiswijzer biedt marktpartijen en overheden duidelijkheid in de aanpak van de gebiedsontwikkeling in Nederland op zowel praktische als juridische aspecten. Een kwart van de wethouders (24%) heeft gehoord van de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling.

5 Conclusie en aanbevelingen wethouders

In dit onderzoek is de wethouders vooral gevraagd om terug te kijken op de afgelopen vier jaar. Het einde van een bestuursperiode is een moment van reflectie en vooruitblikken.

Als leukste onderdeel van hun portefeuille noemt 29% wethouders nu in de eerste plaats ruimtelijke ordening (in 2006: 27%). De populariteit van projectontwikkeling lijkt te zijn gedaald van 38% in 2006 naar 25% in 2010. Deze daling is echter niet significant. Niet gewijzigd is de belangstelling voor het resultaatgericht acteren en het contact met mensen/iets willen betekenen voor de gemeente. In 2010 worden verder genoemd: het beeldkwaliteitplan (12%) en volkshuisvesting (9%).

De belangrijkste opgave voor de toekomst die de wethouders noemen met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit is verschoven ten opzichte van 2006: Nu staat woningbouw voorop (68%), gevolgd door openbare ruimte (59%), centrumvernieuwing (50%) en buitengebied (43%). In 2006 stond buitengebied op de eerste plaats, gevolgd door openbare ruimte en algemene bewaking van kwaliteit.

In bijlage 4 worden alle open antwoorden integraal weergegeven.

Bijlagen

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Algemeen

Vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 heeft de enquête voor dit onderzoek plaatsgevonden. Het onderzoek is een initiatief van Architectuur Lokaal, in samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Atelier Rijksbouwmeester.

De enquête is online afgenomen in de periode van 9 februari tot en met 1 maart 2010. In totaal hebben 76 (voornamelijk) wethouders geparticipeerd in het onderzoek. Ter vergelijking: sinds 18 maart 2010 kent Nederland 430 gemeenten.

Respondenten

15 | Samenstelling steekproef – functieprofiel²⁴

portefeuille – aantallen en percentages		
wethouder ruimtelijke ordening	44	58%
wethouder grondbeleid en/of stadsontwikkeling	5	7%
Wethouder volkshuisvesting	3	4%
Anders	24	32%

De enquête is hoofdzakelijk ingevuld door de beoogde doelgroep, dat wil zeggen wethouders die (ruimtelijk) kwaliteitsbeleid in portefeuille houden. Uit de open antwoorden blijkt dat de categorie ‘anders’ overwegend bestaat uit wethouders die meerdere van de opgegeven beleidsvelden in portefeuille houden.

16 | Samenstelling steekproef – portefeuille²⁵

portefeuille – aantallen en percentages		
Ruimtelijke ordening	48	63%
Grondbeleid en/of stadsontwikkeling	7	9%
Volkshuisvesting	3	4%
Anders	18	24%

²⁴ Voor een overzicht van open antwoorden van de ‘anders’ categorie zie bijlage 4

²⁵ Voor een overzicht van open antwoorden van de ‘anders’ categorie zie bijlage 4

Het merendeel van de respondenten is verantwoordelijk voor of valt onder de portefeuille ruimtelijke ordening. Uit de open antwoorden blijkt dat de categorie ‘anders’ overwegend bestaat uit portefeuilles die alle drie de opgegeven portefeuilles combineren.

17 | Samenstelling steekproef – politieke partij

Politieke partij – aantallen en percentages								
CDA	VVD	PvdA	SGP	Groen Links	SP	Christen Unie	Lokale partijen	Niet opgegeven
21	13	16	2	1	1	1	17	4
28%	17%	21%	3%	1%	1%	1%	22%	5%

De respondenten representeren voornamelijk de landelijke politieke partijen CDA (28%), PVDA (21%) en VVD (17%), alsmede lokale politieke partijen (22%). Niet genoemde politieke partijen (bijvoorbeeld D66) zijn niet vertegenwoordigd onder de respondenten.

Gemeenten

18 | Samenstelling steekproef – aantal inwoners gemeente

Gemeentegrootte – aantallen en percentages in steekproef				
1-20.000	20.000-50.000	50.000-100.000	100.000+	Onbekend
28	37	9	1	1
37%	49%	12%	1%	1%

19 | Gemeenten naar grootte in Nederland²⁶

1-20.000	20.000-50.000	50.000-100.000	100.000+
185	190	41	25
42%	43%	9%	6%

²⁶ Per 31 december 2009

De respondenten vertegenwoordigen met name kleine en middelgrote gemeenten. De inwonersaantallen zijn gebaseerd op de definitieve inwonersaantallen per 1 januari 2009 volgens opgave van het CBS. De vertegenwoordiging van grote gemeenten (100.000+) is te klein om conclusies te trekken over grootstedelijk architectuurbeleid.

20 | Samenstelling steekproef – oppervlakte gemeente

Gemeentegrootte – aantal km2 en percentages				
0-50	50-100	100-200	200+	Onbekend
33	24	12	6	1
43%	32%	16%	8%	1%

21 | Samenstelling steekproef – geografische spreiding

Geografische ligging gemeenten – aantallen en percentages										
DR	FR	GE	GR	LI	NB	NH	OV	UT	ZE	ZH
2	6	10	6	4	13	10	5	3	1	15
3%	8%	13%	8%	5%	17%	13%	7%	4%	1%	20%

De gemeenten die de respondenten vertegenwoordigen zijn redelijk geografisch verspreid. De grootste respons is afkomstig uit de provincie Zuid-Holland (20%), gevolgd door Noord-Brabant (17%), Gelderland en Noord-Holland (beide 13%). De respons is het laagst in de provincies Flevoland (0%), Zeeland (1%), Drenthe (3%) en Utrecht (4%). De overige provincies (Friesland, Groningen, Limburg en Overijssel) schommelen tussen de 5% en 8%.

21 | Deelnemende gemeenten

GEMEENTE	PROVINCIE
Borger-Odoorn	Drenthe
Meppel	Drenthe
Leeuwarderadeel	Friesland
Schiermonnikoog	Friesland
Skarsterlan	Friesland
Smallerland	Friesland
Terschelling	Friesland
Weststellingwerf	Friesland
Beuningen	Gelderland
Bronckhorst	Gelderland
Ede	Gelderland
Epe	Gelderland
Groesbeek	Gelderland
Hattem	Gelderland
Overbetuwe	Gelderland

Putten	Gelderland
Rheden	Gelderland
Voorst	Gelderland
Appingedam	Groningen
Hoogezand-sappemeer	Groningen
Loppersum	Groningen
Oldambt	Groningen
Pekela	Groningen
Winsum	Groningen
Beek	Limburg
Landgraaf	Limburg
Leudal	Limburg
Sittard-geleen	Limburg
Bladel	Noord-Brabant
Boekel	Noord-Brabant
Cranendonck	Noord-Brabant
Cuijk	Noord-Brabant
Gilze Rijen	Noord-Brabant
Helmond	Noord-Brabant
Hilvarenbeek	Noord-Brabant
Oisterwijk	Noord-Brabant
Oss	Noord-Brabant
Someren	Noord-Brabant
Steenbergen	Noord-Brabant
Vught	Noord-Brabant
Waalwijk	Noord-Brabant
Alkmaar	Noord-Holland
Beemster	Noord-Holland
Castricum	Noord-Holland
Enkhuizen	Noord-Holland
Graft de Rijk	Noord-Holland
Koggenland	Noord-Holland
Langedijk	Noord-Holland
Naarden	Noord-Holland
Niedorp	Noord-Holland
Schagen	Noord-Holland
Wieringen	Noord-Holland
Borne	Overijssel
Hengelo	Overijssel
Hof van Twente	Overijssel
Olst-Wijhe	Overijssel
Ommen	Overijssel
Eemnes	Utrecht

onbekend	Utrecht
Veenendaal	Utrecht
Middelburg	Zeeland
Alblasserdam	Zuid-Holland
Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland
Barendrecht	Zuid-Holland
Delft	Zuid-Holland
Gorinchem	Zuid-Holland
Hellevoetsluis	Zuid-Holland
Hillegom	Zuid-Holland
Kaag en Braassem	Zuid-Holland
Leiderdorp	Zuid-Holland
Middelharnis	Zuid-Holland
Oegstgeest	Zuid-Holland
Oostflakkee	Zuid-Holland
Oud-Beijerland	Zuid-Holland
Rotterdam Hoogvliet	Zuid-Holland
Rozenburg	Zuid-Holland

Bijlage 2 Vragenlijst

PLAATS IN MA "_a"
PLAATS IN SA "_a"
PLAATS IN BUTTON "_a"
PLAATS IN HULP "_a"

VRAAG 9401

ALPHA 1001L25

1001L25

SCHRIJF IN POSITIE Q9401 "0"

VRAAG 9402

ALPHA 1026L50

1026L50

SCHRIJF IN POSITIE Q9402 "0"

SCHRIJF IN POSITIE Q1 [1]

VRAAG 5

1077L2

Wat is uw functie?

- 4 wethouder ruimtelijke ordening
- 5 wethouder volkshuisvesting
- 6 wethouder grondbeleid en/of stadsontwikkeling
- 1 anders, namelijk...
- 2 wil niet zeggen

VRAAG 7010

Beleid

VRAAG 10

MEERVOUDIGE VRAAG

1079L50

Op welke manier maakt architectuurbeleid deel uit van het ruimtelijk beleid van uw gemeente?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 vastgelegd in een architectuurnota
- 5 vastgelegd in een cultuurnota
- 1 anders, namelijk...

VRAAG 20

MEERVOUDIGE VRAAG

1129L50

Onder welke portefeuille(s) valt het architectuurbeleid?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 Cultuur
- 5 Ruimtelijke Ordening
- 6 Economische Zaken
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 30

MEERVOUDIGE VRAAG

1179L50

Hoe creëert u draagvlak voor uw architectuurbeleid?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 via gemeenteraad
- 5 via college van B&W
- 6 via organisaties van belanghebbenden
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 40**MEERVOUDIGE VRAAG**

1229L50

Op welke wijze waarborgt uw gemeente architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 via een stedenbouwkundig plan
- 5 via stedenbouwkundige randvoorwaarden
- 6 via een ontwerp voor de openbare ruimte
- 7 via afstemming met andere beleidsterreinen
- 8 via beheerplannen
- 9 via welstandtoezicht
- 10 via een kwaliteitsteam en/of supervisor en/of stadsarchitect
- 11 via architectenkeuze
- 12 via eigen aanbestedende dienst
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

*TAB 8, 25

VRAAG 50**FORMULIER VRAAG**

Hoe vaak per jaar wordt er in de gemeenteraad gediscussieerd over de kwaliteit van architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur, infrastructuur en openbare ruimte?

Probeer een zo goed mogelijke schatting te maken. Indien u dit echt niet weet of niet wil zeggen, vul dan 9999 in.

VRAAG 60INDIEN [1279LA > 0]
1283L2

Wie zet de kwaliteitsdiscussie meestal op de agenda?
(Slechts één antwoord mogelijk)

- 4 inwoners of maatschappelijke organisaties
- 5 gemeenteraad
- 6 B & W
- 7 ambtelijk apparaat
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 70**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [1279LA > 0]
1285L100

Waar had de discussie over kwaliteitsbeleid in uw gemeente de afgelopen periode voornamelijk betrekking op?

(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 woningbouw
- 5 openbare ruimte
- 6 welstandsbeleid
- 7 centrumvernieuwing
- 8 bedrijventerreinen
- 9 scholenbouw
- 10 woonzorggebouwen
- 11 monumenten
- 12 kassen\tuinbouw
- 13 maneges en paardenfokkerijen
- 14 voormalige landbouwgronden
- 15 uitbreidingswijken
- 16 buitengebied
- 17 natuurontwikkeling
- 18 water
- 19 bovenlokale\regionale opgave
- 20 naoorlogse wijken
- 21 verdichting
- 22 stationsgebieden
- 23 winkelcentra
- 24 sloop
- 25 recreatieve voorzieningen
- 26 groen in de stad
- 27 cultureel erfgoed
- 28 duurzaamheid
- 29 geld
- 30 ruimtelijke samenhang
- 31 functiemenging
- 32 bereikbaarheid
- 33 voorzieningen
- 34 infrastructuur
- 35 particulier opdrachtgeverschap
- 36 structuurvisie
- 37 nieuw gemeentehuis
- 38 binnenstedelijke transformatie
- 39 verstedelijking
- 40 ambities van de gemeente
- 41 identiteit van de gemeente
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 80

1385L1

Evalueert u de bouwprojecten binnen uw gemeente?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 90**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [Q80 , 4]
1386L50

Welke aspecten evalueert u?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 de rol van de gemeente als opdrachtgever
- 5 financiële aspecten
- 6 planning
- 7 oorspronkelijk ontwerp versus resultaat
- 8 aanbestedingsprocedure
- 9 communicatie intern
- 10 communicatie extern
- 11 samenwerking met ontwerpers
- 12 samenwerking met andere partners
- 13 proces
- 14 juridische aspecten
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 100**MEERVOUDIGE VRAAG**

1436L50

Vanuit welke beleidsterreinen vraagt u een inbreng in het kwaliteitsbeleid?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 ruimtelijke ordening
- 5 grondbeleid
- 6 welstandstoezicht
- 7 infrastructuur
- 8 wijkontwikkeling
- 9 cultuurbeleid
- 10 sociaal beleid
- 11 economisch beleid
- 12 veiligheid
- 13 integratiebeleid
- 14 milieubeleid
- 15 aanbestedingsbeleid
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 110**MEERVOUDIGE VRAAG**

1486L50

Op welk beleidsterrein had u - in relatie tot ruimtelijk kwaliteitsbeleid - in uw bestuursperiode graag meer inbreng willen hebben?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 ruimtelijke ordeningsbeleid
- 5 grondbeleid
- 6 welstandsbeleid
- 7 infrastructuur
- 8 wijkontwikkeling
- 9 cultuurbeleid
- 10 sociaal beleid
- 11 economisch beleid
- 12 veiligheid
- 13 integratiebeleid
- 14 milieubeleid
- 15 aanbestedingsbeleid
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 120**MEERVOUDIGE VRAAG**

1536L50

Op welke manier kunnen inwoners en andere belangstellenden zich informeren over gemeentelijk architectuurbeleid?

(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 brochures over het beleid of over specifieke projecten
- 5 discussiebijeenkomsten en informatieavonden
- 6 gemeentelijk informatiecentrum met exposities
- 7 website van de gemeente
- 8 lokaal architectuurcentrum
- 9 excursies, architectuurwandelingen
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 130

1586L1

‘Decentraal wat kan, centraal wat moet’. Herkent u zich in dit motto van de Rijksoverheid?

(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 ja
- 5 nee
- 6 ik ken dit motto niet

VRAAG 133**MEERVOUDIGE VRAAG**

INDIEN [Q130 , 4]

1587L50

‘Decentraal wat kan, centraal wat moet’. Waarom herkent u zich in dit motto van de Rijksoverheid?

- 4 omdat...
- 2 weet niet

VRAAG 136**MEERVOUDIGE VRAAG**

INDIEN [Q130 , 5]

1637L50

‘Decentraal wat kan, centraal wat moet’. Waarom herkent u zich niet in dit motto van de Rijksoverheid?

- 4 Omdat...
- 2 weet niet

VRAAG 140

1687L1

Onderschrijft u wel of niet de visie van het kabinet dat het nodig is om 'de verrommeling van Nederland' tegen te gaan?

- 4 ja, wel
- 5 nee, niet
- 6 ik ken deze visie niet

VRAAG 143**MEERVOUDIGE VRAAG**

INDIEN [Q140 , 5]

1688L50

Waarom niet?

- 4 Omdat...
- 2 weet niet

VRAAG 147

1738L1

Maakt het tegengaan van ‘verrommeling’ deel uit van het ruimtelijk beleid van uw gemeente?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 150

1739L1

In hoeverre bent u bekend met het architectuurbeleid van de rijksoverheid?

- 4 heel bekend
- 5 tamelijk bekend
- 6 tamelijk onbekend
- 7 helemaal niet bekend

VRAAG 155**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [Q150 , 4 TO 5]
1740L50

Met welk aspect van het architectuurbeleid van de rijksoverheid bent u met name bekend?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 het rijksbeleid ten aanzien van herbestemming
- 5 het rijksbeleid ten aanzien van verstedelijking
- 6 het rijksbeleid onder het motto 'ontwerp voorop'
- 3 geen van deze

VRAAG 160

1790L1

Zijn er onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven waarvoor u meer aandacht wilt vragen bij de rijksoverheid?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 163**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [Q160 , 4]
1791L50

Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen bij de rijksoverheid?

- 4 antwoord...
- 2 weet niet

VRAAG 170

1841L1

Zijn er onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven waarvoor u meer aandacht wilt vragen bij de provinciale overheid?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 173**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [Q170 , 4]
1842L50

Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen bij de provinciale overheid?

- 4 antwoord...
- 2 weet niet

VRAAG 180

1892L1

Zijn er onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven waarvoor u meer aandacht wilt vragen op regionaal niveau?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 183**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [Q180 , 4]
1893L50

Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen op regionaal niveau?

- 4 antwoord...
2 weet niet

VRAAG 190

1943L1

Is uw rol als opdrachtgever bij ruimtelijke opgaven in de afgelopen vier jaar veranderd?

- 4 ja
5 nee
2 weet niet

VRAAG 193**MEERVOUDIGE VRAAG**INDIEN [Q190 , 4]
1944L50

Hoe is uw rol als opdrachtgever bij ruimtelijke opgaven in de afgelopen vier jaar veranderd?

- 4 antwoord...
2 weet niet

VRAAG 200

1994L1

Kent u de Rijksprijs voor inspirerend opdrachtgeverschap Gouden Piramide?

- 4 ja
5 nee

VRAAG 8210

Instrumenten

VRAAG 210**MEERVOUDIGE VRAAG**

1995L50

Welke van onderstaande instrumenten gebruikt uw gemeente om ruimtelijke kwaliteit te bevorderen? (Meer antwoorden mogelijk)

- 4 opstellen van een structuurvisie
5 een bestemmingsplan
6 een beeldkwaliteitplan
7 architectenkeuze
8 een supervisor
9 een stadsarchitect
10 een stadsstedenbouwer
11 een landschapsontwikkelingsplan
12 gronduitgifte
13 extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap
14 het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers
15 deelname in publiek-private samenwerking
16 welstandsnota
17 excursies en/of studiereizen
18 organiseren van openbare discussiebijeenkomsten
19 cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren
20 het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum
21 digitale informatievoorziening (website/discussieforums)
22 gemeentelijke architectuurprijs
23 uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten
24 uitschrijven van prijsvragen
3 geen van deze
2 weet niet

VRAAG 215**FORMULIER VRAAG***TOON ALLEEN ANTWOORDCATEGORIËN GENOEMD IN Q7215*

En wat is het effect van onderstaande (door u aangevinkte) instrumenten op de ruimtelijke kwaliteit?
 positief neutraal negatief Weet niet

VRAAG 216**FORMULIER VRAAG***TOON ALLEEN ANTWOORDCATEGORIËN GENOEMD IN Q7216 VAR "ONGEBRUIKT" LABEL "ONGEBRUIKT" FONT 7*

En wat is het effect van onderstaande (door u aangevinkte) instrumenten op de ruimtelijke kwaliteit?
 positief neutraal negatief Weet niet

VRAAG 220**MEERVOUDIGE VRAAG 2187L100 MAX 3***2137L50*

Welke drie van de onderstaande instrumenten zijn volgens u het meest geschikt om kwaliteit op het gebied van architectuur, stedenbouw, openbare ruimte en landschap te bevorderen?

- 4 opstellen van een structuurvisie
- 5 een bestemmingsplan
- 6 een beeldkwaliteitplan
- 7 architectenkeuze
- 8 een supervisor
- 9 een stadsarchitect
- 10 een stadsstedenbouwer
- 11 een landschapsontwikkelingsplan
- 12 gronduitgifte
- 13 extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap
- 14 het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers
- 15 deelname in publiek-private samenwerking
- 16 welstandsnota
- 17 excursies en/of studiereizen
- 18 organiseren van openbare discussiebijeenkomsten
- 19 cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren
- 20 het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum
- 21 digitale informatievoorziening (website/discussieforums)
- 22 gemeentelijke architectuurprijs
- 23 uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten
- 24 uitschrijven van prijsvragen
- 3 geen van deze
- 2 weet niet

VRAAG 230**MEERVOUDIGE VRAAG***2287L50*

Ontbreken er volgens u nog instrumenten aan deze lijst? Zo ja, welke?

- 4 ja, namelijk...
- 5 nee

VRAAG 240**MEERVOUDIGE VRAAG***2337L50*

Waar zou u om uw rol als gemeentelijk opdrachtgever goed te kunnen vervullen méér van willen weten?
 (Meer antwoorden mogelijk)

- 4 architectuur, cultuur
- 5 techniek
- 6 het bouwproces
- 7 juridische aspecten
- 8 kostenbeheersing
- 9 politieke besluitvorming
- 10 aanbesteden
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 7250

Welstand

VRAAG 250

2387L2

Op welk moment voert u in de meeste gevallen overleg met de welstandscommissie?
(Slechts één antwoord mogelijk)

- 4 in een vroeg stadium van planvorming bij projecten
- 5 bij de beoordeling van een bouwaanvraag
- 6 niet
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 260**MEERVOUDIGE VRAAG**

2389L50

Vraagt u de welstandscommissie advies over andere zaken dan bouwvergunningen?

- 4 ja, namelijk...
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 270

2439L1

Zijn er welstandsvrije gebieden in uw gemeente?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 280

2440L1

Doet de welstandsnota van uw gemeente ook uitspraken over toekomstige of gewenste ontwikkelingsrichtingen? (Met andere woorden, is de nota behalve een middel tot behoud van kwaliteit ook een middel om kwaliteit te ontwikkelen?)

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 290

2441L1

Overweegt uw gemeente wel of niet om de gemeente welstandsvrij te maken ('welstandsbeleid af te schaffen')?

- 4 ja, wel
- 5 ja, wel, met uitzondering van een beperkt deel van de gemeente
- 6 nee, niet
- 2 weet niet

*TAB 35, 45, 55, 65

VRAAG 300**FORMULIER VRAAG**

Welstandsbeleid leidt tot...
ja nee weet niet \ geen mening

VRAAG 7310

Selectie van ontwikkelaars en ontwerpers

VRAAG 310**MEERVOUDIGE VRAAG**

2448L50

Hoe zet uw gemeente architectuuropdrachten (architectendiensten en ontwikkelingsopdrachten met een ontwerpcomponent) uit?

- 4 eigen aanbestedingsbeleid
- 5 eigen inkoopbureau
- 6 eigen aanbestedingsdienst
- 7 markt \ pps
- 8 externe adviseurs
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 320

2548L2

Bent u als wethouder direct betrokken bij de formulering van de aanbestedingsprocedures?

- 4 ja
- 5 nee, dat loopt via de ambtenaren
- 6 nee, anders namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 330**MEERVOUDIGE VRAAG**

2550L50

Waar vindt u uw informatie in voor het aanbesteden van architectendiensten en ontwikkelopdrachten?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 intern aanwezig
- 5 wordt ingehuurd
- 6 bij de rijksoverheid
- 7 bij andere gemeenten
- 8 bij de VNG
- 9 bij PIANOo
- 10 bij het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden
- 1 anders, namelijk...
- 3 niet\nergens
- 2 weet niet

VRAAG 340

2600L1

Kent u het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden (www.ontwerpwedstrijden.nl)?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 343

INDIEN [Q340 , 4]

2601L1

Heeft u wel eens contact gehad met dit Steunpunt?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 346

INDIEN [Q343 , 4]

2602L1

Heeft u over het algemeen goede of slechte ervaringen met dit Steunpunt?

- 4 goede ervaringen
- 5 slechte ervaringen
- 2 weet niet

VRAAG 350**MEERVOUDIGE VRAAG**

2603L50

Is er in uw gemeente behoefte aan meer kennis en informatie over aanbesteden?

- 4 ja, met betrekking tot...
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 360**MEERVOUDIGE VRAAG**

2653L50

Wie let bij de beoordeling van de offertes op ruimtelijke kwaliteit?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 bestuurders
- 5 raadsleden
- 6 ambtenaren
- 7 externe deskundigen\adviseurs
- 8 betrokkenen (bewoners, belangengroepen)
- 9 stedenbouwkundige dienst
- 10 afdeling inkoop
- 11 welstandscommissie
- 12 stadsbouwmeester \ supervisor \ stadsarchitect
- 1 anderen, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 380

2703L1

Bent u tevreden met het resultaat tot nu toe?

- 4 ja, omdat...
- 5 nee, omdat...

VRAAG 390**MEERVOUDIGE VRAAG**

2704L50

Op welke wijze heeft u de afgelopen 4 jaar architectendiensten "in de markt" gezet?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 via Europese aanbesteding
- 5 via nationale aanbesteding
- 7 via prijsvragen
- 8 via meervoudige opdracht
- 10 via een-op-een opdrachtverlening
- 1 anders, namelijk...
- 11 niet van toepassing
- 3 geen
- 2 weet niet

VRAAG 393**FORMULIER VRAAG**

TOON ALLEEN ANTWOORDCATEGORIËN GENOEMD IN Q390

Per architectendienst, hoeveel heeft u er de afgelopen 4 jaar "in de markt" gezet?

Probeer een zo goed mogelijke schatting te maken. Indien u het echt niet weet of niet wil zeggen, vul dan 99999 in.

*TAB 25, 35, 45, 55, 65

VRAAG 396**FORMULIER VRAAG**

TOON ALLEEN ANTWOORDCATEGORIËN GENOEMD IN Q390

Wat is uw ervaring met deze architectendiensten?
goed wisselend slecht weet niet

VRAAG 400

2790L2

Wat weegt het zwaarste bij de keuze voor een ontwerp bureau?
(Slechts één antwoord mogelijk)

- 4 ambities van de architect
- 5 ervaring
- 6 financiële draagkracht
- 7 naamsbekendheid
- 8 ontwerp kwaliteit
- 9 omvang bureau
- 10 jong talent
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 410

2792L2

Wat weegt het zwaarst als u een offerte van een ontwerp bureau beoordeelt?
(Slechts één antwoord mogelijk)

- 4 kwaliteit
- 5 prijs
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 420**MEERVOUDIGE VRAAG**

2794L50

Vindt u dat de rolverdeling tussen de gemeente en architecten in de afgelopen 4 jaar wel of niet is veranderd?

- 4 ja, wel, namelijk...
- 5 nee, niet
- 2 weet niet

VRAAG 430

2844L1

Heeft u gehoord van Kompas Light, de digitale handleiding voor aanbesteding van architectendiensten?

- 4 ja
- 5 nee

VRAAG 435

INDIEN [Q430 , 4]

2845L1

Heeft u Kompas Light wel eens gebruikt?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 440**MEERVOUDIGE VRAAG**

2846L50

Op welke wijze heeft u de afgelopen 4 jaar ontwikkelopdrachten "in de markt" gezet?
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 via Europese aanbesteding
- 5 via nationale aanbesteding
- 7 via ontwikkelingscompetitie
- 8 via meervoudige opdracht
- 9 via een-op-een opdrachtverlening
- 1 anders, namelijk...
- 11 niet van toepassing
- 3 geen
- 2 weet niet

*TAB 25, 30

VRAAG 443

FORMULIER VRAAG

TOON ALLEEN ANTWOORDCATEGORIËN GENOEMD IN Q440

Per ontwikkelopdracht, hoeveel heeft u er de afgelopen 4 jaar "in de markt" gezet?

Probeer een zo goed mogelijke schatting te maken. Indien u het echt niet weet of niet wil zeggen, vul dan 99999 in.

*TAB 25, 35, 45, 55, 65

VRAAG 446

FORMULIER VRAAG

TOON ALLEEN ANTWOORDCATEGORIËN GENOEMD IN Q440

Wat is uw ervaring met deze ontwikkelopdrachten?
goed wisselend slecht weet niet

VRAAG 450

2932L2

Wat weegt het zwaarste bij de keuze voor een projectontwikkelaar?
(Slechts één antwoord mogelijk)

- 4 ervaring
- 5 financiële draagkracht
- 6 naamsbekendheid
- 7 creativiteit
- 8 specifieke expertise
- 9 eerdere goede ervaringen met dit bedrijf
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 460

2934L2

Wat weegt het zwaarst als een offerte van een ontwikkelaar beoordeelt?
(Slechts één antwoord mogelijk)

- 4 kwaliteit
- 5 prijs
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 470

MEERVOUDIGE VRAAG

2936L50

Vindt u dat de rolverdeling tussen de gemeente en projectontwikkelaars in de afgelopen 4 jaar is veranderd?

- 4 ja, namelijk...
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 480

2986L1

Heeft u gehoord van de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling?

- 4 ja
- 5 nee

VRAAG 483

INDIEN [Q480 , 4]

2987L1

Heeft u de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling wel eens gebruikt?

- 4 ja
- 5 nee
- 2 weet niet

VRAAG 486INDIEN [Q483 , 4]
2988L1

Heeft u over het algemeen goede of slechte ervaringen met de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling?

- 4 goede ervaringen
- 5 slechte ervaringen
- 2 weet niet

VRAAG 7490

Uw conclusies en aanbevelingen

VRAAG 490**OPEN VRAAG MULTI**

2989L2

Wat vond u het leukste onderdeel van uw portefeuille?

VRAAG 500**MEERVOUDIGE VRAAG**

2991L100

Wat zijn volgens u de belangrijkste opgaven voor de komende vier jaar met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit?

(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 woningbouw
- 5 openbare ruimte
- 6 welstandsbeleid
- 7 centrumvernieuwing
- 8 bedrijventerreinen
- 9 scholenbouw
- 10 woonzorggebouwen
- 11 monumenten
- 12 kassen\tuinbouw
- 13 maneges en paardenfokkerijen
- 14 voormalige landbouwgronden
- 15 uitbreidingswijken
- 16 buitengebied
- 17 natuurontwikkeling
- 18 water
- 19 bovenlokale\regionale opgave
- 20 naoorlogse wijken
- 21 verdichting
- 22 stationsgebieden
- 23 winkelcentra
- 24 sloop
- 25 recreatieve voorzieningen
- 26 groen in de stad
- 27 cultureel erfgoed
- 28 duurzaamheid
- 29 geld
- 30 ruimtelijke samenhang
- 31 functiemenging
- 32 bereikbaarheid
- 33 voorzieningen
- 34 infrastructuur
- 35 particulier opdrachtgeverschap
- 36 structuurvisie
- 37 nieuw gemeentehuis
- 38 binnenstedelijke transformatie
- 39 verstedelijking
- 40 ambities van de gemeente
- 41 identiteit van de gemeente
- 1 anders, namelijk...
- 2 weet niet

VRAAG 510**MEERVOUDIGE VRAAG**

3091L50

Heeft u aanbevelingen voor gemeentebestuurders in hun rol als opdrachtgever?

- 4 ja, namelijk...
5 nee

VRAAG 7520

Tot slot

VRAAG 520**MEERVOUDIGE VRAAG**

3141L50

Heeft u behoefte aan voorbeelden of uitwisseling van kennis en ervaring met andere gemeenten of bestuurders?

- 4 ja, over...
5 nee

VRAAG 530

3191L1

Kent u Architectuur Lokaal?

- 4 ja
5 nee

VRAAG 533

INDIEN [Q530 , 4]

3192L1

Heeft u wel eens contact gehad met Architectuur Lokaal?

- 4 ja
5 nee
2 weet niet

VRAAG 536

INDIEN [Q533 , 4]

3193L1

Heeft u over het algemeen goede of slechte ervaringen met Architectuur Lokaal?

- 4 goede ervaringen
5 slechte ervaringen
2 weet niet

VRAAG 540**MEERVOUDIGE VRAAG**

3194L50

Mijn gemeente heeft behoefte aan:
(Meer antwoorden mogelijk)

- 4 informatie over Architectuur Lokaal
5 informatie over het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden
1 andere informatie, namelijk...
3 geen behoefte aan informatie

*TAB 20, 30

VRAAG 550**FORMULIER VRAAG**

INDIEN [Q540 , 1 , 4 TO 5]

Wie kan Architectuur Lokaal bellen om nadere informatie te verschaffen?

Indien u deze gegevens niet wilt geven of u niet benaderd wilt worden, kunt u de velden leeg laten.

VRAAG 560**MEERVOUDIGE VRAAG**

3305L50

Heeft u verder nog opmerkingen?

- 4 ja, namelijk...
5 nee

VRAAG 56990

Achtergrondgegevens

VRAAG 572INDIEN [# Q5 , 4 TO 6]
3355L2

Wat is de naam van uw portefeuille?

- 4 ruimtelijke ordening
- 5 volkshuisvesting
- 6 grondbeleid en/of stadsontwikkeling
- 1 anders, namelijk...

INDIEN [Q5 , 4 TO 6] SCHRIJF IN POSITIE Q572 Q5

VRAAG 574

3357L2

Namens welke politieke partij bent u wethouder?

- 4 VVD
- 5 Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)
- 6 Christen Democratisch Appèl (CDA)
- 7 Democraten 66 (D66)
- 8 Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)
- 9 GROENLINKS
- 10 SP (Socialistische Partij)
- 11 ChristenUnie
- 12 Partij voor de Dieren
- 13 Partij voor de Vrijheid
- 14 TROTS OP NEDERLAND LIJST RITA VERDONK
- 1 anders, namelijk...
- 2 wil niet zeggen

VRAAG 576

3359L2

In welke provincie ligt uw gemeente?

- 4 Drenthe
- 5 Flevoland
- 6 Friesland
- 7 Gelderland
- 8 Groningen
- 9 Limburg
- 10 Noord-Brabant
- 11 Noord-Holland
- 12 Overijssel
- 13 Utrecht
- 14 Zeeland
- 15 Zuid-Holland
- 2 wil niet zeggen

*TAB 32, 45

VRAAG 570**FORMULIER VRAAG**

Wilt u zo vriendelijk zijn om voor een goede afhandeling van deze vragenlijst hieronder uw gegevens aan te vullen:

Indien u een van de gegevens niet wilt of kunt invullen, kunt u het veld leeg laten.

VRAAG 600

Dit was de laatste vraag.

SCHRIJF IN POSITIE Q9998 [1]

Bijlage 3 Tabellen

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q5: Wat is uw functie?						
wethouder ruimtelijke ordening ---	44	58	-	-	44	58
wethouder volkshuisvesting -----	3	4	-	-	3	4
wethouder grondbeleid en \of stadsontwikkeling -----	5	7	-	-	5	7
anders -----	24	32	-	-	24	32
wil niet zeggen -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q10: Op welke manier maakt ar - chitectuurbeleid deel uit van het ruimtelijk beleid van uw gemeente?						
Welstandsnota \welstand(+) -----	123	56	82	57	41	54
Beeldkwaliteitsplan(+) -----	51	23	33	23	18	24
vastgelegd in een architectuurnota	21	10	16	11	5	7
vastgelegd in een cultuurnota -----	18	8	10	7	8	11
anders -----	41	19	26	18	15	20
Niet(+) -----	14	6	8	6	6	8
Geen antwoord(+) -----	5	2	5	3	-	-
Totaal antwoorden -----	273	125	180	126	93	122
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q20: Onder welke portefeuille(s) valt het architectuurbeleid?						
Ruimtelijke Ordening -----	199	91	132	92	67	88
Cultuur -----	20	9	13	9	7	9
Economische Zaken -----	7	3	6	4	1	1
anders(+) -----	14	6	8	6	6	8
Geen(+) -----	8	4	3	2	5	7
weet niet(+) -----	2	1	1	1	1	1
Totaal antwoorden -----	250	114	163	114	87	114
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q30: Hoe creëert u draagvlak voor uw architectuurbeleid?						
via gemeenteraad -----	141	64	90	63	51	67
via college van B&W -----	92	42	54	38	38	50
via organisaties van belanghebbenden -----	73	33	39	27*	34	45*
anders(+) -----	22	10	15	10	7	9
Niet(+) -----	11	5	6	4	5	7
weet niet(+) -----	14	6	10	7	4	5
Totaal antwoorden -----	353	161	214	150	139	183
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q40: Op welke wijze waarborgt uw gemeente architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit?						
via welstandstoezicht -----	203	93	134	94	69	91
via stedenbouwkundige randvoorwaarden -----	158	72	108	76	50	66
via een stedenbouwkundig plan via een ontwerp voor de openbare ruimte -----	149	68	91	64	58	76
via een kwaliteitsteam en/of supervisor en/of stadsarchitect -	89	41	54	38	35	46
via architectenkeuze -----	75	34	45	31	30	39
via afstemming met andere beleidsterreinen -----	66	30	42	29	24	32
via beheerplannen -----	56	26	35	24	21	28
via eigen aanbestedende dienst -	21	10	11	8	10	13
Beeldkwaliteitsplan(+) -----	6	3	-	-*	6	8*
anders -----	11	5	9	6	2	3
Niet(+) -----	6	3	3	2	3	4
weet niet -----	1	0	-	-	1	1
	1	0	1	1	-	-
Totaal antwoorden -----	842	384	533	373	309	407
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q50: Hoe vaak per jaar wordt er in de gemeenteraad gediscussieerd over de kwaliteit van architectuur, stedenbouw, landschap, sarchitectuur, infrastructuur en openbare ruimte?						
0000 -----	6	3	5	3	1	1
0001 -----	48	22	38	27*	10	13*
0002 -----	36	16	26	18	10	13
0003 -----	25	11	17	12	8	11
0004 -----	23	11	15	10	8	11
0005 -----	14	6	5	3*	9	12*
0006 -----	16	7	9	6	7	9
0008 -----	3	1	2	1	1	1
0010 -----	15	7	9	6	6	8
0012 -----	3	1	1	1	2	3
9999 -----	30	14	16	11	14	18
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Gemiddelde -----		3,5		3,1*		4,3*
Q60: Wie zet de kwaliteitsdiscussie meestal op de agenda?						
B & W -----	135	62	90	63	45	60
ambtelijk apparaat -----	35	16	27	19	8	11
gemeenteraad -----	25	11	12	8	13	17
inwoners of maatschappelijke organisaties -----	7	3	5	3	2	3
anders -----	5	2	1	1	4	5
Niemand(+) -----	1	0	1	1	-	-
weet niet -----	10	5	7	5	3	4
Totaal ondervraagden -----	218	100	143	100	75	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q70: Waar had de discussie over kwaliteitsbeleid in uw gemeente de afgelopen periode voornamelijk betrekking op?						
welstandsbeleid -----	169	78	113	79	56	75
woningbouw -----	168	77	110	77	58	77
openbare ruimte -----	124	57	72	50*	52	69*
centrumvernieuwing -----	119	55	76	53	43	57
monumenten -----	102	47	64	45	38	51
uitbreidingswijken -----	92	42	67	47	25	33
buitengebied -----	92	42	59	41	33	44
bedrijventerreinen -----	90	41	60	42	30	40
cultureel erfgoed -----	74	34	45	31	29	39
ruimtelijke samenhang -----	72	33	46	32	26	35
winkelcentra -----	67	31	39	27	28	37
scholenbouw -----	60	28	37	26	23	31
woonzorggebouwen -----	55	25	34	24	21	28
infrastructuur -----	55	25	32	22	23	31
natuurontwikkeling -----	53	24	34	24	19	25
groen in de stad -----	47	22	26	18	21	28
verdichting -----	44	20	34	24	10	13
water -----	43	20	26	18	17	23
naoorlogse wijken -----	41	19	28	20	13	17
stationsgebieden -----	41	19	27	19	14	19
bovenlokale\regionale opgave ---	40	18	27	19	13	17
duurzaamheid -----	36	17	18	13	18	24
structuurvisie (-) -----	36	17	-	-*	36	48*
bereikbaarheid -----	35	16	22	15	13	17
voorzieningen -----	35	16	23	16	12	16
recreatieve voorzieningen -----	33	15	17	12	16	21
sloop -----	32	15	25	17	7	9
functiemenging -----	26	12	20	14	6	8
geld -----	24	11	17	12	7	9
voormalige landbouwgronden ---	22	10	16	11	6	8
binnenstedelijke transformatie (-)	22	10	-	-*	22	29*
ambities van de gemeente (-) ----	22	10	-	-*	22	29*
kassen\tuinbouw -----	19	9	17	12*	2	3*
identiteit van de gemeente (-) ----	19	9	-	-*	19	25*
maneges en paardenfokkerijen -	14	6	10	7	4	5
nieuw gemeentehuis (-) -----	11	5	-	-*	11	15*
particulier opdrachtgeverschap (-) -----	10	5	-	-*	10	13*
verstedelijking (-) -----	7	3	-	-*	7	9*
anders -----	5	2	4	3	1	1
Niets(+) -----	1	0	1	1	-	-
weet niet -----	5	2	3	2	2	3
Totaal antwoorden -----	2062	946	1249	873	813	1084
Totaal ondervraagden -----	218	100	143	100	75	100
Q80: Evalueert u de bouwprojecten binnen uw gemeente?						
ja -----	119	54	78	55	41	54
nee -----	94	43	63	44	31	41
weet niet -----	6	3	2	1	4	5
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

	Totaal		Meting			
	ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q90: Welke aspecten evalueert u?						
financiële aspecten -----	76	64	43	55*	33	80*
proces -----	71	60	40	51*	31	76*
de rol van de gemeente als opdrachtgever -----	63	53	35	45*	28	68*
planning -----	59	50	35	45	24	59
oorspronkelijk ontwerp versus resultaat -----	49	41	30	38	19	46
communicatie extern -----	49	41	29	37	20	49
samenwerking met andere partners	38	32	21	27	17	41
communicatie intern -----	34	29	21	27	13	32
samenwerking met ontwerpers ----	33	28	23	29	10	24
aanbestedingsprocedure -----	28	24	17	22	11	27
juridische aspecten (-) -----	13	11	-	-*	13	32*
Welstandsnota \welstandscommis- sie \welstandsbeleid (+) -----	4	3	4	5	-	-
anders -----	4	3	3	4	1	2
Geen (+) -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	1	1	1	1	-	-
Totaal antwoorden -----	522	439	302	387	220	537
Totaal ondervraagden -----	119	100	78	100	41	100
Q100: Vanuit welke beleidsterrei - nen vraagt u een inbreng in het kwaliteitsbeleid?						
ruimtelijke ordening -----	209	95	134	94	75	99
welstandstoezicht -----	192	88	124	87	68	89
infrastructuur -----	88	40	53	37	35	46
wijkontwikkeling -----	73	33	44	31	29	38
milieubeleid -----	72	33	43	30	29	38
cultuurbeleid -----	56	26	33	23	23	30
veiligheid -----	56	26	35	24	21	28
grondbeleid -----	53	24	32	22	21	28
economisch beleid -----	48	22	30	21	18	24
sociaal beleid -----	38	17	30	21	8	11
aanbestedingsbeleid (-) -----	21	10	-	-*	21	28*
integratiebeleid -----	6	3	5	3	1	1
Landschap \groen \buitengebied (+)	4	2	4	3	-	-
anders -----	5	2	2	1	3	4
Geen (+) -----	1	0	1	1	-	-
weet niet -----	5	2	5	3	-	-
Totaal antwoorden -----	927	423	575	402	352	463
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal		Meting			
	ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q110: Op welk beleidsterrein had u - in relatie tot ruimtelijk kwaliteitsbeleid - in uw bestuursperiode graag meer inbreng willen hebben?						
ruimtelijke orderingsbeleid -----	50	23	33	23	17	22
welstandsbeleid -----	45	21	30	21	15	20
economisch beleid -----	36	16	27	19	9	12
wijkontwikkeling -----	31	14	23	16	8	11
cultuurbeleid -----	31	14	18	13	13	17
infrastructuur -----	26	12	14	10	12	16
grondbeleid -----	24	11	19	13	5	7
milieubeleid -----	20	9	11	8	9	12
sociaal beleid -----	18	8	11	8	7	9
veiligheid -----	10	5	9	6	1	1
integratiebeleid -----	5	2	1	1	4	5
aanbestedingsbeleid (-) -----	5	2	-	-*	5	7*
anders -----	4	2	4	3	-	-
Geen (+) -----	13	6	6	4	7	9
weet niet -----	44	20	31	22	13	17
Totaal antwoorden -----	362	165	237	166	125	164
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q120: Op welke manier kunnen inwoners en andere belangstellenden zich informeren over gemeentelijk architectuurbeleid?						
website van de gemeente -----	148	68	92	64	56	74
discussiebijeenkomsten en informatieavonden -----	126	58	81	57	45	59
brochures over het beleid of over specifieke projecten -----	109	50	73	51	36	47
gemeentelijk informatiecentrum met exposities -----	42	19	27	19	15	20
excursies, architectuurwandelingen -----	20	9	10	7	10	13
lokaal architectuurcentrum -----	11	5	9	6	2	3
Informatie frontoffice \medewerkers gemeente (+) -----	2	1	2	1	-	-
anders -----	14	6	12	8	2	3
Niet van toepassing (+) -----	8	4	5	3	3	4
weet niet -----	11	5	5	3	6	8
Totaal antwoorden -----	491	224	316	221	175	230
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q130: 'Decentraal wat kan, centraal wat moet'. Herkent u zich in dit motto van de Rijksoverheid?						
ja -----	172	79	106	74*	66	87*
nee -----	37	17	28	20	9	12
ik ken dit motto niet -----	10	5	9	6	1	1
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q133: Waarom herkent u zich in dit motto van de Rijksoverheid?						
Dichter bij burger\invloed burger (+) -----	37	25	16	17*	21	38*
Lokale verantwoordelijkheid (+) ----	32	22	18	19	14	25
Gemeente weet wat beste is (+) ----	30	20	11	12*	19	35*
Maatwerk\betere afstemming vraag & aanbod\effectief (+) -----	20	14	16	17	4	7
Logisch\ligt voor de hand\normaal (+) -----	5	3	5	5	-	-
Nota ruimte (+) -----	3	2	3	3	-	-
Weet niet -----	37	25	33	35*	4	7*
Totaal antwoorden -----	164	111	102	110	62	113
Totaal ondervraagden -----	148	100	93	100	55	100
Q136: Waarom herkent u zich niet in dit motto van de Rijksoverheid?						
Regels vanuit centrale overheid blijven (+) -----	17	46	11	39	6	67
Ontvangst minder middelen\kost gemeente meer geld (+) -----	7	19	7	25	-	-
Anders -----	14	38	12	43	2	22
weet niet -----	2	5	1	4	1	11
Totaal antwoorden -----	40	108	31	111	9	100
Totaal ondervraagden -----	37	100	28	100	9	100
Q140: Onderschrijft u wel of niet de visie van het kabinet dat het nodig is om 'de verrommeling van Nederland' tegen te gaan?						
ja, wel -----	59	78	-	-	59	78
nee, niet -----	12	16	-	-	12	16
ik ken deze visie niet -----	5	7	-	-	5	7
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q143: Waarom niet?						
omdat... -----	12	100	-	-	12	100
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal antwoorden -----	12	100	-	-	12	100
Totaal ondervraagden -----	12	100	-	-	12	100
Q147: Maakt het tegengaan van 'verrommeling' deel uit van het ruimtelijk beleid van uw gemeente?						
ja -----	65	86	-	-	65	86
nee -----	9	12	-	-	9	12
weet niet -----	2	3	-	-	2	3
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q150: In hoeverre bent u bekend met het architectuurbeleid van de rijksoverheid?						
(2) heel bekend -----	1	1	-	-	1	1
(1) tamelijk bekend -----	32	42	-	-	32	42
(-1) tamelijk onbekend -----	37	49	-	-	37	49
(-2) helemaal niet bekend -----	6	8	-	-	6	8
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Gemiddelde -----		-0,2		-		-0,2
Q155: Met welk aspect van het architectuurbeleid van de rijksoverheid bent u met name bekend?						
het rijksbeleid ten aanzien van verstedelijking -----	18	55	-	-	18	55
het rijksbeleid ten aanzien van herbestemming -----	16	48	-	-	16	48
het rijksbeleid onder het motto 'ontwerp voorop' -----	3	9	-	-	3	9
geen van deze -----	4	12	-	-	4	12
Totaal antwoorden -----	41	124	-	-	41	124
Totaal ondervraagden -----	33	100	-	-	33	100
Q160: Zijn er onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven waarvoor u meer aandacht wilt vragen bij de rijksoverheid?						
ja -----	39	51	-	-	39	51
nee -----	31	41	-	-	31	41
weet niet -----	6	8	-	-	6	8
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q163: Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen bij de rijksoverheid?						
Rolverdeling overheden -----	8	21	-	-	8	21
Financiering -----	7	18	-	-	7	18
Landschapsbeleid -----	5	13	-	-	5	13
Krimp -----	5	13	-	-	5	13
Industrieel erfgoed \ kerken \ belvedere -----	4	10	-	-	4	10
Infrastructuur -----	3	8	-	-	3	8
Verdichting -----	2	5	-	-	2	5
Anders -----	7	18	-	-	7	18
weet niet -----	1	3	-	-	1	3
Totaal antwoorden -----	42	108	-	-	42	108
Totaal ondervraagden -----	39	100	-	-	39	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q170: Zijn er onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven waarvoor u meer aandacht wilt vragen bij de provinciale overheid?						
ja -----	42	55	-	-	42	55
nee -----	29	38	-	-	29	38
weet niet -----	5	7	-	-	5	7
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q173: Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen bij de provinciale overheid?						
antwoord... -----	42	100	-	-	42	100
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal antwoorden -----	42	100	-	-	42	100
Totaal ondervraagden -----	42	100	-	-	42	100
Q180: Zijn er onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven waarvoor u meer aandacht wilt vragen op regionaal niveau?						
ja -----	33	43	-	-	33	43
nee -----	40	53	-	-	40	53
weet niet -----	3	4	-	-	3	4
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q183: Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen op regionaal niveau?						
Samenwerking\afstemming -----	16	48	-	-	16	48
Woningbouw -----	3	9	-	-	3	9
Landschapsbeleid -----	3	9	-	-	3	9
Financiering -----	3	9	-	-	3	9
Krimp -----	3	9	-	-	3	9
Ruimtelijke kwaliteit -----	3	9	-	-	3	9
Bouwvolume -----	2	6	-	-	2	6
Anders -----	4	12	-	-	4	12
Totaal antwoorden -----	37	112	-	-	37	112
Totaal ondervraagden -----	33	100	-	-	33	100
Q190: Is uw rol als opdrachtgever bij ruimtelijke opgaven in de afgelopen vier jaar veranderd?						
ja -----	79	36	42	29*	37	49*
nee -----	132	60	94	66*	38	50*
weet niet -----	8	4	7	5	1	1
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q193: Hoe is uw rol als opdrachtgever bij ruimtelijke opgaven in de afgelopen vier jaar veranderd?						
Meer als regisseur\bestuurder, in plaats van uitvoerend (+) -----	28	35	11	26	17	46
Meer overleg met andere partijen (+) -----	17	22	10	24	7	19
Meer aandacht voor kwaliteit (+) -	12	15	9	21	3	8
Er is meer aandacht voor (+) -----	10	13	6	14	4	11
Meer regelgeving -----	4	5	-	-	4	11
anders -----	24	30	19	45*	5	14*
weet niet -----	1	1	-	-	1	3
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal antwoorden -----	96	122	55	131	41	111
Totaal ondervraagden -----	79	100	42	100	37	100
Q200: Kent u de Rijksprijs voor inspirerend opdrachtgeverschap Gouden Piramide?						
ja -----	21	28	-	-	21	28
nee -----	55	72	-	-	55	72
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q210: Welke van onderstaande instrumenten gebruikt uw gemeente om ruimtelijke kwaliteit te bevorderen?						
opstellen van een structuurvisie (-) -----	74	34	-	-*	74	97*
een bestemmingsplan -----	202	92	131	92	71	93
een beeldkwaliteitplan -----	206	94	134	94	72	95
architectenkeuze -----	104	47	74	52	30	39
een supervisor -----	80	37	54	38	26	34
een stadsarchitect -----	10	5	5	3	5	7
een stadsstedenbouwer -----	40	18	27	19	13	17
een landschapsontwikkelingsplan	132	60	89	62	43	57
gronduitgifte -----	114	52	76	53	38	50
extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap -----	94	43	67	47	27	36
het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers	115	53	92	64*	23	30*
deelname in publiek-private samenwerking -----	105	48	75	52	30	39
welstandsnota -----	204	93	140	98*	64	84*
excursies en/of studiereizen -----	75	34	55	38	20	26
organiseren van openbare discussiebijeenkomsten -----	89	41	61	43	28	37
cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren -----	52	24	39	27	13	17
het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum -----	14	6	9	6	5	7
digitale informatievoorziening (website\discussieforums) -----	75	34	60	42*	15	20*
gemeentelijke architectuurprijs --	14	6	12	8	2	3
uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten -----	72	33	57	40*	15	20*
uitschrijven van prijsvragen (-) ---	21	10	-	-*	21	28*
geen van deze -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal antwoorden -----	1892	864	1257	879	635	836
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q215_1: En wat is het effect van deze instrumenten op de ruimtelijke kwaliteit?						
Opstellen van een structuurvisie (-)						
(1) Positief -----	56	76	-	-	56	76
(0) Neutraal -----	15	20	-	-	15	20
(-1) Negatief -----	-	-	-	-	-	-
Weet niet -----	3	4	-	-	3	4
Totaal ondervraagden -----	74	100	-	-	74	100
Gemiddelde -----		<u>0,8</u>		<u>-</u>		<u>0,8</u>

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q215_2: een bestemmingsplan						
(1) Positief -----	146	72	98	75	48	68
(0) Neutraal -----	52	26	31	24	21	30
(-1) Negatief -----	3	1	2	2	1	1
Weet niet -----	1	0	-	-	1	1
Totaal ondervraagden -----	202	100	131	100	71	100
Gemiddelde -----		<u>0,7</u>		<u>0,7</u>		<u>0,7</u>
Q215_3: een beeldkwaliteitplan						
(1) Positief -----	186	90	120	90	66	92
(0) Neutraal -----	16	8	11	8	5	7
(-1) Negatief -----	2	1	2	1	-	-
Weet niet -----	2	1	1	1	1	1
Totaal ondervraagden -----	206	100	134	100	72	100
Gemiddelde -----		<u>0,9</u>		<u>0,9</u>		<u>0,9</u>
Q215_4: architectenkeuze						
(1) Positief -----	83	80	61	82	22	73
(0) Neutraal -----	19	18	11	15	8	27
(-1) Negatief -----	1	1	1	1	-	-
Weet niet -----	1	1	1	1	-	-
Totaal ondervraagden -----	104	100	74	100	30	100
Gemiddelde -----		<u>0,8</u>		<u>0,8</u>		<u>0,7</u>
Q215_5: een supervisor						
(1) Positief -----	63	79	40	74	23	88
(0) Neutraal -----	13	16	10	19	3	12
(-1) Negatief -----	2	3	2	4	-	-
Weet niet -----	2	3	2	4	-	-
Totaal ondervraagden -----	80	100	54	100	26	100
Gemiddelde -----		<u>0,8</u>		<u>0,7</u>		<u>0,9</u>
Q215_6: een stadsarchitect						
(1) Positief -----	7	70	3	60	4	80
(0) Neutraal -----	2	20	1	20	1	20
(-1) Negatief -----	1	10	1	20	-	-
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	10	100	5	100	5	100
Gemiddelde -----		<u>0,6</u>		<u>0,4</u>		<u>0,8</u>
Q215_7: een stadsstedenbouwer						
(1) Positief -----	34	85	22	81	12	92
(0) Neutraal -----	4	10	3	11	1	8
(-1) Negatief -----	1	3	1	4	-	-
Weet niet -----	1	3	1	4	-	-
Totaal ondervraagden -----	40	100	27	100	13	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	gem		gem		gem	
Gemiddelde -----	<u>0,8</u>		<u>0,8</u>		<u>0,9</u>	
Q215_8: een landschapsontwikkelingsplan						
(1) Positief -----	90	68	55	62*	35	81*
(0) Neutraal -----	36	27	29	33	7	16
(-1) Negatief -----	2	2	2	2	-	-
Weet niet -----	4	3	3	3	1	2
Totaal ondervraagden -----	132	100	89	100	43	100
Gemiddelde -----	<u>0,7</u>		<u>0,6*</u>		<u>0,8*</u>	
Q215_9: gronduitgifte						
(1) Positief -----	70	61	51	67	19	50
(0) Neutraal -----	41	36	22	29*	19	50*
(-1) Negatief -----	1	1	1	1	-	-
Weet niet -----	2	2	2	3	-	-
Totaal ondervraagden -----	114	100	76	100	38	100
Gemiddelde -----	<u>0,6</u>		<u>0,7</u>		<u>0,5</u>	
Q215_10: extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap						
(1) Positief -----	68	72	45	67	23	85
(0) Neutraal -----	23	24	19	28	4	15
(-1) Negatief -----	1	1	1	1	-	-
Weet niet -----	2	2	2	3	-	-
Totaal ondervraagden -----	94	100	67	100	27	100
Gemiddelde -----	<u>0,7</u>		<u>0,7</u>		<u>0,9</u>	
Q215_11: Wat is het effect van deze instrumenten op de ruimtelijke kwaliteit? het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers						
(1) Positief -----	85	74	71	77	14	61
(0) Neutraal -----	26	23	17	18	9	39
(-1) Negatief -----	2	2	2	2	-	-
Weet niet -----	2	2	2	2	-	-
Totaal ondervraagden -----	115	100	92	100	23	100
Gemiddelde -----	<u>0,7</u>		<u>0,8</u>		<u>0,6</u>	
Q215_12: deelname in publiek-private samenwerking						
(1) Positief -----	67	64	53	71*	14	47*
(0) Neutraal -----	33	31	19	25	14	47
(-1) Negatief -----	4	4	2	3	2	7
Weet niet -----	1	1	1	1	-	-
Totaal ondervraagden -----	105	100	75	100	30	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	gem		gem		gem	
Gemiddelde -----	<u>0,6</u>		<u>0,7*</u>		<u>0,4*</u>	
Q215_13: welstandsnota						
(1) Positief -----	141	69	95	68	46	72
(0) Neutraal -----	58	28	42	30	16	25
(-1) Negatief -----	3	1	2	1	1	2
Weet niet -----	2	1	1	1	1	2
Totaal ondervraagden -----	204	100	140	100	64	100
Gemiddelde -----	<u>0,7</u>		<u>0,7</u>		<u>0,7</u>	
Q215_14: excursies en/of studiereizen						
(1) Positief -----	59	79	45	82	14	70
(0) Neutraal -----	16	21	10	18	6	30
(-1) Negatief -----	-	-	-	-	-	-
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	75	100	55	100	20	100
Gemiddelde -----	<u>0,8</u>		<u>0,8</u>		<u>0,7</u>	
Q215_15: organiseren van openbare discussiebijeenkomsten						
(1) Positief -----	55	62	38	62	17	61
(0) Neutraal -----	33	37	23	38	10	36
(-1) Negatief -----	1	1	-	-	1	4
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	89	100	61	100	28	100
Gemiddelde -----	<u>0,6</u>		<u>0,6</u>		<u>0,6</u>	
Q215_16: cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren						
(1) Positief -----	37	71	26	67	11	85
(0) Neutraal -----	12	23	10	26	2	15
(-1) Negatief -----	2	4	2	5	-	-
Weet niet -----	1	2	1	3	-	-
Totaal ondervraagden -----	52	100	39	100	13	100
Gemiddelde -----	<u>0,7</u>		<u>0,6</u>		<u>0,8</u>	
Q215_17: het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum						
(1) Positief -----	10	71	7	78	3	60
(0) Neutraal -----	3	21	1	11	2	40
(-1) Negatief -----	1	7	1	11	-	-
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	14	100	9	100	5	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
			gem	gem	gem	gem
Gemiddelde -----	<u>0,6</u>		<u>0,7</u>		<u>0,6</u>	
Q215_18: digitale informatievoorziening (website\discussieforums)						
(1) Positief -----	33	44	23	38	10	67
(0) Neutraal -----	39	52	34	57	5	33
(-1) Negatief -----	3	4	3	5	-	-
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	75	100	60	100	15	100
Gemiddelde -----	<u>0,4</u>		<u>0,3*</u>		<u>0,7*</u>	
Q215_19: gemeentelijke architectuurprijs						
(1) Positief -----	9	64	7	58	2	100
(0) Neutraal -----	2	14	2	17	-	-
(-1) Negatief -----	3	21	3	25	-	-
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	14	100	12	100	2	100
Gemiddelde -----	<u>0,4</u>		<u>0,3</u>		<u>1,0</u>	
Q215_20: uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten						
(1) Positief -----	43	60	34	60	9	60
(0) Neutraal -----	28	39	22	39	6	40
(-1) Negatief -----	1	1	1	2	-	-
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	72	100	57	100	15	100
Gemiddelde -----	<u>0,6</u>		<u>0,6</u>		<u>0,6</u>	
Q215_21: uitschrijven van prijsvragen (-)						
(1) Positief -----	17	81	-	-	17	81
(0) Neutraal -----	3	14	-	-	3	14
(-1) Negatief -----	1	5	-	-	1	5
Weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	21	100	-	-	21	100
Gemiddelde -----	<u>0,8</u>		<u>-</u>		<u>0,8</u>	

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q220: Welke drie van de onderstaande instrumenten zijn volgens u het meest geschikt om kwaliteit op het gebied van architectuur, stedenbouw, openbare ruimte en landschap te bevorderen?						
Totaalgenoemd						
een beeldkwaliteitplan -----	140	64	79	55*	61	80*
een bestemmingsplan -----	73	33	46	32	27	36
welstandsnota -----	69	32	44	31	25	33
een landschapsontwikkelingsplan -	47	21	24	17*	23	30*
een supervisor -----	40	18	27	19	13	17
architectenkeuze -----	39	18	25	17	14	18
opstellen van een structuurvisie (-)	28	13	-	-*	28	37*
het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers	25	11	22	15*	3	4*
een stadsstedenbouwer -----	17	8	10	7	7	9
extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap -----	17	8	7	5	10	13
gronduitgifte -----	14	6	11	8	3	4
organiseren van openbare discussiebijeenkomsten -----	10	5	7	5	3	4
deelname in publiek-private samenwerking -----	8	4	7	5	1	1
excursies en/of studiereizen -----	6	3	5	3	1	1
een stadsarchitect -----	4	2	2	1	2	3
cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren -----	4	2	3	2	1	1
uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten -----	4	2	2	1	2	3
het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum -----	3	1	3	2	-	-
digitale informatievoorziening (website/discussieforums) -----	1	0	1	1	-	-
gemeentelijke architectuurprijs ----	1	0	1	1	-	-
uitschrijven van prijsvragen (-) ----	1	0	-	-	1	1
Anders (+) -----	5	2	5	3	-	-
geen van deze -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	35	16	34	24*	1	1*
Totaal antwoorden -----	591	270	365	255	226	297
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q220_1: Welke van de onderstaande instrumenten zijn volgens u het meest geschikt? Eerstgenoemd						
een beeldkwaliteitplan -----	36	47	-	-	36	47
opstellen van een structuurvisie ---	22	29	-	-	22	29
een bestemmingsplan -----	10	13	-	-	10	13
architectenkeuze -----	3	4	-	-	3	4
een stadsstedenbouwer -----	2	3	-	-	2	3
een supervisor -----	1	1	-	-	1	1
een landschapsontwikkelingsplan -	1	1	-	-	1	1
een stadsarchitect -----	-	-	-	-	-	-
gronduitgifte -----	-	-	-	-	-	-
extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap -----	-	-	-	-	-	-
het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers	-	-	-	-	-	-
deelname in publiek-private samenwerking -----	-	-	-	-	-	-
welstandsnota -----	-	-	-	-	-	-
excursies en/of studiereizen -----	-	-	-	-	-	-
organiseren van openbare discussiebijeenkomsten -----	-	-	-	-	-	-
cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren -----	-	-	-	-	-	-
het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum -----	-	-	-	-	-	-
digitale informatievoorziening (website/discussieforums) -----	-	-	-	-	-	-
gemeentelijke architectuurprijs ----	-	-	-	-	-	-
uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten -----	-	-	-	-	-	-
uitschrijven van prijsvragen -----	-	-	-	-	-	-
geen van deze -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	1	1	-	-	1	1
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q220_2: Welke van de onderstaande instrumenten zijn volgens u het meest geschikt? Als tweede genoemd						
een beeldkwaliteitplan -----	21	28	-	-	21	28
een bestemmingsplan -----	10	13	-	-	10	13
architectenkeuze -----	9	12	-	-	9	12
een landschapsontwikkelingsplan -	8	11	-	-	8	11
welstandsnota -----	8	11	-	-	8	11
een supervisor -----	6	8	-	-	6	8
opstellen van een structuurvisie ---	3	4	-	-	3	4
een stadsstedenbouwer -----	3	4	-	-	3	4
gronduitgifte -----	2	3	-	-	2	3
extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap -----	2	3	-	-	2	3
een stadsarchitect -----	1	1	-	-	1	1
het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers	1	1	-	-	1	1
organiseren van openbare discussiebijeenkomsten -----	1	1	-	-	1	1
deelname in publiek-private samenwerking -----	-	-	-	-	-	-
excursies en/of studiereizen -----	-	-	-	-	-	-
cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren -----	-	-	-	-	-	-
het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum -----	-	-	-	-	-	-
digitale informatievoorziening (website\discussieforums) -----	-	-	-	-	-	-
gemeentelijke architectuurprijs ----	-	-	-	-	-	-
uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten -----	-	-	-	-	-	-
uitschrijven van prijsvragen -----	-	-	-	-	-	-
geen van deze -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	75	100	-	-	75	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

	Totaal ondervraagden		Meting			
	abs	%	2006		2010	
			abs	%	abs	%
Q220_3: Welke van de onderstaande instrumenten zijn volgens u het meest geschikt? Als derde genoemd						
welstandsnota -----	17	23	-	-	17	23
een landschapsontwikkelingsplan -	14	19	-	-	14	19
extra aandacht besteden aan eigen opdrachtgeverschap -----	8	11	-	-	8	11
een bestemmingsplan -----	7	9	-	-	7	9
een supervisor -----	6	8	-	-	6	8
een beeldkwaliteitplan -----	4	5	-	-	4	5
opstellen van een structuurvisie ---	3	4	-	-	3	4
architectenkeuze -----	2	3	-	-	2	3
een stadsstedenbouwer -----	2	3	-	-	2	3
het eisen stellen aan niet-gemeentelijke opdrachtgevers	2	3	-	-	2	3
organiseren van openbare discussiebijeenkomsten -----	2	3	-	-	2	3
uitwisselen van ervaringen met andere gemeenten -----	2	3	-	-	2	3
een stadsarchitect -----	1	1	-	-	1	1
gronduitgifte -----	1	1	-	-	1	1
deelname in publiek-private samenwerking -----	1	1	-	-	1	1
excursies en \of studiereizen -----	1	1	-	-	1	1
cursus kwaliteitszorg voor betrokken ambtenaren -----	1	1	-	-	1	1
uitschrijven van prijsvragen -----	1	1	-	-	1	1
het ondersteunen van een lokaal architectuurcentrum -----	-	-	-	-	-	-
digitale informatievoorziening (website\discussieforums) -----	-	-	-	-	-	-
gemeentelijke architectuurprijs ----	-	-	-	-	-	-
geen van deze -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	75	100	-	-	75	100
Q230: Ontbreken er volgens u nog instrumenten aan deze lijst? Zo ja, welke?						
ja -----	21	10	14	10	7	9
nee -----	198	90	129	90	69	91
Totaal antwoorden -----	219	100	143	100	76	100
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal		Meting			
	ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q240: Waar zou u om uw rol als gemeentelijk opdrachtgever goed te kunnen vervullen méér van willen weten?						
architectuur, cultuur -----	77	35	47	33	30	39
Juridische aspecten\kostenbeheersing (foutieve categorie 2006) (+) ---	67	31	38	27	29	38
politieke besluitvorming -----	24	11	17	12	7	9
het bouwproces -----	19	9	14	10	5	7
aanbesteden -----	7	3	-	-*	7	9*
techniek -----	6	3	2	1	4	5
anders -----	11	5	5	3	6	8
Niets, n.v.t. -----	4	2	4	3	-	-
weet niet -----	63	29	44	31	19	25
Totaal antwoorden -----	278	127	171	120	107	141
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q250: Op welk moment voert u in de meeste gevallen overleg met de welstandscommissie?						
in een vroeg stadium van planvorming bij projecten -----	128	58	80	56	48	63
bij de beoordeling van een bouwaanvraag -----	67	31	46	32	21	28
Incidenteel\sporadisch\zelden (+) -	5	2	4	3	1	1
Bij problemen (+) -----	5	2	4	3	1	1
niet -----	8	4	5	3	3	4
anders -----	5	2	4	3	1	1
weet niet -----	1	0	-	-	1	1
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q260: Vraagt u de welstandscommissie advies over andere zaken dan bouwvergunningen?						
Beeldkwaliteit(splannen) (+) -----	33	15	16	11*	17	22*
Grote plannen, structuurvisie (+) --	24	11	11	8	13	17
Stedenbouwkundige randvoorwaarden\ontwikkelingen (+) -----	24	11	14	10	10	13
Planontwikkeling (+) -----	22	10	15	10	7	9
Monumenten (+) -----	10	5	9	6	1	1
Bestemmingsplan (+) -----	7	3	4	3	3	4
Buitengebied -----	5	2	-	-*	5	7*
Welstandszaken (+) -----	5	2	2	1	3	4
Reclame(uitingen) (+) -----	4	2	3	2	1	1
Anders -----	31	14	29	20*	2	3*
Nee -----	87	40	62	43	25	33
Weet niet -----	10	5	7	5	3	4
Totaal antwoorden -----	262	120	172	120	90	118
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q270: Zijn er welstandsvrije gebieden in uw gemeente?						
ja -----	49	22	34	24	15	20
nee -----	167	76	106	74	61	80
weet niet -----	3	1	3	2	-	-
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q280: Doet de welstandsnota van uw gemeente ook uitspraken over toekomstige of gewenste ontwikkelingsrichtingen?						
ja -----	99	45	68	48	31	41
nee -----	102	47	64	45	38	50
weet niet -----	18	8	11	8	7	9
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q290: Overweegt uw gemeente wel of niet om de gemeente welstands - vrij te maken ('welstandsbeleid af te schaffen')?						
ja, wel -----	8	11	-	-	8	11
ja, wel, met uitzondering van een beperkt deel van de gemeente -----	15	20	-	-	15	20
nee, niet -----	53	70	-	-	53	70
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q300_1: Welstandsbeleid leidt tot... grotere transparantie voor de burger						
Ja -----	148	68	100	70	48	63
Nee -----	44	20	23	16	21	28
Weet niet\geen mening -----	27	12	20	14	7	9
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q300_2: Welstandsbeleid leidt tot... grotere transparantie voor bestuur						
Ja -----	154	70	101	71	53	70
Nee -----	44	20	26	18	18	24
Weet niet\geen mening -----	21	10	16	11	5	7
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q300_3: Welstandsbeleid leidt tot... grotere transparantie voor de architect\ontwerper						
Ja -----	170	78	111	78	59	78
Nee -----	20	9	9	6	11	14
Weet niet\geen mening -----	29	13	23	16	6	8
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q300_4: Welstandsbeleid leidt tot... kwalitatief betere bouwaanvragen						
Ja -----	89	41	40	28*	49	64*
Nee -----	64	29	45	31	19	25
Weet niet\geen mening -----	66	30	58	41*	8	11*
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q300_5: Welstandsbeleid leidt tot... kwantitatief minder beoordelingen per ontwerp						
Ja -----	61	28	38	27	23	30
Nee -----	87	40	52	36	35	46
Weet niet\geen mening -----	71	32	53	37	18	24
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q300_6: Welstandsbeleid leidt tot... minder rompslomp bij kleine bouwplannen						
Ja -----	120	55	87	61*	33	43*
Nee -----	57	26	29	20*	28	37*
Weet niet\geen mening -----	42	19	27	19	15	20
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q310: Hoe zet uw gemeente architectuuropdrachten (architectendiensten en ontwikkelingsopdrachten met een ontwerpcomponent) uit?						
eigen aanbestedingsbeleid -----	46	61	-	-	46	61
externe adviseurs -----	29	38	-	-	29	38
markt\pps -----	14	18	-	-	14	18
eigen inkoopbureau -----	7	9	-	-	7	9
eigen aanbestedingsdienst -----	3	4	-	-	3	4
anders -----	6	8	-	-	6	8
weet niet -----	8	11	-	-	8	11
Totaal antwoorden -----	113	149	-	-	113	149
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q320: Bent u als wethouder direct betrokken bij de formulering van de aanbestedingsprocedures?						
nee, dat loopt via de ambtenaren --	47	62	-	-	47	62
ja -----	27	36	-	-	27	36
nee, anders -----	1	1	-	-	1	1
weet niet -----	1	1	-	-	1	1
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

	Totaal		Meting			
	ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q330: Waar wint u uw informatie in voor het aanbesteden van architectendiensten en ontwikkelopdrachten?						
wordt ingehuurd -----	44	58	-	-	44	58
intern aanwezig -----	40	53	-	-	40	53
bij andere gemeenten -----	9	12	-	-	9	12
bij de VNG -----	8	11	-	-	8	11
bij het Steunpunt Architectuuroopdrachten & Ontwerpwedstrijden ---	2	3	-	-	2	3
bij PIANOo -----	1	1	-	-	1	1
bij de rijksoverheid -----	-	-	-	-	-	-
anders -----	2	3	-	-	2	3
niet\nergens -----	9	12	-	-	9	12
weet niet -----	6	8	-	-	6	8
Totaal antwoorden -----	121	159	-	-	121	159
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q340: Kent u het Steunpunt Architectuuroopdrachten & Ontwerpwedstrijden (www.ontwerpwedstrijden.nl)?						
ja -----	39	18	28	20	11	14
nee -----	176	80	111	78	65	86
weet niet -----	4	2	4	3	-	-
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q343: Heeft u wel eens contact gehad met dit Steunpunt?						
ja -----	6	4	4	3	2	18
nee -----	143	93	135	94	8	73
weet niet -----	5	3	4	3	1	9
Totaal ondervraagden -----	154	100	143	100	11	100
Q346: Heeft u over het algemeen goede of slechte ervaringen met dit Steunpunt?						
goede ervaringen -----	5	3	4	3	1	50
slechte ervaringen -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	140	97	139	97	1	50
Totaal ondervraagden -----	145	100	143	100	2	100
Q350: Is er in uw gemeente behoefte aan meer kennis en informatie over aanbesteden?						
ja, met betrekking tot... -----	9	12	-	-	9	12
nee -----	51	67	-	-	51	67
weet niet -----	16	21	-	-	16	21
Totaal antwoorden -----	76	100	-	-	76	100
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

	Totaal		Meting			
	ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q360: Wie let bij de beoordeling van de offertes op ruimtelijke kwaliteit?						
ambtenaren -----	71	93	-	-	71	93
bestuurders -----	51	67	-	-	51	67
externe deskundigen\adviseurs ---	32	42	-	-	32	42
betrokkenen (bewoners, belangengroepen) -----	21	28	-	-	21	28
welstandscommissie -----	20	26	-	-	20	26
raadsleden -----	17	22	-	-	17	22
stedenbouwkundige dienst -----	15	20	-	-	15	20
stadsbouwmeester\supervisor\s-tadsarchitect -----	11	14	-	-	11	14
afdeling inkoop -----	5	7	-	-	5	7
anderen -----	1	1	-	-	1	1
weet niet -----	1	1	-	-	1	1
Totaal antwoorden -----	245	322	-	-	245	322
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q380: Bent u tevreden met het resultaat tot nu toe?						
ja, omdat... -----	57	75	-	-	57	75
nee, omdat... -----	19	25	-	-	19	25
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q390: Op welke wijze heeft u de afgelopen 4 jaar architectendiensten " in de markt " gezet?						
via Europese aanbesteding -----	19	25	-	-	19	25
via nationale aanbesteding -----	15	20	-	-	15	20
via prijsvragen -----	22	29	-	-	22	29
via meervoudige opdracht -----	30	39	-	-	30	39
via één-op-één opdrachtverlening -	19	25	-	-	19	25
anders -----	-	-	-	-	-	-
niet van toepassing -----	14	18	-	-	14	18
geen -----	6	8	-	-	6	8
weet niet -----	4	5	-	-	4	5
Totaal antwoorden -----	129	170	-	-	129	170
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q393_1: Per architectendienst, hoeveel heeft u er de afgelopen 4 jaar "in de markt" gezet? Europese aanbesteding						
1 -----	8	53	-	-	8	53
2 -----	2	13	-	-	2	13
3 -----	-	-	-	-	-	-
4 -----	1	7	-	-	1	7
5 -----	-	-	-	-	-	-
6 -----	1	7	-	-	1	7
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	1	7	-	-	1	7
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	2	13	-	-	2	13
Totaal ondervraagden -----	15	100	-	-	15	100
Gemiddelde -----		2,3		-		2,3
Q393_2: Nationale aanbesteding						
1 -----	1	9	-	-	1	9
2 -----	4	36	-	-	4	36
3 -----	-	-	-	-	-	-
4 -----	2	18	-	-	2	18
5 -----	1	9	-	-	1	9
6 -----	-	-	-	-	-	-
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	-	-	-	-	-	-
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	3	27	-	-	3	27
Totaal ondervraagden -----	11	100	-	-	11	100
Gemiddelde -----		2,8		-		2,8
Q393_3: Concurrentiegericht dialoog						
1 -----	-	-	-	-	-	-
2 -----	-	-	-	-	-	-
3 -----	-	-	-	-	-	-
4 -----	-	-	-	-	-	-
5 -----	-	-	-	-	-	-
6 -----	-	-	-	-	-	-
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	-	-	-	-	-	-
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	-	-	-	-	-	-

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal onder- vraagden	Meting	
		2006	2010
		gem	gem
Gemiddelde -----	-	-	-
Q393_4: Prijsvragen			
1 -----	6 43	- -	6 43
2 -----	1 7	- -	1 7
3 -----	2 14	- -	2 14
4 -----	3 21	- -	3 21
5 -----	1 7	- -	1 7
6 -----	- -	- -	- -
7 -----	- -	- -	- -
8 -----	- -	- -	- -
9 -----	- -	- -	- -
10 -----	- -	- -	- -
11 -----	- -	- -	- -
12 -----	- -	- -	- -
Geen opgave -----	1 7	- -	1 7
Totaal ondervraagden -----	14 100	- -	14 100
Gemiddelde -----	2,4	-	2,4
Q393_5: Meervoudige opdracht			
1 -----	1 5	- -	1 5
2 -----	4 18	- -	4 18
3 -----	2 9	- -	2 9
4 -----	3 14	- -	3 14
5 -----	2 9	- -	2 9
6 -----	2 9	- -	2 9
7 -----	1 5	- -	1 5
8 -----	- -	- -	- -
9 -----	- -	- -	- -
10 -----	- -	- -	- -
11 -----	- -	- -	- -
12 -----	1 5	- -	1 5
Geen opgave -----	6 27	- -	6 27
Totaal ondervraagden -----	22 100	- -	22 100
Gemiddelde -----	4,3	-	4,3
Q393_6: Eén-op-één opdrachtverlening			
1 -----	- -	- -	- -
2 -----	6 50	- -	6 50
3 -----	- -	- -	- -
4 -----	1 8	- -	1 8
5 -----	1 8	- -	1 8
6 -----	- -	- -	- -
7 -----	- -	- -	- -
8 -----	- -	- -	- -
9 -----	- -	- -	- -
10 -----	- -	- -	- -
11 -----	- -	- -	- -
12 -----	- -	- -	- -
Geen opgave -----	4 33	- -	4 33
Totaal ondervraagden -----	12 100	- -	12 100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden	Meting	
		2006	2010
Gemiddelde -----	gem 2,6	gem -	gem 2,6
Q396_1: Wat is uw ervaring met deze architectendiensten?			
Europese aanbesteding			
(1) goed -----	10 53	- -	10 53
(0) wisselend -----	6 32	- -	6 32
(-1) slecht -----	1 5	- -	1 5
weet niet -----	2 11	- -	2 11
Totaal ondervraagden -----	19 100	- -	19 100
Gemiddelde -----	0,5	-	0,5
Q396_2: Nationale aanbesteding			
(1) goed -----	4 27	- -	4 27
(0) wisselend -----	7 47	- -	7 47
(-1) slecht -----	1 7	- -	1 7
weet niet -----	3 20	- -	3 20
Totaal ondervraagden -----	15 100	- -	15 100
Gemiddelde -----	0,3	-	0,3
Q396_3: Concurrentiegericht dialog			
(1) goed -----	- -	- -	- -
(0) wisselend -----	- -	- -	- -
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	- -	- -	- -
Totaal ondervraagden -----	- -	- -	- -
Gemiddelde -----	-	-	-
Q396_4: Prijsvragen			
(1) goed -----	11 50	- -	11 50
(0) wisselend -----	6 27	- -	6 27
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	5 23	- -	5 23
Totaal ondervraagden -----	22 100	- -	22 100
Gemiddelde -----	0,6	-	0,6
Q396_5: Meervoudige opdracht			
(1) goed -----	16 53	- -	16 53
(0) wisselend -----	12 40	- -	12 40
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	2 7	- -	2 7
Totaal ondervraagden -----	30 100	- -	30 100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
			gem	gem	gem	gem
Gemiddelde -----	0,6		-		0,6	
Q396_6: Eén-op-één opdrachtverlening						
(1) goed -----	16	84	-	-	16	84
(0) wisselend -----	2	11	-	-	2	11
(-1) slecht -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	1	5	-	-	1	5
Totaal ondervraagden -----	19	100	-	-	19	100
Gemiddelde -----	0,9		-		0,9	
Q400: Wat weegt het zwaarste bij de keuze voor een ontwerp bureau?						
ontwerpkwaliteit -----	151	69	98	69	53	70
ervaring -----	32	15	26	18	6	8
ambities van de architect -----	5	2	-	-*	5	7*
financiële draagkracht -----	2	1	-	-	2	3
naamsbekendheid -----	1	0	-	-	1	1
omvang bureau -----	-	-	-	-	-	-
jong talent -----	-	-	-	-	-	-
Omzet (+) -----	-	-	-	-	-	-
anders -----	10	5	9	6	1	1
weet niet -----	18	8	10	7	8	11
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q410: Wat weegt het zwaarst als u een offerte van een ontwerp bureau beoordeelt?						
kwaliteit -----	52	68	-	-	52	68
Kwaliteit en prijs (verhouding) -----	12	16	-	-	12	16
prijs -----	5	7	-	-	5	7
anders -----	2	3	-	-	2	3
weet niet -----	5	7	-	-	5	7
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q420: Vindt u dat de rolverdeling tussen de gemeente en architecten in de afgelopen vier jaar wel of niet is veranderd?						
Wederzijds belang\ gezamenlijk belang\afhankelijkheid (+) -----	6	3	6	4	-	-
Gemeente regisseert\meer sturing (+) -----	18	8	16	11	2	3
Meer\vroeger overleg (+) -----	9	4	4	3	5	7
Betere kwaliteit (+) -----	6	3	4	3	2	3
ja, wel -----	25	11	19	13	6	8
nee, niet -----	129	59	87	61	42	55
weet niet -----	32	15	12	8*	20	26*
Totaal antwoorden -----	225	103	148	103	77	101
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal		Meting			
	ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q430: Heeft u gehoord van Kompas Light, de digitale handleiding voor aanbesteding van architectendiensten?						
ja -----	3	4	-	-	3	4
nee -----	73	96	-	-	73	96
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q435: Heeft u Kompas Light wel eens gebruikt?						
ja -----	1	33	-	-	1	33
nee -----	2	67	-	-	2	67
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	3	100	-	-	3	100
Q440: Op welke wijze heeft u de afgelopen 4 jaar ontwikkelopdrachten "in de markt" gezet?						
via Europese aanbesteding -----	16	21	-	-	16	21
via nationale aanbesteding -----	16	21	-	-	16	21
via ontwikkelingscompetitie -----	15	20	-	-	15	20
via meervoudige opdracht -----	30	39	-	-	30	39
via één-op-één opdrachtverlening -	14	18	-	-	14	18
anders -----	2	3	-	-	2	3
niet van toepassing -----	15	20	-	-	15	20
geen -----	1	1	-	-	1	1
weet niet -----	7	9	-	-	7	9
Totaal antwoorden -----	116	153	-	-	116	153
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q443_1: Per ontwikkelopdracht, hoeveel heeft u er de afgelopen 4 jaar "in de markt" gezet? Europese aanbesteding						
1 -----	4	44	-	-	4	44
2 -----	2	22	-	-	2	22
3 -----	2	22	-	-	2	22
4 -----	-	-	-	-	-	-
5 -----	-	-	-	-	-	-
6 -----	-	-	-	-	-	-
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	-	-	-	-	-	-
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	1	11	-	-	1	11
Totaal ondervraagden -----	9	100	-	-	9	100
Gemiddelde -----		1,8		-		1,8

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q443_2: Nationale aanbesteding						
1 -----	3	30	-	-	3	30
2 -----	3	30	-	-	3	30
3 -----	1	10	-	-	1	10
4 -----	-	-	-	-	-	-
5 -----	1	10	-	-	1	10
6 -----	-	-	-	-	-	-
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	-	-	-	-	-	-
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	2	20	-	-	2	20
Totaal ondervraagden -----	10	100	-	-	10	100
Gemiddelde -----		2,1		-		2,1
Q443_3: Concurrentiegerichte dialoog						
1 -----	-	-	-	-	-	-
2 -----	-	-	-	-	-	-
3 -----	-	-	-	-	-	-
4 -----	-	-	-	-	-	-
5 -----	-	-	-	-	-	-
6 -----	-	-	-	-	-	-
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	-	-	-	-	-	-
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	-	-	-	-	-	-
Gemiddelde -----		-		-		-
Q443_4: Ontwikkelingscompetitie						
1 -----	3	43	-	-	3	43
2 -----	-	-	-	-	-	-
3 -----	3	43	-	-	3	43
4 -----	-	-	-	-	-	-
5 -----	-	-	-	-	-	-
6 -----	-	-	-	-	-	-
7 -----	-	-	-	-	-	-
8 -----	-	-	-	-	-	-
9 -----	-	-	-	-	-	-
10 -----	-	-	-	-	-	-
11 -----	-	-	-	-	-	-
12 -----	-	-	-	-	-	-
Geen opgave -----	1	14	-	-	1	14
Totaal ondervraagden -----	7	100	-	-	7	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

	Totaal ondervraagden	Meting	
		2006	2010
	gem	gem	gem
Gemiddelde -----	<u>2,0</u>	-	<u>2,0</u>
Q443_5: Meervoudige opdracht			
1 -----	2 12	- -	2 12
2 -----	6 35	- -	6 35
3 -----	2 12	- -	2 12
4 -----	- -	- -	- -
5 -----	1 6	- -	1 6
6 -----	2 12	- -	2 12
7 -----	- -	- -	- -
8 -----	1 6	- -	1 6
9 -----	- -	- -	- -
10 -----	- -	- -	- -
11 -----	- -	- -	- -
12 -----	1 6	- -	1 6
Geen opgave -----	<u>2 12</u>	- -	<u>2 12</u>
Totaal ondervraagden -----	17 100	- -	17 100
Gemiddelde -----	<u>3,8</u>	-	<u>3,8</u>
Q443_6: Eén-op-één opdrachtverlening			
1 -----	- -	- -	- -
2 -----	2 40	- -	2 40
3 -----	- -	- -	- -
4 -----	- -	- -	- -
5 -----	2 40	- -	2 40
6 -----	- -	- -	- -
7 -----	- -	- -	- -
8 -----	- -	- -	- -
9 -----	- -	- -	- -
10 -----	- -	- -	- -
11 -----	- -	- -	- -
12 -----	- -	- -	- -
Geen opgave -----	<u>1 20</u>	- -	<u>1 20</u>
Totaal ondervraagden -----	5 100	- -	5 100
Gemiddelde -----	<u>3,5</u>	-	<u>3,5</u>
Q446_1: Wat is uw ervaring met deze ontwikkelopdrachten? Europese aanbesteding			
(1) goed -----	7 44	- -	7 44
(0) wisselend -----	6 38	- -	6 38
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	<u>3 19</u>	- -	<u>3 19</u>
Totaal ondervraagden -----	16 100	- -	16 100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden	Meting	
		2006	2010
	gem	gem	gem
Gemiddelde -----	0,5	-	0,5
Q446_2: Nationale aanbesteding			
(1) goed -----	7 44	- -	7 44
(0) wisselend -----	6 38	- -	6 38
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	3 19	- -	3 19
Totaal ondervraagden -----	16 100	- -	16 100
Gemiddelde -----	0,5	-	0,5
Q446_3: Concurrentiegerichte dialoog			
(1) goed -----	- -	- -	- -
(0) wisselend -----	- -	- -	- -
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	- -	- -	- -
Totaal ondervraagden -----	- -	- -	- -
Gemiddelde -----	-	-	-
Q446_4: Ontwikkelingscompetitie			
(1) goed -----	9 60	- -	9 60
(0) wisselend -----	3 20	- -	3 20
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	3 20	- -	3 20
Totaal ondervraagden -----	15 100	- -	15 100
Gemiddelde -----	0,8	-	0,8
Q446_5: Meervoudige opdracht			
(1) goed -----	14 47	- -	14 47
(0) wisselend -----	10 33	- -	10 33
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	6 20	- -	6 20
Totaal ondervraagden -----	30 100	- -	30 100
Gemiddelde -----	0,6	-	0,6
Q446_6: Eén-op-één opdrachtverlening			
(1) goed -----	8 57	- -	8 57
(0) wisselend -----	4 29	- -	4 29
(-1) slecht -----	- -	- -	- -
weet niet -----	2 14	- -	2 14
Totaal ondervraagden -----	14 100	- -	14 100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006	2010		
	gem	gem	gem	gem		
Gemiddelde -----	0,7	-	-	0,7		
Q450: Wat weegt het zwaarste bij de keuze voor een projectontwikkelaar?						
eerdere goede ervaringen met dit						
bedrijf (-) -----	20	26	-	-	20	26
creativiteit (-) -----	15	20	-	-	15	20
ervaring -----	9	12	-	-	9	12
financiële draagkracht (-) -----	9	12	-	-	9	12
specifieke expertise (-) -----	8	11	-	-	8	11
naamsbekendheid (-) -----	1	1	-	-	1	1
anders -----	9	12	-	-	9	12
weet niet -----	5	7	-	-	5	7
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q460: Wat weegt het zwaarst als een offerte van een ontwikkelaar beoordeelt?						
kwaliteit -----	46	61	-	-	46	61
prijs -----	12	16	-	-	12	16
Kwaliteit en prijs (verhouding) -----	9	12	-	-	9	12
Grondposities -----	2	3	-	-	2	3
anders -----	3	4	-	-	3	4
weet niet -----	4	5	-	-	4	5
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q470: Vindt u dat de rolverdeling tussen de gemeente en projectontwikkelaars in de afgelopen 4 jaar is veranderd?						
Gemeente \regierol \meer						
kaders \strakkere regels -----	12	16	-	-	12	16
Moeizame samenwerking -----	6	8	-	-	6	8
Crisis -----	3	4	-	-	3	4
Betere samenwerking -----	3	4	-	-	3	4
Anders -----	3	4	-	-	3	4
Nee -----	39	51	-	-	39	51
Weet niet -----	10	13	-	-	10	13
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q480: Heeft u gehoord van de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling?						
ja -----	18	24	-	-	18	24
nee -----	58	76	-	-	58	76
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q483: Heeft u de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling wel eens gebruikt?						
ja -----	7	39	-	-	7	39
nee -----	11	61	-	-	11	61
weet niet -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	18	100	-	-	18	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

	Totaal ondervraagden		Meting			
	abs	%	2006		2010	
			abs	%	abs	%
Q486: Heeft u over het algemeen goede of slechte ervaringen met de Reiswijzer Gebiedsontwikkeling?						
goede ervaringen -----	5	71	-	-	5	71
slechte ervaringen -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	2	29	-	-	2	29
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal ondervraagden -----	7	100	-	-	7	100
Q490: Wat vond u het leukste onderdeel van uw portefeuille?						
Projectontwikkeling\diverse plannen\ontwikkelen\uitvoeren (+)	73	33	54	38	19	25
Ruimtelijke ordening\ontwikkeling (+) -----	61	28	39	27	22	29
Contact met mensen\voor mensen iets betekenen\voor eigen stad iets doen (+) -----	23	11	14	10	9	12
Resultaat\iets voor elkaar krijgen (+) -----	20	9	10	7	10	13
Kwaliteitsbeleid\beeldkwaliteitsplan (+) -----	16	7	8	6	8	11
Volkshuisvesting (+) -----	14	6	7	5	7	9
Alles\veelzijdig (+) -----	14	6	7	5	7	9
Welstandsnota (+) -----	5	2	4	3	1	1
Monumenten (+) -----	5	2	2	1	3	4
Bestemmingsplan (+) -----	2	1	1	1	1	1
Anders (+) -----	30	14	25	17*	5	7*
Geen antwoord (+) -----	33	15	30	21*	3	4*
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Totaal antwoorden -----	296	135	201	141	95	125
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q500: Wat zijn volgens u de belangrijkste opgaven voor de komende vier jaar met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit?						
woningbouw (=) -----	61	28	9	6*	52	68*
openbare ruimte -----	45	21	-	-*	45	59*
centrumvernieuwing -----	38	17	-	-*	38	50*
buitengebied -----	33	15	-	-*	33	43*
bedrijventerreinen (=) -----	29	13	3	2*	26	34*
Groen \milieu \buitengebied (+) ----	28	13	28	20*	-	-*
duurzaamheid -----	27	12	-	-*	27	36*
structuurvisie -----	26	12	-	-*	26	34*
woonzorggebouwen -----	25	11	-	-*	25	33*
natuurontwikkeling -----	25	11	-	-*	25	33*
welstandsbeleid (=) -----	22	10	3	2*	19	25*
scholenbouw -----	22	10	-	-*	22	29*
infrastructuur -----	20	9	-	-*	20	26*
ruimtelijke samenhang -----	19	9	-	-*	19	25*
water -----	18	8	-	-*	18	24*
winkelcentra -----	18	8	-	-*	18	24*
recreatieve voorzieningen -----	18	8	-	-*	18	24*
Algemene aandacht inrichting						
openbare ruimte (+) -----	18	8	17	12*	1	1*
cultureel erfgoed -----	17	8	-	-*	17	22*
bereikbaarheid -----	17	8	-	-*	17	22*
monumenten -----	16	7	-	-*	16	21*
groen in de stad -----	16	7	-	-*	16	21*
stationsgebieden -----	14	6	-	-*	14	18*
uitbreidingswijken -----	13	6	-	-*	13	17*
identiteit van de gemeente -----	13	6	-	-*	13	17*
Diverse nieuwbouw \bestem-						
mingsplannen (+) -----	13	6	13	9*	-	-*
bovenlokale \regionale opgave -----	12	5	-	-*	12	16*
naoorlogse wijken -----	12	5	-	-*	12	16*
geld -----	12	5	-	-*	12	16*
particulier opdrachtgeverschap (=) -----	11	5	1	1*	10	13*
binnenstedelijke transformatie ----	11	5	-	-*	11	14*
ambities van de gemeente -----	11	5	-	-*	11	14*
Dorps \centrumplein \kern (+) -----	11	5	11	8*	-	-*
verdichting -----	10	5	-	-*	10	13*
voorzieningen -----	9	4	-	-*	9	12*
Beeldkwaliteit(splannen) (+) -----	9	4	9	6*	-	-*
nieuw gemeentehuis -----	8	4	-	-*	8	11*
voormalige landbouwgronden -----	7	3	-	-*	7	9*
Inbreiding (+) -----	7	3	5	3	2	3
verstedelijking -----	6	3	-	-*	6	8*
Ontwikkelingsproject totale stad of dorp (+) -----	5	2	5	3	-	-
Uitbreiding (+) -----	5	2	5	3	-	-
functiemenging -----	4	2	-	-*	4	5*
Herstructurering (+) -----	4	2	4	3	-	-
maneges en paardenfokkerijen ----	3	1	-	-	3	4
sloop -----	3	1	-	-	3	4
kassen \tuinbouw -----	2	1	-	-	2	3
Oog voor						
architectuurbeleid \architecten (+) -	2	1	2	1	-	-
Cultureel \historische visie (+) -----	2	1	2	1	-	-
Monumenten(beleid) (+) -----	1	0	1	1	-	-
Vinex \invullocaties (+) -----	-	-	-	-	-	-
anders -----	92	42	89	62*	3	4*
weet niet -----	27	12	27	19*	-	-*
Totaal antwoorden -----	897	410	234	164	663	872
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
Ongewogen
11-3-2010

	Totaal ondervraagden		Meting			
			2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q510: Heeft u aanbevelingen voor gemeentebestuurders in hun rol als opdrachtgever?						
Hou de regie in handen (+) -----	19	9	13	9	6	8
Let op kwaliteit (+) -----	13	6	9	6	4	5
Maak gebruik van experts (+) -----	13	6	9	6	4	5
Maak heldere afspraken (+) -----	10	5	8	6	2	3
Wees onafhankelijk (+) -----	7	3	3	2	4	5
Wees vasthoudend (+) -----	5	2	3	2	2	3
ja (anders) -----	43	20	39	27*	4	5*
nee -----	135	62	83	58	52	68
Totaal antwoorden -----	245	112	167	117	78	103
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q520: Heeft u behoefte aan voorbeelden of uitwisseling van kennis en ervaring met andere gemeenten of bestuurders?						
ja, over... -----	47	21	22	15*	25	33*
Algemene informatie, over van alles en nog wat (+) -----	10	5	8	6	2	3
nee -----	163	74	114	80*	49	64*
Totaal antwoorden -----	220	100	144	101	76	100
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q530: Kent u Architectuur Lokaal?						
ja -----	172	79	110	77	62	82
nee -----	47	21	33	23	14	18
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q533: Heeft u wel eens contact gehad met Architectuur Lokaal?						
ja -----	20	32	-	-	20	32
nee -----	41	66	-	-	41	66
weet niet -----	1	2	-	-	1	2
Totaal ondervraagden -----	62	100	-	-	62	100
Q536: Heeft u over het algemeen goede of slechte ervaringen met Architectuur Lokaal?						
goede ervaringen -----	17	85	-	-	17	85
slechte ervaringen -----	-	-	-	-	-	-
weet niet -----	3	15	-	-	3	15
Totaal ondervraagden -----	20	100	-	-	20	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Architectuur Lokaal: Wethouders Ruimtelijke Ordening

	Meting					
	Totaal ondervraagden		2006		2010	
	abs	%	abs	%	abs	%
Q540: Mijn gemeente heeft behoefte aan:						
informatie over het Steunpunt Architectuuroopdrachten &						
Ontwerpwedstrijden -----	43	20	28	20	15	20
informatie over Architectuur Lokaal	25	11	15	10	10	13
andere informatie -----	6	3	-	-*	6	8*
geen behoefte aan informatie -----	151	69	100	70	51	67
Totaal antwoorden -----	225	103	143	100	82	108
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q560: Heeft u verder nog opmerkingen?						
ja -----	6	3	4	3	2	3
nee -----	213	97	139	97	74	97
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100
Q572: Wat is de naam van uw portefeuille?						
ruimtelijke ordening -----	48	63	-	-	48	63
grondbeleid en/of						
stadsontwikkeling -----	7	9	-	-	7	9
volkshuisvesting -----	3	4	-	-	3	4
anders -----	18	24	-	-	18	24
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
Q574: Namens welke politieke partij bent u wethouder?						
VVD -----	13	17	-	-	13	17
Partij van de Arbeid (P.v.d.A.) -----	16	21	-	-	16	21
Christen Democratisch Appèl (CDA)	21	28	-	-	21	28
Democraten 66 (D66) -----	-	-	-	-	-	-
Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) -----	2	3	-	-	2	3
GROENLINKS -----	1	1	-	-	1	1
SP (Socialistische Partij) -----	1	1	-	-	1	1
ChristenUnie -----	1	1	-	-	1	1
Partij voor de Dieren -----	-	-	-	-	-	-
Partij voor de Vrijheid -----	-	-	-	-	-	-
TROTS OP NEDERLAND LIJST						
RITA VERDONK -----	-	-	-	-	-	-
andere -----	17	22	-	-	17	22
wil niet zeggen -----	4	5	-	-	4	5
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau

TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010

Ongewogen

11-3-2010

Q576: In welke provincie ligt uw gemeente?	Totaal ondervraagden		Meting			
	abs	%	2006		2010	
			abs	%	abs	%
Drenthe -----	2	3	-	-	2	3
Flevoland -----	-	-	-	-	-	-
Friesland -----	6	8	-	-	6	8
Gelderland -----	10	13	-	-	10	13
Groningen -----	6	8	-	-	6	8
Limburg -----	4	5	-	-	4	5
Noord-Brabant -----	13	17	-	-	13	17
Noord-Holland -----	11	14	-	-	11	14
Overijssel -----	5	7	-	-	5	7
Utrecht -----	3	4	-	-	3	4
Zeeland -----	1	1	-	-	1	1
Zuid-Holland -----	15	20	-	-	15	20
wil niet zeggen -----	-	-	-	-	-	-
Totaal ondervraagden -----	76	100	-	-	76	100
<u>Gemeentegrootte</u>						
1-20.000 -----	84	38	58	41	26	34
20.001-50.000 -----	92	42	61	43	31	41
50.001-100.000 -----	25	11	17	12	8	11
100.001 of groter -----	7	3	6	4	1	1
Onbekend -----	11	5	1	1*	10	13*
Totaal ondervraagden -----	219	100	143	100	76	100

* = Verschilt significant op 95% niveau
 TNS NIPO - Amsterdam | Cawi | F7284 | Veldwerk februari 2010
 Ongewogen
 11-3-2010

Bijlage 4 Open antwoorden

Question 5: Wat is uw functie?, anders, namelijk...

- r.o., volkshuisvesting en grondbeleid
- wethouder stadsontwikkeling en volkshuisvesting
- stedenbouwkundige
- alle drie beleidsvelden
- vrom
- alle drie de opties
- nl alle 3 de taakvelden
- ruimtelijke ordening, grondbeleid, groen, vitaal platteland
- bouwen
- bovenste 3
- ro en volkshuisvesting en grondbeleid
- ruimtelijke ordening en volkshuisvesting en grondbeleid en stads en dorpsontwikkeling.
- ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en grondbeleid/stadontwikkeling
- alle drie bovenstaanden
- alle 3
- projectleider
- wethouder ro, volkshuisvesting, grondbeleid en economische zaken
- wethouder ruimtelijke ordening, milieu en volkshuisvesting
- wethouder ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
- ro, wonen, grondbeleid.
- alle drie taken zijn ondergebracht in mijn portefeuille
- alle drie genoemde functies in portefeuille
- wethouder ro en stadsontwikkeling
- alle drie

Question 10: Op welke manier maakt architectuurbeleid deel uit van het ruimtelijk beleid van uw gemeente? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- beeldkwaliteitsplan bij bestemmingsplannen
- beeldkwaliteitsnota's
- welstandsnota
- welstandsnota
- min of meer in welstandsnota
- via beeldkwaliteitsplannen die aan de raad worden voorgelegd
- welstandsnota
- de lat ligt hoog bij de crk
- vastgelegd in de nota ruimtelijke kwaliteit
- welstandsnota
- welstandsnota
- niet, welstandsnota wel
- welstandsnota
- stedenbouwkundige notities
- in nota welstand en de spves
- geen vastgelegd beleid, wel in de vorm van beschermde dorpsgezichten
- welstandsnota, beeldkwaliteitsplannen
- welstandsnota

[vervolg]

- in onze dorpsvisie
- via welstandsnota en bestemmingsplannen
- welstandsnota
- voor de grootste ruimtelijke ontwikkeling in onze gemeente, in en rond het w4 project, wordt de kwaliteit beoordeeld en zonodig bijgesteld door een raad van advies met daarin deskundigen. verder geldt voor de rest van het dorp de welstandsnota
- niet vastgelegd
- geen apart architectuurbeleid, wel welstandsnota
- in algemene zin welstandsnota, bij projecten stedenbouwkundige randvoorwaarden
- beeldkwaliteitsplan
- welstandsnota
- beeldkwaliteit bestemmingsplannen
- middels een welstandsnota
- beeldkwaliteitplan en welstandsnota
- welstand; architectuurprijs
- niet vastgelegd
- welstandsnota
- welstandsnota, nota ro/structuurvisies
- welstandsnota
- beeldkwaliteitsplannen en welstandsnota
- alléén een welstandsnota
- beeldkwaliteitsplannen/welstandsnota
- bestemmingsplannen
- alleen beeldkwaliteitsplan
- welstandsnota / beeldkwaliteitsplan in bestemmingsplan
- in een welstandsnota vastgelegd
- welstandsnota
- welstandsnota
- welstandsnota en cultuurnotitie, nu bezig met archeologische beleid
- welstand
- welstandsnota
- niet vastgelegd in een nota
- welstandsnota
- beeldregieplannen
- aanstellen supervisor, visies als uitgangspunt nemen
- nota ruimtelijke kwaliteit
- kwaliteitsteams en stadsbouwmeester
- vasgelegd in structuurnota hengelo 2030
- beeldkwaliteitsplan
- niet vastgelegd
- niet
- monumentenbeleid
- cultuurnota in voorbereiding
- via welstand en beeldkwaliteitsplan
- welstandsnota(zijdelings, stedenbouwkundige raandvoorwaarden en beeldkwaliteitsplannen
- vastgelegd in de welstandsnota

- geen beleid
- in welstandsnota
- welstandsnota en beeldkwaliteitsplannen

- alleen welstand en monumentenbeleid

Question 20: Onder welke portefeuille(s) valt het architectuurbeleid? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- bouwzaken

[vervolg]

- voor zover het aan de orde komt valthet onder projectwethouders
- gemeentelijk gebouwenbeheer
- volkshuisvesting
- geen eigenstandig beleid voor.
- we hebben geen architectuurbeleid
- ro en bouwen, daarnaast ook : monumenten
- nvt
- bouwen
- zie vorige, er is geen architectuurbeleid
- niet vastgelegd
- bouw-woningtoezicht

Question 30: Hoe creëert u draagvlak voor uw architectuurbeleid? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- drents plateau
- alle drie de partijen. we zijn nu bezig met een beeldontwikkelingsplan voor het buitengebied met een klankbordgroep in en extern met draagvlak op de bouwen.
- heeft geen bijzonder aandacht anders dan met het welstandsbeleid
- via raad
- en informatie aan inwoners
- zie vorige, niet expliciet
- geen specifiek arch. beleid wel beeldkwaliteitsplannen
- inspraak beeldkwaliteitskader
- kwaliteitsteam
- zie vorige vragen
- via crk
- wij hebben voor grote projecten klankbordgroepen
- en mede middels de onafhankelijke adviseur van het college/gemeenteraad "het geldersgenootschap" te arnhem.
- nvt
- wooninformatie centrum: platform met lokale bouwwereld in brede zin
- bij projecten wordt er soms gevraagd om te reageren op ontwerpen (aan de bevolking)
- communicatie extern

Question 40: Op welke wijze waarborgt uw gemeente architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- ontwerpwedstrijden bij projecten
- via ruimtelijke kwaliteitscommissie
- beeldkwaliteitsplannen
- niet, architecten dragen met de opdrachtgever de verantwoordelijkheid
- beeldkwaliteitsplannen
- bestemmingsplan

Question 60: Wie zet de kwaliteitsdiscussie meestal op de agenda? (Slechts één antwoord mogelijk), anders, namelijk...

- afh van de fase; iedereen doet het wel

[vervolg]

- gemeenteraad in reactie op individuele klacht
- in samenspel van partijen
- n.a.v projecten
- met bkp voor uitbreidingen
- actief vanuit college alleen bij beeldkwaliteitsplannen. de raad maakt vaak meerdere opmerkingen over (afschaffing) van welstand.

Question 70: Waar had de discussie over kwaliteitsbeleid in uw gemeente de afgelopen periode voornamelijk betrekking op? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- kindvriendelijke stad

Question 90: Welke aspecten evalueert u? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- voor welke doelgroep hebben we gebouwd?

Question 100: Vanuit welke beleidsterreinen vraagt u een inbreng in het kwaliteitsbeleid? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- recreatie en toerisme
- duurzaamheidsbalans (people,planet en profit)
- inwoners belangenorganisaties
- bestemmingsplannen

Question 110: Op welk beleidsterrein had u - in relatie tot ruimtelijk kwaliteitsbeleid - in uw bestuursperiode graag meer inbreng willen hebben? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- genoeg inbreng
- geen
- nu voldoende
- geen
- heb voldoende kansen voor inbreng genomen
- daar waar inbreng ontbrak is dat tussentijds wel gecorrigeerd
- cultuur/historie
- geen

Question 120: Op welke manier kunnen inwoners en andere belangstellenden zich informeren over gemeentelijk architectuurbeleid? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- nieuwbouw informatiecentrum
- informatie bij individuele plannen,
- nvt
- moet nog van de grond komen (architectuurnota onlangs vast gesteld)
- speelt nauwelijks
- nieuwsbrieven
- architectuurcafe
- geen specifiek architectuurbeleid

Question 133: 'Decentraal wat kan, centraal wat moet'. Waarom herkent u zich in dit motto van de Rijksoverheid?, omdat...

[*vervolg*]

- landelijke bekendheid, niet altijd herkenbaar
- meer bekendheid met lokale kansen.
- oplossingen dicht bij de concrete projecten neerleggen
- meer taken aan gemeente overgedragen
- o.a. door de keuze die de gemeente kan maken m.b.t. het westandsbeleid (ik spreek zelf liever over ruimtelijke kwaliteit)
- de beslissingen over de eigen leefomgeving zo dicht mogelijk bij de inwoners moeten liggen
- gemeente daarop het best aanspreekbaar is door inwoners
- ik weet dat het er is; welstandeis verandert; lokale keuze
- deit motto vaak genoemd wordt maar niet zo vaak ook uitgevoerd
- de gemeente het dichtst bij de burger staat en de plaatselijke problematiek het beste kent.
- de laagste bestuurslaag het beste weet wat er ter plaatse speelt
- er een grootte mate van vrijheid is om zaken te rgelen. dat maakt het met een kiezersgevoelige raad ook wel weer griezelig.
- korte lijnen, eigen verantwoordelijkheid, lokale kennis
- gemeenten hun taak goed aankunnen
- zo lokaal mogelijk autonoom beleid voeren, alleen centraal door rijk wat moet
- de lokale overheid het dichtst bij de burger staat. de dienstverlening is sneller en efficiënter.
- gemeente is de eerste partij op de werkvloer in relatie tot haar omgeving .
- eens, maar dan wel met de nodige financiële middelen!
- de lokale overheid echt dicht bij de inwoners is en daarvan gebruik kan maken
- bij lokaal/regionale
- de lokale overheid het beste zicht heeft op lokale ontwikkelingen en historische context
- gemeentelijke beleidsvrijheid
- we houden graag de ontwikkelingen die we mogen doen in eigen hand
- omdat de lokale overheid dicht bij de organisaties en burgers staat
- gemeenten het dichtst bij de burger staan en daardoor betere dienstverlening kunnen leveren. wordt vanuit de politiek overigens regelmatig gefrustreerd door aanvullende eisen, regels, wetgeving.
- iedere haar eigen verantwoordelijkheid
- wij zijn een kleine regiserende gemeente die de landelijke richtlijnen als vertrekpunt neemt
- in mijn gemeente proberen we in alles de lokale en regionale identiteit te waarborgen
- gemeenten bij uitstek in staat zijn zorg te dragen voor de lokale leefomgeving
- de gemeente de eerste overheid is, dicht bij de mensen.
- er al te veel geregeld en bemoeit wordt over lokale zaken vanuit den haag
- omdat nieuwe wetgeving gebaseerd wordt op deze insteek (bijv. nieuwe wet ro)
- wij in onze deelgemeente de herstructurering trekken
- door beleidsverantwoordelijkheid zo dicht mogelijk bij de burger te leggen verwerf je een zo groot mogelijk draagvlak
- vanuit de basis vertrekken
- de politiek moet zo dicht mogelijk bij de burgers staan omdat men dan het gevoel krijgt dat de burger ook invloed kan uitoefenen en niet zoals het nu vaak gaat dat er in den haag politiek geneuzel plaats vind wat beter lokaal kan plaats vinden
- lokale cultuur wordt het best begrepen door bewoners in de gemeenten
- gemeente is het eerste loket en heeft de beste lokale kennis
- gemeente staat dicht bij de mensen en de gebouwen in de eigen straat
- lokale bekendheid en omstandigheden
- besturen zo dicht mogelijk bij de burger hoort te liggen.
- gemeente gaat in eerste instantie over lokaal kwaliteitsbeleid. waar nationale kader kunnen helpen om lokaal kwaliteitsbeleid invulling te geven is deze hulp prima.
- de gemeente het dichtst bij de burger staat en lokaal haar identiteit moet kunnen meebepalen
- nieuw beleid Wro
- deregulering dicht bij de burger is.
- zo dicht mogelijk houden bij de lagere overheid/bij de burger
- de overheid dit waarmaakt door steeds meer naar zich toe te trekken
- wat burgers goed zelf kunnen regelen moet de overheid niet voor haar doen.
- in grote lijnen hier wel naar gehandeld wordt en dit ook een goede zaak is.
- op zich is het motto het probleem niet, dat ligt ten grondslag aan het subsidiariteitsbeginsel. probleem is de beantwoording op detailniveau. er wordt veel gedecentraliseerd zonder werkelijke toets of dat wel kan.
- omdat de rijksoverheid zich er bij ruimtelijke kwaliteit niet aan houdt en de gemeenten betuttelt
- besluitvorming zoveel mogelijk dicht bij de burger
- ervaar dat in beleid maar merk dat er weinig vertrouwen is bij hogere overheid
- houd menings- en besluitvorming zo dicht mogelijk bij de burger, uiteraard op voorwaarde dat die zich ook bewust is van bovengemeentelijke belangen.
- eigen invulling welstand en ruimtelijke kwaliteit
- het vaak geroepen wordt. omdat decentraal beter maatwerk is te leveren
- je lokaal maatwerk kunt leveren en de gemeente eigen ambities kan formuleren
- gem dicht bij de burger staat
- relatie met burgers is vertrekpunt voor beleid en uitvoering
- gemeenten zelf moeten regelen wat zij kunnen regelen en het dicht bij de bevolking staan
- regelgeving en beleidsbeslissingen dienen zo dicht mogelijk bij de burger te staan.

[vervolg]

- op lokaal niveau heel veel zaken goed geregeld kunnen worden omdat daarbij de eigen identiteit een belangrijke rol kan houden zodat het geen eenheidsworst uit den haag wordt

Question 136: 'Decentraal wat kan, centraal wat moet'. Waarom herkent u zich niet in dit motto van de Rijksoverheid?, Omdat...

- je er niet te kort op moet zitten
- omdat via de achterdeur toch ontwikkelingen zijn als een aro procedure die een gemeente beter kan uitvoeren omdat zij de lokale omstandigheden beter kennen als de aangestelde groep. deze groep volgt een bkp dus dat kunnen wij zelf ook.
- ik zie veel bewegingen naar het decentrale.
- hogere overheid ngo te weinig loslaat
- de regie hoort bij de gemeente. verder decentraliseren leidt tot onduidelijkheid
- omdat vrom grote invloed eist bij herontwikkelingsproject
- de rijksoverheid nog te veel centraal regelt
- het loze woorden zijn. de grip rijksoverheid blijft groot en wordt groter

Question 143: Waarom niet?, Omdat...

- er lokaal en regionaal heel goed wordt gekeken naar kwaliteit en uitstraling
- de verrommeling is gekomen door het beleid uit den haag en provincies niet door de lokale politiek. inwoners weten drommels goed wat de waarde van hun omgeving is daar hebben we den haag niet voor nodig. het probleem zit in de provincies die z.g het totaal beeld overzien. dat kunnen de gemeente veel beter in een goede samenwerking onderling.
- er staan te weinig middelen tegenover
- het is een loze definitie, die iedereen vrij kan invullen. wanneer pakken we de verrommeling aan de grachten in amsterdam aan? al die verschikkelijk verschillende bouwmaten en bouwstijlen ;-)
- in nederland de regels al strict zijn.
- veel van de overheid gedecentraliseerd wordt.
- in het deel van nederland waar ik woon geen of nauwelijks verrommeling plaatsvindt.
- omdat de gemeente een goed welstandsbeleid heeft die door de raad goed gevolgd wordt.
- verrommeling een subjectieve, negatief geformuleerde 'opgave' inhoudt. liever een ambitie formuleren!
- de verrommeling ontstaan is voordat de lagere overheid de verantwoording kreeg.
- daar heel goed lokale en regionale invulling aan kan worden gegeven
- ik het idee heb dat dit wat overdreven is. natuurlijk zijn er wel voorbeelden. en natuurlijk moet er wel iets gebeuren. maar anderzijds is nederland al een heel erg aangeharkt land. enige relativering van de term verrommeling is dan ook op zijn plaats

Question 163: Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen bij de rijksoverheid?, antwoord...

- niet direct een onderwerp, meer in 't algemeen: vertrouwen in afspraken met lagere overheden
- verstedelijking versus nieuwbouw platteland
- zorg voor de uitdijende randstad
- rijk moet de ruimtelijke kwaliteit niet frustreren door vergunningsvrij bouwen op te rekken en gemeentelijk kwaliteitsbeleid te frustreren.
- krimp
- bevolkingskrimp in een verstedelijkt gebied
- infrastructuur
- natura 2000 beleid moet helder worden uitgewerkt.
- opbouw en principe van het gemeentefonds. het stamt uit de tijd dat er nog grote groei werd verwacht en het stimuleerd de verrommeling. een beloning voor behoud en conserveren van cultuur en natuur zit er niet in
- bemoei je er niet mee, tenzij gevraagd!
- projecten van nationaal belang niet laten oplossen door gemeenten/provincies (bv. windmolens wel of niet)
- extra steun zorgwoningbouw
- stedelijke herstructurering/monumenten inpassing en afbouw financiële mogelijkheden
- lokale infrastructuur
- subsidie
- woningverbering tgv krimp
- benodigde fin middelen
- daadwerkelijke deregulering
- herbestemming in het buitengebied
- aanstaande beleid vergunningsvrij bouwen
- kwaliteit kost geld. bij de aanleg is er in de exploitatieopzet geld om kwaliteit te realiseren maar onderhoud kost ook geld. o kwaliteit te houden moet je investeren, die ivestering moet komen uit groei. als de groei stopt, komt de kwaliteit in het geding, het rijk zou middelen op een andere manier moeten toedelen.
- nieuwe agrarische ercelen.
- openbaar vervoer
- eiland situatie
- beleid in het kader van krimp
- lokale kennis en het belang van versnelling van projecten
- kosten voor binnestedelijk bouwen; kindvriendelijke stad
- kwaliteitsslag in buitengebied
- beleid leegstaande kerkgebouwen
- cultuur/historie in samenhang met waterrijkgebied
- plaatselijk omstandigheden
- bemoeizucht.
- asl gevolg van krimp bestaat de kans dat woningen uit de markt moeten worden genomen. dat is zowel financieel als ruimtelijk een uitdaging.
- betere ondersteuning onderhoud/restauratie cultureel erfgoed.
- herbestemming industrieel erfgoed
- binnenstedelijk bouwen
- nog verdere deregulering
- verrommeling van open ruimte, polders

Question 173: Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen bij de provinciale overheid?, antwoord...

- structuurvisie buitengebied
- laat de gemeente zijn nieuwe rol in de Wro spelen, trek niet zo'n grote broek aan
- de mobiliteit en vervoer zou meer aandacht moeten krijgen en de ro kant een stuk minder
- knopen doorhakken waar de provincie verantwoordelijk is om onnodige vertraging te voorkomen. zeker in het kader van bovenregionale infrastructuur.
- het fenomeen planprocedure inrichten, zoals het eerdere art. 19 met meerdere leden.
- ruimtelijk beleid
- cultuur/historie in relatie met water
- ov knooppunt
- eiland situatie
- verplaatsing milieuhinderlijke bedrijven uit bebouwde omgeving
- ontwikkelingen op het platteland
- nieuwe agrarische percelen.
- herinrichting van dorpskernen in relatie tot infrastructuur die ook provinciaal is. daarnaast wijkvernieuwing.
- transformatie-opgaven
- decentraal wat kan: met name provincie nh handelt in strijd met dit motto
- recreatie en toerisme
- zelfde als bij het rijk
- subsidie
- de provincie zou wat meer aandacht kunnen besteden aan de gemeente. meedenken aan de behoefte van met name de kleine plattelandsgemeenten en niet alleen maar vasthouden aan algemene regels die alleen maar zaken onmogelijk maken.
- financieele tegemoetkoming naar aanleiding van opgave provincie
- openbaar vervoer (een veerverbinding is verantwoordelijkheid provincie)
- provincie eigent zich nog bevoegdheden toe (via prov. verordening) die niet een prov. belang zijn.
- gebiedsontwikkeling; herstructurering.
- verdichting
- -meer ruimte voor gemmentelijke afwegingen
- verrommeling: aandacht van de r.o. is aardig, maar dan ook graag doorpakken: laat provincie gemeenten vragen plannen te maken en leg die vast in afspraken (bijv.)
- minder "bouwheerbemoezucht"
- deregulering
- minder regels
- pik de ruimte die de nieuwe wet aan de gemeenten geeft niet meteen weer in!
- eveneens kwaliteitslag bij buitengebied en behoud kerkelijke momumenten
- schaf de porvincies af!
- gemeentegrens overschrijdende projecten
- zie antwoord bij rijksoverheid.
- meer vrijheid om te bepalen waar we gaan bouwen

[vervolg]

- structuurvisie en het kwaliteitsbeleid wat daarin voorkomt. vooral helderheid en duidelijkheid
- knellend beleid van de provincie als het gaat om bouwen buiten de rode contouren. in het algemeen is beleidsmatig behoefte aan minder hoogbouw en meer laagbouw en meer groen in de straat en wijk. zelfs in een krimpergio als zuid-limburg leidt dat tot een paradox.
- infrastructuur en verrommeling
- hulp bij problemen krimp
- bijdragen aan monumenten
- lokale infrastructuur
- juridische steun voor gemeenten

Question 183: Voor welke onderwerpen met betrekking tot gemeentelijke opgaven zou u meer aandacht wilt vragen op regionaal niveau?, antwoord...

- reralisatie bedrijventerreinen, woningbouw
- welke ruimtelijke kwaliteit zou de regio moeten hebben
- bewoners/inwoners hebben goede ideeën, die beter betrokken kunnen worden dan thans gebeurt
- greenport duin en bollenstreek
- kosten binnenstedelijk bouwen
- huisvestingsbeleid, regionale woningbouw
- samenwerking
- het afschaffen van de vogelaar gelden. het platteland heeft met de woningbouwcorp. genoeg te doen om de leefbaarheid van het platteland te borgen. zij worden immers met krimp geconfronteerd.
- versterking samenwerking
- samenwerking gaat nu prima, blijven investeren in gezamenlijke aanpak
- aandacht voor demografische ontwikkelingen in de gemeente versus de bouwopgave voor de komende 10 jaar.
- verrommeling en landschapsbeleid
- afstemming, maar geen bemoeienis
- recreatie en toerisme en natuur en landschap
- eigen verantwoordelijkheid gemeente bij bijvoorbeeld wabo.
- gemeentegrens overschrijdende projecten
- afstemming regionale bouwopgave
- benodigde middelen voor de ruimtelijke opgave
- huisvesting buitenlandse arbeiders uit midden en oosteuropese landen
- afstemming bouwvolume
- duidelijke regionale afspraken
- gebiedsontwikkeling in samenhang realiseren
- structuur visies moeten regionaal inpassen en geacodeerd worden
- afstemmen economisch (=recreatie) beleid
- openbaar vervoer
- groei/krimp
- specialisatie bedrijfsterrinen
- voor de centrumontwikkeling i.c. voorzieningen
- afstemming gebiedsontwikkeling
- ruimtelijke kwaliteit
- krimp problematiek

[vervolg]

- binnen de s're meer aandacht vragen voor kwaliteit van de woningbouw en de omgeving in het algemeen en ook mn richting burgers in de hele regio.
- niet het afvalputje te zijn voor overloop van de grote stadsregio zonder dat voorzieningen als infra structuur en werkgelegenheid geboden/aanwezig wordt

Question 193: Hoe is uw rol als opdrachtgever bij ruimtelijke opgaven in de afgelopen vier jaar veranderd?, antwoord...

- er is een strakkere scheiding aangebracht tussen ambtelijk opdrachtgeverschap en bestuurlijk opdrachtgeverschap
- meer burgerinbreng
- we pogen meer de creativiteit van de markt te prikkelen door niet alles in detail voor te schrijven maar vooral vraagstukken te formuleren die om een oplossing vragen
- meer regisseur zonder geld.
- van kwantiteit naar kwaliteit
- veelal geen gemeentelijke grondpositie, dus veel meer rekening houden met de ontwikkelaars
- er is steeds meer sprake van binnenstedelijke ontwikkelingen
- de beleidsvormig is interactiever geworden en de communicatie is intensiever geworden. ook de gemeenteraad wenst aan het begin van het traject een duidelijke rol te vervullen en daartoe kaders vast te stellen.
- minder dirigistisch, meer samen optrekken. regie voeren
- nog meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en meer vooraf de regie voeren /eisen stellen
- meer betrokkenheid
- met de nieuwe Wro heeft de gemeente meer regie gekregen op de ruimtelijke ordening en bouwplannen.
- groeiende aandacht voor kwaliteit in architectuurbeleid
- regierol is sterker geworden
- meer regie in eigen hand, minder afhankelijk van marktpartijen
- grotere (bestuurlijke) betrokkenheid
- meer regierol. minder opdrachtgeve
- andere vorm van aanbesteden door de gemeente beuningen te weten design en construct. de wijze van aanbesteden beschreven in "de beuningse methode".
- meer aandacht voor kwaliteit
- er is veel meer overleg (zowel ambtelijk als bestuurlijk) nodig om plannen te kunnen realiseren.
- steeds meer dichtgetimmerde contracten bij aanbestedingen om enerzijds Europese regels na te kunnen leven en anderzijds de risico's voor de gemeente zo beperkt mogelijk te houden. hierdoor vermindert de flexibiliteit en creativiteit.
- eigen beleidskaders zijn helderder en we kunnen meer ons beleid in de opdrachtverlening kwijt.
- de gemeentelijke "vrijheden" worden verder ingeperkt door steeds verdergaande regelgeving
- door inwerkingtreding nWro en de provinciale omgevingsvisie
- meer voorwaardescheppend en meer binnen de wettelijke eisen bouwen

[vervolg]

- oprichting greenport
- nog nadrukkelijker aangeven waar je als gemeente zelf voor wil gaan.
- we zijn meer geworden tot aanjager dan tot kwaliteitsbeoordeler
- meer communicatie met burgers en belanghebbenden
- meer betrokkenheid
- door de nieuwe wet Wro meer bevoegdheden dus ook meer werkzaamheden
- meer markt
- veel nadrukkelijker zorgen voor onderbouwing bij planvorming
- meer in de echte regierol, ook op het punt van behalen en vasthouden kwaliteit
- tweede lijns, meer inspraak van samenleving
- er wordt meer gezamenlijk opgetrokken in de regio

Question 230: Ontbreken er volgens u nog instrumenten aan deze lijst? Zo ja, welke?, ja, namelijk...

- visie openbare ruimte (hebben we ook)
- document waaruit blijkt wat voor gemeente je wilt zijn. (bij ons een missie en visie document)
- stedenbouwkundig plan
- kwaliteitsteam
- b.v. organiseren van een werkplaats betrekking hebbend op een specifieke opgave
- welstandscommissie
- landschapsdeskundige

Question 240: Waar zou u om uw rol als gemeentelijk opdrachtgever goed te kunnen vervullen méér van willen weten? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- omgang met geldbeluste projectontwikkelaars
- krijg voldoende informatie
- wij zijn redelijk geëquipeerd
- het gaat om goede medewerkers, die keuzes voorbereiden
- hoe je zonder geld toch de kwaliteit kunt verhogen
- geen diepgevoelde lacunes, en als die op onderdelen er al zijn zorgen we ervoor dat die worden aangevuld

Question 250: Op welk moment voert u in de meeste gevallen overleg met de welstandscommissie? (Slechts één antwoord mogelijk), anders, namelijk...

- soms in beginstadium en soms bij bouwplanaanvraag
- alleen monumentale panden vallen onder welstandstoezicht
- alleen als er onoverkomenlijke problemen zijn

Question 260: Vraagt u de welstandscommissie advies over andere zaken dan bouwvergunningen?, ja, namelijk...

- stedenbouwkundige plannen
- eigenlijk is het de bedoeling (en in de meeste gevallen gebeurt dat ook) dat ze bij alle ruimtelijke ontwikkelingsplannen betrokken worden in een vroegtijdig stadium
- bouw passen binnen beeld buurt

[vervolg]

- over projectplannen, uitbreidingsplannen
- ook wel voor het openbaar gebied en de samenhang van verschillende bouwprojecten
- gebiedsontwikkeling
- stedenbouwkundig plan
- o.a. beeldkwaliteitsplannen
- bij invulling van structuurvisie
- stedenbouwkundige plannen
- over specifieke inpassingsprojecten, bouwen in historische kernen
- beeldkwaliteitsplannen en structuurvisie
- beeldkwaliteitsplannen en structuurvisies
- welstandsnota; erfgoednota.
- structuurvisie bestemmingsplannen
- ruimtelijke inpassing
- beeldkwaliteitsplannen en structuurvisies
- beeldkwaliteitsplannen
- landschappelijke inpassing van bijvoorbeeld windmolens
- bijv. landschappelijke inpassing
- landschappelijke inpassing
- bestemmingsplannen, beeldkwaliteitplannen
- beeldkwaliteit
- schetsplannen
- uitwerkingsplannen
- opstellen nieuwe welstandsnota
- bij welstandscriteria en beeldkwaliteit in projecten van wat groetere schaal (waarin de welstandsnota niet in voorziet)
- bkp
- soms over uitbreidingen
- bestemmingsplannen en structuurvisie
- stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan
- beeldkwaliteitsplannen
- buitenruimte
- opstellen beeldkwaliteitsplan
- ruimtelijke kwaliteit in discussie fase
- specifieke projecten met grote impact. dan vragen we de commissie om aan de voorkant van het proces mee te denken.
- beeldkwaliteit
- herinrichting/renovatie dorpscentrum
- principe verzoeken en bij gebiedsontwikkelingen
- reclame beleid
- gebiedsontwikkeling
- beleid, beeldkwaliteit, deelname in kwaliteitsteam
- beeldkwaliteitsplan
- ruimtelijke kwaliteit
- stedenbouwkundige plannen, gebiedsvisies
- alle ruimtelijke plannen
- beeldkwaliteits- en stedenbouwkundige plannen
- plannen vroegtijdig bespreken

Question 310: Hoe zet uw gemeente architectuuropdrachten (architectendiensten en ontwikkelingsopdrachten met een ontwerpcomponent) uit?, anders, namelijk...

[vervolg]

- wij zijn geen opdrachtgever!
- nauwelijks van toepassing
- niet aan de orde hier.
- de dienst ds+v

Question 320: Bent u als wethouder direct betrokken bij de formulering van de aanbestedingsprocedures?, nee, anders namelijk...

- wij besteden geen architectuuropdrachten aan

Question 330: Waar wilt u uw informatie in voor het aanbesteden van architectendiensten en ontwikkelopdrachten? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- divers
- architectuur lokaal

Question 350: Is er in uw gemeente behoefte aan meer kennis en informatie over aanbesteden?, ja, met betrekking tot...

- regelgeving
- architectuurprijsvragen
- wat je nou precies wel en niet mag
- nieuw te ontwikkelen plannen, zodra aan de orde
- gaat vooral om grotere aanbestedingen die we nu in een shared service center met buurgemeenten willen onderbrengen
- nieuwe aanbestedingsvormen
- in zijn algemeenheid is er behoefte jonge ambtenaren !
- exploitatieplannen
- europees aanbesteden

Question 360: Wie let bij de beoordeling van de offertes op ruimtelijke kwaliteit? (Meer antwoorden mogelijk), anderen, namelijk...

- voor zover betrokken bij opdrachtverlening door derden!

Question 380: Bent u tevreden met het resultaat tot nu toe?, ja, omdat...

- ik vertrouwen heb in t apparaat op dit punt
- er te weinig draagvlak en middelen voor zijn
- resultaten positief zijn
- over het algemeen het gewenst kwaliteitsniveau ook wordt gehaald
- er zich geen knelpunten voordoen
- mag meer aandacht krijgen
- we in veel gevallen goed kunnen uitleggen waarom tot een keuze is gekomen
- breed en evenwichtig beleid
- maar het kan altijd beter.
- binnen de lokaal gestelde regels (bestemmingsplannen, etc)wensen van de eigen inwoners in het algemeen kunnen worden vervuld.

- eigen gemeentelijk bureau
- per situatie

[vervolg]

- het altijd beter kan en veelal een gevecht moet worden gevoerd met ontwikkelaars
- nnnn
- we investeren er veel energie in
- in samenspel met alle betrokkenen intern en extern een goed product tot stand komt
- de dienst gaandeweg meer let op ruimtelijke kwaliteit
- kan beter
- er geen echte missers zijn
- er geen problemen vooralsnog zijn gerezen
- over het algemeen goed resultaat
- wij redelijk presenteren
- zaken volgens verwachting tot stand komen
- weinig politiek rumoer
- het goed gaat
- 2e prijs gouden pyramide 2009
- het besef aanwezig is, dat kwaliteit loont.
- meer aandacht en borging van kwaliteit
- bouwen aan een mooi dorp
- uitbreiding redelijke kwaliteit
- over en weer goed naar elkaar geluisterd wordt
- vrijheid heeft tot nu toe niet geleid tot sterke afwijkingen
- staat nog in kinderschoenen
- geen problemen ondervonden
- bij middelburg kwaliteit voorop staat.
- het kan altijd beter.....
- we hadden bijna de gouden piramide!
- afstand kort is om bij te sturen
- er op een goede manier door verschillende disciplines wordt samengewerkt
- functioneert naar tevredenheid
- door grote betrokkenheid toch goede resultaten
- het kan altijd beter en over invulling valt altijd wel te discussieren
- hoogvliet is een vande geslaagde voorbeelden van herstructurering in nederland
- het beter kan
- omdat we tot goede keuzes komen.
- kwaliteit is duidelijk een onderwerp geworden.
- omdat er plannen worden gerealiseerd waarvan ik vind dat ze kwalitatief hoogwaardig zijn.
- er goede adviezen worden gegeven
- ja, vele mooie projecten in de stad gedaan, waar ook de inwoners tevreden over zijn
- de gemeente in zijn totaliteit de moeite waard is
- te vaak nog is er sprake van niet met de omgeving harmoniserende bouwplannen.
- welstand een belemmering was en geen garantie dat de kwaliteit gewaarborgd is.
- beeld goed is
- inwoners zien te weinig meerwaarde in goede architectuur en kiezen ladenplannen
- er is onvoldoende tijd en er zijn onvoldoende middelen beschikbaar. vaak geeft kwaliteitbeoordeling een vertraging.
- het beoogde resultaat naar mijn mening wordt gehaald.

[vervolg]

- soms wel, soms niet
- er open procedure wordt doorlopen
- een en ander nog niet geborgd is in de organisatie (kinderschoenen)
- werken met een kwaliteitsteam (arch en sted kundige) als een soort supervisie heel goed werkt
- we een aantal ruimtelijke aanwinsten in onze gemeente hebben kunnen realiseren. veel meer valt via offerstes niet te bereiken
- expertise voldoende verzekerd is
- het kan soms beter, om in een nog vroegtijdiger stadium duidelijk te zijn met wat wij willen.
- kwalitatieve garanties
- ik behoefte heb aan een meer integrale benadering van alle bouwplannen en ontwikkelingen, misschien met een soort stadsarchitect
- er weinig discussie achteraf is
- kan altijd beter
- verrasende ontwerpen zijn het gevolg
- per plan wordt de keuze gemaakt voor inhuur, supervisor of anderszins
- het uiteindelijk komen tot een paal in de grond heien een heel lang proces is die door de politieke samenstelling flink wordt verstoord. het heeft niets meer te maken met de inhoud maar alleen gevoelens en die waren verstoord tijdens de coalitieonderhandelingen.
- xx
- xx
- doch kan altijd verbeteren
- we onlangs het welstandsbeleid grondig hebben gewijzigd
- afhankelijk van m.n. inzichten van de bestuurder.
- het resultaat in het algemeen naar genoegen is
- er geen grote fouten zijn gemaakt in de achterliggende periode.

Question 400: Wat weegt het zwaarste bij de keuze voor een ontwerp bureau? (Slechts één antwoord mogelijk), anders, namelijk...

- div. criteria; een mix dus

Question 410: Wat weegt het zwaarst als u een offerte van een ontwerp bureau beoordeelt? (Slechts één antwoord mogelijk), anders, namelijk...

- prijs en kwaliteit
- goede kwaliteits- prijsverhouding
- verhouding tussen beide
- prijs en kwaliteit
- het evenwicht tussen kwaliteit en prijs waarbij de kwaliteit voor de prijs gaat.
- prijs/kwaliteit
- prijs én kwaliteit
- combinatie
- prijs en kwaliteit
- de verhouding hier tussen
- beide
- de selectiecriteria

- er te veel ambtelijke macht word uitgeoefend

[vervolg]

- is afweging
- stedelijke dienst beoordeelt op prijs en kwaliteit
- kwaliteit/prijs

Question 420: Vindt u dat de rolverdeling tussen de gemeente en architecten in de afgelopen 4 jaar wel of niet is veranderd?, ja, wel, namelijk...

- nu veelal via ontwikkelende partijen
- vroeger meer een vertrouwens band, nu altijd via aanbesteding
- meer interactie, begrip voor elkaars positie
- wat mer regie voor de gemeenten en minder van projectontwikkelaars.
- door de rol van de supervisor.
- door schaarste aan opdrachten
- meer betrokken bij visievorming
- meer aandacht voor kwaliteit van ontwerp
- gemeente weet veel beter wat ze wil
- meer open
- wij zijn geen opdrachtgever, wel in samenwerkingsprojecten of pps.
- we gaam meer voor kwaliteit
- veel meer samen op in een traject
- ze luisteren meer naar bewoners

Question 440: Op welke wijze heeft u de afgelopen 4 jaar ontwikkelopdrachten "in de markt" gezet? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- prijsvraag
- initiatief ontwikkelaar heeft geleid tot samenwerkingsovereenkomst

Question 450: Wat weegt het zwaarste bij de keuze voor een projectontwikkelaar? (Slechts één antwoord mogelijk), anders, namelijk...

- marktposities
- betrouwbaarheid en transparant
- combinatie van bovenstaande factoren
- combinatie van wisselende criteria
- grondbezit, waardoor gedwongen keuze
- betrouwbaarheid
- niet te definiëren, er moet een 'match' zijn
- een mix
- grondposities

Question 460: Wat weegt het zwaarst als een offerte van een ontwikkelaar beoordeelt? (Slechts één antwoord mogelijk), anders, namelijk...

- beide
- prijs en kwaliteit
- verhouding tussen beide
- in afweging
- een combi van prijs en kwaliteit
- zowel prijs als kwaliteit

[vervolg]

- omgang met de toekomstige kopers
- zie vorige vraag
- grondposities
- de openheid en gedetailleerdheid van het te verwachten rendement
- kwaliteit en prijs
- duurzaamheid
- een afweging tussen prijs en kwaliteit
- de prijs/kwaliteitsverhouding, soms de grondpositie

Question 470: Vindt u dat de rolverdeling tussen de gemeente en projectontwikkelaars in de afgelopen 4 jaar is veranderd?, ja, namelijk...

- juridificering/aansprakelijkheden , fiscale problematiek etc
- gemeente stelt zich (pro)actiever op en maakt strakkere afspraken.
- meer de regierol bij gemeente
- meer regie bij gemeente
- ik hou meer voet bij stuk tav onze eisen
- financiële haalbaarheid
- meer markt risico's
- meer gericht op gebiedsontwikkeling
- grotere invloed projectontwikkelaar
- gemeente voert meer regie en zegt vantevoren wat ze wel/niet wil. ontwikkelaar is niet meer allesbepalend.
- door de crisis en de landelijke bouwopgave. het krachtenspel is anders
- meer gelijkwaardig
- door grondpositie hebben ontwikkelaars een veel sterkere positie
- sinds de crisis wordt het financiële risico afgewenteld op de gemeente.
- afstand is groter
- op het financiële vlak agv crisis
- meer regie voor gemeente.
- is wel veel zakelijker geworden
- moeizamer
- gemeente stelt meer de kaders
- moeten meer openheid geven om tot ontwikkeling te komen 3 jaar terug had men geld zat en deed maar wat er zat altijd wel een goed rendement in
- meer dialoog
- nieuwe Wro andere inzichten en contacten
- moeizamere samenwerking
- ontwikkelaars zijn geneigd om nadat ze een tender gewonnen hebben afbreuk te doen aan de kwaliteit van hun plan, vinden een 7 of 8 ook goed terwijl het plan een 9 als beoordeling had.
- een meer trekkende rol in processen
- meer open

Question 490: Wat vond u het leukste onderdeel van uw portefeuille?

- partijen bij elkaar zetten en daardoor een beter product bewerkstelligen

[vervolg]

- verkeer en vervoer, volkshuisvesting en jeugd beleid
- feitelijk invloed op wijziging van woon- en leefmilieu
- kwaliteitsbeleid
- gebiedsontwikkeling
- regionaal ruimtelijk beleid en regionale volkshuisvesting in relatie tot de demografische opgave
- nvt
- met weinig middelen toch een goede kwaliteit realiseren.
- stedenbouw en monumentenzorg
- bestemmingsplannen, structuurvisie en nieuwe bouwplannen oppakken afwijkend van de geldende bestemming
- goed omgaan met de spanning tussen prijs en kwaliteit
- de nieuwe welstandnota die we nu hebben
- ruimtelijke ontwikkeling
- gebiedsinrichting
- om het "oliamannetje" te zijn tussen enerzijds de projecten (lopend of het ingang zetten van) en anderzijds de gemeente.
- stedenbouwkundig centrumplan gebiedsontwikkeling
- gebiedsontwikkeling
- ruimtelijke ordening en stadsbeheer
- de ontwikkeling van d structuurvisie en de landschapsonwikkelingsplannen
- alles
- ruimtelijke ontwikkeling ; mede vorm geven aan een dynamisch proces zowel binnenstedelijk als in het buitengebied. monumentenzorg; zorg dragen voor aanwijzing van rijks- en gemeentelijke monumenten maar ook voor de instandhouding hiervan (monumentenwacht) en bewaken van het beschermd stads- en dorpsgezicht.
- sturing geven aan hoogwaardige kwaliteit o.h.g.v. ontwikkelen en bouwen.
- binnenstedelijke ontwikkelingen
- wijk en buurtbeheer
- gebieds ontwikkeling.
- mijn portefeuille is heel breed (plattelandontwikkeling, volkshuisvesting, water, mobiliteit). juist dat spreekt mij zeer aan.
- kwaliteitsbeleid en integraal en strategisch denken en handelen
- ro
- alles. een hondebaan, maar hoe langer je het doet hoe leuker het wordt.
- voor de toekomst scheppend bezig te zijn en daarbij de basis te leggen / handhaven voor kwaliteit
- volkshuisvesting
- behalen van resultaat op het gebied van uitbreidingswijken waarbij de kwaliteit ook zijn aandacht heeft gekregen
- ro
- diversiteit + herontdekken van de mogelijkheden binnen de eigen gemeente werk met werk maken

[vervolg]

- mijn portefeuille omvatte veel meer dan de hier bevroegde ruimtelijke ordeningsaspecten, maar van die laatste is het meest interessant de spanning tussen financiële beperkingen en regionaal gedreven verstedelijkingsaspecten enerzijds en een behoudender wordende opstelling van inwoners anderzijds. je staat bij voortduring in de vuurlinie van steeds mondiger en grover wordende burgers die niet meer in staat lijken verder te kijken dan hun eigenbelang. leuk kan ik dat niet altijd noemen, interessant wel.
- meesturen in de ruimtelijke ontwikkeling en de kwaliteit van de openbare ruimte.
- deelname aan beoordelingscommissie bij grootschalige gebiedsontwikkelingen.
- gebiedsontwikkeling
- ruimtelijke ordening
- betrokkenheid om de kwaliteit te verbeteren
- ontwikkeling en visievorming
- xx
- de afwisseling. het daadwerkelijk zien dat er iets veranderd.
- prijsvragen
- structuurvisie opstellen, landschapontwikkelingsplan maken, architecten kiezen voor concrete bouwplannen
- herinrichting winkelcentrum
- de muren van eentobigheid van architectuur slechten. nieuw ontwikkelende met voldoende diversiteit ontwikkelen.
- creativiteit
- inrichting herstructurering
- ruimtelijke ontwikkeling
- volkshuisvesting
- ruimtelijke ordening
- opstellen structuurvisie voor de gemeente 2008-2010
- ruimtelijke ontwikkeling
- samenhang van allerlei factoren
- de herstructurering van hoogvliet
- woningbouwontwikkeling
- het lostrekken van ruimtelijk probleemprojecten en de realisatie daarvan
- ruimtelijke ordening
- ruimtelijke ontwikkelingen
- openbare werken en het vormgeven aan onze dorpsvisie
- ruimtelijke kwaliteit op de politieke en ambtelijke agenda zetten
- mee kunnen werken aan gebiedsontwikkeling
- ruimtelijke ontwikkeling, bouwen en wonen, monumentenbeleid en economie.
- het besluitvormingsproces met raad en bewoners + het creatieve deel, met name het ontwerpaspect
- samenwerking rond infrastructurele projecten
- strijden voor kwaliteit van de openbare ruimte (ontwikkeling, opstellen architectuurnota enz)
- in een vroeg stadium bij ontwikkelingen betrokken zijn.
- woningbouw
- stedenbouw
- geen keuze
- infrastructuur in combinatie met ruimtelijke ontwikkeling.
- ruimtelijke ontwikkelingen

[vervolg]

- combineren van groen, stedenbouw, openbare ruimte, wijken verkeer en kindvriendelijkheid
- ruimtelijke ordening en sociale zaken
- resultaten zien in de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied.

Question 500: Wat zijn volgens u de belangrijkste opgaven voor de komende vier jaar met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit? (Meer antwoorden mogelijk), anders, namelijk...

- samenhang en eigen verantwoordelijkheid organiseren
- doorgaande landschapsontw
- deze vraag is al beantwoord
- krimp
- beleidsprogramma nieuw raad.
- ruimtelijke kwaliteit goed invullen en vormgeven aangezien het nog een containerbegrip is
- beperking van financiële middelen
- transitie platteland
- vrij komende agrarische gebouwen.
- de uitvoeringsfase (niet het eindplaatje)

Question 510: Heeft u aanbevelingen voor gemeentebestuurders in hun rol als opdrachtgever?, ja, namelijk...

- wees niet bang om eigenwijzer te zijn dan deskundigen
- breed laten adviseren
- hou je vast aan je ambitie's
- de rug recht houden wanneer het om kwaliteit gaat
- omring je met goede medewerkers
- tegen over u zit een instelling of persoon die geld wil verdienen, liefst heel veel geld, maar ze willen zoiets geld meebrengen dat verwachten ze nl van de bestuurder
- regievoering
- neem regie
- maak gebruik van expertise van bureaus; zeker als je als kleine gemeente i.h.a. te weinig in eigen huis hebt.
- neem het opdrachtgeverschap heel serieus
- laat je niet ondersneeuwen door projectontwikkelaars en blijf opkomen voor het kwalitatieve belang van de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- heb vooral aandacht voor kwaliteit. bouwwerken saar er voor 40 tot 80jaar en laten hun kwaliteit elke dag zien.
- processen goed en strak regelen en volgen
- xx
- wees duidelijk
- doorgaan met ingezet beleid, als betrouwbare overheid ook i.h.k. van werkgelegenheid
- verplaatst je altijd in de klant (burger)
- houdt zelf de regie
- toon ambitie, toon lef, maak eigen keuzes, een (intern of extern) advies is ook maar een advies
- laat je deskundig adviseren en blijf kritisch
- ga voor ruimtelijke kwaliteit en zorg voor een goede crk
- kijk uit
- kies voor kwaliteit en laat je niet leiden door de korte winst

[vervolg]

- met name oog hebben voor proces met belanghebbenden/draagvlak
- formuleer helder en vooraf je bestuurlijke ambities war nodig ook op raadsniveau en laat die leidend blijven tijdens de gehele uitvoering kortom weet wat je wil en doe dat dan ook

Question 520: Heeft u behoefte aan voorbeelden of uitwisseling van kennis en ervaring met andere gemeenten of bestuurders?, ja, over...

- ruimtelijke ontwikkelingen, reconstructie buitengebied etc
- algemeen
- duurzame ontwikkeling
- ze vertellen alleen de leuke dingen, maar je leer pas van fouten.
- ruimtelijke ontwikkelingen in dorpen
- altijd goed om kennis en ervaring met elkaar te delen!
- maar daar waar dat het geval is voorzien we daar in
- gebiedsontwikkeling
- stedenbouwkundig beleid
- gebeurt wel
- kwaliteit van architectuurbeleid op basis van praktijkvoorbeelden en
- stadsvernieuwing en eventuele landelijke subsidie,s naast de bestande
- keuze van ontwikkelaars en bureaus
- transformatie (binnenstedelijk)
- kwaliteit opdrachtgeverschap;
- projectontwikkeling
- positieve ervaringen
- ervaringen met bouwbedrijven en ontwikkelaars
- transformatie
- stationslokaties
- maar niet overdadig
- allerhande zaken, dit vindt ook reeds plaats , vooral in stadsregionaal verband
- loslaten, beroep doen op eigen verantwoordelijkheid
- omgang met projectontwikkelaars
- samen opvangen krimp
- particulier opdrachtgeverschap
- hoe je op een goede manier kan verdichten.
- buitengebied

Question 540: Mijn gemeente heeft behoefte aan: (Meer antwoorden mogelijk), andere informatie, namelijk...

- is voldoende aanwezig
- is ambtelijk al bekend
- architectuur lokaal profileert zich in mijn ogen te weinig.
- geen behoefte aan meer informatie
- platform voor architectuur
- nieuwe wethouders informeren

Question 560: Heeft u verder nog opmerkingen?, ja, namelijk...

[vervolg]

- had niet echt tijd voor deze enquête en een beetje opgedrongen, zelfs via mijn thuismail. hou ik niet zo van
- vind het een aardig onderzoek; maar zit hier pas 2 maanden

Question 572: Wat is de naam van uw portefeuille?, anders, namelijk...

- alle drie
- ggz en ez
- ruimtelijke ordening & volkshuisvesting
- rov, grondbedrijf kunst&cultuur(historie), werk en inkomen, inburgering, economie en arbeidsmarkt, leefbaar en veilig.
- vrom
- ruimtelijke ontwikkeling, reconstructie, integraal jeugdbeleid, onderwijs en financiën
- ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, woonwagengedrag en nationale zandwinning.
- ruimte en economie
- ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, voorlichting onderwijs, kinderopvang en sport
- meerdere hierboven genoemde
- vrom
- grondgebiedzaken
- ro, ov, milieu en verkeer
- ro, volkshuisvesting en grondzaken
- stadsontwikkeling
- vrom en internationale en regionale contacten
- ruimte en openbare werken v/h grondgebiedzaken en wellicht na 3-3-2010 weer anders.
- bouwen

Question 574: Namens welke politieke partij bent u wethouder?, anders, namelijk...

- gemeentebelangen
- kern 75 lokale partij
- lokaal
- lokale partij
- lokale partij
- dorpsbelang
- fryske nasjonale partij
- groesbeekse volkspartij
- bint
- ibp hoogvliet
- lokale partij
- een reeds jaren bestaande plaatselijke groepering
- vooruitstrevend dorpsbelang '78
- lokaal samenwerkingsverband pvda en groenlinks
- plaatselijke partij
- beemster polder partij
- lokale partij